

ÅRSREDOVISNING 2015

INNEHÅLL

Detta är Lammhults Design Group	3
Vd-ord	10
Perspektiv på Lammhults Design Group	12
Design driver hållbarhet	22
Hållbarhetsrådet	24
Hållbarhetsredovisning	32
Våra affärsområden	36
Office & Home Interiors	38
Public Interiors	48
Bolagsstyrningsrapport	53
Styrelse	56
Koncernledning	58
Aktien	60
Flerårsöversikt	63
Finansiella rapporter och noter	64
Förvaltningsberättelse	65
Finansiella rapporter för koncernen	70
Finansiella rapporter för moderbolaget	74
Noter	77
Revisionsberättelse	107

THIS ANNUAL REPORT IS ALSO AVAILABLE IN ENGLISH

Q1

Nettoomsättning **179,0 mkr** (184,2) och rörelseresultat **5,2 mkr** (5,0)

Q2

Nettoomsättning **194,2 mkr** (191,2) och rörelseresultat **7,1 mkr** (6,0)

Q3

Nettoomsättning **161,0 mkr** (170,0) och rörelseresultat **5,4 mkr** (8,5)

Q4

Nettoomsättning **198,8 mkr** (210,5) och rörelseresultat **16,1 mkr** (14,2)

OFFICE & HOME INTERIORS

Vad affärsområdet gör och dess organisation:

Office & Home Interiors utvecklar, tillverkar och marknadsför produkter för såväl inredningar till offentliga miljöer som hemmiljöer. Affärsområdet har tre varumärken med höga designvärden riktade mot offentlig miljö. Lammhults och Fora Form med formstarka och tidlösa möbler, samt Abstracta med akustikprodukter, produkter för visuell kommunikation och förvaring. Affärsområdet har två varumärken riktade mot hemmiljö i form av Voice för innovativa förvaringslösningar och Ire för stoppmöbler med tidlös design, rena linjer och hållbar kvalitet. Såväl Voice som Ires sortiment utvecklas successivt till att också omfatta offentliga miljöer. Affärsområdet består av bolagen Lammhults Möbel AB i Lammhult, Ire Möbel AB i Tibro, Fora Form AS i Norge, samt Abstracta AB i Lammhult med dotterbolag.

Kunder:

Inom offentlig miljö arbetar affärsområdet främst via arkitekter och inredare i föreskrivande led. Återförsäljarna utgör en viktig del i försäljningsprocessen fram till slutkund, som vanligtvis utgörs av företag, myndigheter och organisationer.

PUBLIC INTERIORS

Vad affärsområdet gör och dess organisation:

Public Interiors utvecklar, marknadsför och säljer attraktiva och funktionella inredningar och produktlösningar för offentliga miljöer, främst bibliotek. Affärsområdet ägnar sig dels åt projektförsäljning av totala inredningslösningar, dels åt eftermarknadsförsäljning med möbler och förbrukningsmaterial. Affärsområdet består av bolagen Lammhults Biblioteksdesign AB i Sverige, Lammhults Biblioteksdesign A/S i Danmark och Schulz Speyer Bibliothekstechnik AG i Tyskland med dotterbolag.

Kunder:

Public Interiors arbetar i nära samarbete med arkitekter och inredare som utformar och föreslår inredning för slutkunderna. Public Interiors slutkunder är huvudsakligen aktörer vars verksamhet finansieras med offentliga medel, till exempel kommuner.

Årets utfall:

Nettoomsättning

489,2 mkr (520,4)

Rörelseresultat

34,0 mkr (36,9)

Största marknader:

Sverige, Norge, Danmark,
Tyskland och Storbritannien.

Varumärken:

LAMMHULTS

FORA FORM

abstracta voice ire

Årets utfall:

Nettoomsättning

244,8 mkr (237,0)

Rörelseresultat

23,8 mkr (20,3)

Största marknader:

Tyskland, Frankrike, Sverige,
Danmark och Norge.

Varumärken:

BCI

**Curobib
direct**

**SCHULZ
SPEYER**

LAMMHULTS DESIGN GROUP

2015

NETTOOMSÄTTNING: **733,1 MKR** (756,0)

RÖRELSERESULTAT: **33,8 MKR** (33,7)

RÖRELSEMARGINAL: **4,6 PROCENT** (4,5)

AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL: **7,9 PROCENT** (7,4)

SOLIDITET: **61,9 PROCENT** (59,9)

SKULDSÄTTNINGSGRAD: **0,22** (0,25)

UTDELNINGSANDEL: **53 PROCENT** (55)

MEDELANTAL ANSTÄLLDA: **352** (353)

abstracta

 BCI

Eurobib
direct

FORA FORM

Lammhults Design Group står på en mångårig och stabil grund med engagerade medarbetare som är specialister på alla delar av möbelindustrin. Vi har ett tydligt koncept, effektiva processer och stora ambitioner att växa.

Förvärv av bolag med starka varumärken som kompletterar vår portfölj står högt på agendan.

FREDRIK ASPLUND, VD OCH KONCERNCHEF

ire

LAMMHULTS

SCHULZ
TELEFON

voice

DESIGNKONCERNEN

Lammhults Design Group äger, utvecklar och identifierar gemensamma synergier för några av inredningsbranschens starkaste varumärken i Skandinavien och norra Europa. Ordet design är lika centralt för koncernens verksamhet som det är i namnet. Det är den strategi och konkurrensfördel som binder ihop bolagen och bildar kärnan i koncernens affär.

Design som drivkraft handlar om att utveckla moderna och tidlösa inredningar som skapar positiva upplevelser för en global publik. Design som affärsstrategi är också ett sätt att framgångsrikt integrera kundinsikt, innovation och hållbarhet. Tillsammans med starka varumärken är det fundamentet för hela vår verksamhet.

TVÅ AFFÄRSOMRÅDEN, TVÅ AFFÄRSLOGIKER

Koncernen Lammhults Design Group är strukturerad för att möta marknadens behov bolag för bolag och samtidigt ta tillvara de positiva synergier i utvalda koncerngemensamma processer.

Den första uppdelningen är de två affärsområdena: Office & Home Interiors och Public Interiors. En uppdelning som följer naturligt på hur marknaden handlar inredning, men också är en följd av hur kompetensen inom koncernen byggts upp genom åren. Inom varje affärsområde möter våra starka varumärken med sin respektive specialistkunskap marknadens skilda behov.

Den stora skillnaden mellan affärsområdena ligger i erbjudandet. Office & Home Interiors är produktbaserat, medan Public Interiors är lösnings- och projektbaserat.

OFFICE & HOME INTERIORS MED SÄLJANDE PRODUKTER

Med produktbaserat menar vi att Office & Home Interiors utvecklar, producerar och marknadsför egna produkter som sedan säljs och distribueras genom återförsäljare och agenter.

En skiljelinje inom affärsområdet går mellan de bolag som vänder sig till marknaden för offentliga miljöer med professionella inköpare (business-to-business) och de bolag som i huvudsak riktar sig till konsumentmarknaden och detaljhandeln.

Abstracta, Fora Form och Lammhults Möbel arbetar främst med inredning för offentliga miljöer som kontor och mötesplatser. Deras målgrupp är föreskrivare som arkitekter och inköpare. På den nordiska hemmamarknaden arbetar de med återförsäljare. På exportmarknaderna är det agenter som svarar för marknadsbearbetningen.

För Ire och Voice är det konsumenterna av inredning till hemmet som är den primära målgruppen. Hemmamarknaden i Sverige är också störst och här når man ut genom detaljhandeln för möbler i premiumsegmentet.

Alla varumärken inom Office & Home Interiors står på egna ben mot marknaden. Kunderna är i första hand intresserade av deras specialistkompetens och unika produkter, och i mindre utsträckning av koncernen bakom. Vi har inte heller någon ambition att slå ihop några bolag utan de ska fortsätta agera självständigt. Däremot finns det positiva synergieffekter genom bland annat inköps-samverkan. Efter de senaste årens strukturåtgärder har vi

en god infrastruktur för att utveckla sådana samarbeten och för att öka lönsamheten.

PROJEKTFÖRSÄLJNING MED PUBLIC INTERIORS

Affärslogiken bakom Public Interiors ser annorlunda ut. Om Office & Home Interiors är produktbaserade, har Public Interiors med sin projektförsäljning mer av en återförsäljarroll. Affärsområdet kan liknas vid en koncern i koncernen som agerar direkt mot slutkund på flertalet marknader.

Public Interiors arbetar mot offentlig verksamhet och är experter på inredningar för biblioteksmiljöer. På den nordiska projektmarknaden samt i Frankrike och Storbritannien står varumärket BCI starkt. På den stora tyska marknaden och i Benelux når affärsområdet ut genom det inarbetade varumärket Schulz Speyer.

Eurobib Direct heter varumärket för direktförsäljning av möbler, förbrukningsmaterial och inredningsartiklar för bibliotek och andra offentliga verksamheter. Den delen av affärsområdet har senaste året satsat på e-handel. En framgångsrik insats som har potential att utvecklas de kommande åren.

DESIGN MANAGEMENT – EN PROCESS SOM SKILJER OSS FRÅN MÄNGDEN

Det går ofta inflation i ord och begrepp, det är design ett bra exempel på. Nu för tiden är det ett allmänt och ganska slitet ord. För Lamnhults Design Group har dock ordet en ytterst vital innebörd och djupa rötter.

Långt innan begreppet Design Management fick spridning i Sverige utvecklade koncernens bolag Lamnhults Möbel

RITZ

Design Jesper Ståhl, Ire, 2015

en både intuitiv och planerad styrning av sina kreativa flöden. En metodik som lade grunden till dagens starka varumärke. Man anlidade Skandinaviens mest begåvade designers och kommunikatörer, gav dem frihet och tid att utveckla och utvecklas tillsammans med företaget. 60 år senare är arbets sättet lika aktuellt. Vi lever som vi lär och har utvecklat Design Management till ett framgångskoncept i hela koncernen.

Design utgör en av de viktigaste hörnstenarna i vår verksamhet, för våra dotterbolag och för våra varumärken. Utan en målmedveten och konsekvent hanterad designprocess skulle bolagen vara vilka som helst. Vi skulle sakna profil och bara vara en koncern i mängden.

DESIGN = LÖNSAM TILLVÄXT

En genomtänkt och uthållig designprocess stärker varumärket och bidrar till tillväxt och lönsamhet. Design handlar långt ifrån bara om yta, färg och form. Design speglar innehållet i vårt dagliga arbete och är en del av vår yrkesskicklighet.

DESIGN = HÅLLBAR UTVECKLING

En välstuderad, funktionell och vacker möbel av hög kvalitet – som produkterna i Lamnhults Design Groups kollektioner – tål att användas länge och klarar också "ögats slitage" i generationer; den bidrar inte heller till det växande avfallsberget.

Många av våra möbler är ritade för länge sedan men återfinns fortfarande på försäljningens topplistor. De har blivit moderna klassiker som varken arkitekter eller brukare tröttnar på. De är goda och lönsamma investeringar som genererar resultat år efter år. Därigenom bär de utvecklingskostnader för nya produkter som i sin tur på längre sikt förväntas bli storsäljande klassiker. Ett exempel på en reell cirkulär ekonomi.

DESIGN = LÅNGA SAMARBETEN

Det är svårt att ta plats och höras i dagens mediebrus. Utvecklingen går snabbt, trendkarusellen snurrar allt fortare och produkternas livscykel blir allt kortare. Lamnhults Design Group vill vara en motpol i den utvecklingen. Vi tror på långsiktighet, på kvalitet och äkthet. Våra designers arbetar grundligt och strukturerat och förfinar sina idéer under utvecklingens gång, utan lättköpta kompromisser.

Vi tror på långsiktiga relationer och har valt att samarbeta med ett fåtal av branschens allra bästa designers och ge samarbetet tid att formas.

APERI

Design Julia Läufer & Marcus Keichel, Lammhults, 2015

DESIGN SOM KONKURRENSKRAFT OCH STYRMEDEL
ÄR DET SOM GÖR VÅR KONCERN UNIK.
DET ÄR VÅRT DNA OCH FINNS I ALLT VI GÖR.

DOKK1

Aarhus, Danmark, BCI, 2015

Vår långsiktiga syn gäller också förhållandet till föreskrivande arkitekter, till återförsäljare och leverantörer. Och det gäller i högsta grad förhållandet till koncernens medarbetare och ägare. Tillsammans skapar vi mervärde genom branschens bästa möbler – idag och i morgon.

DESIGN = MER ÄN YTA

För oss är Design Management en process som får genomsyra alla kreativa processer. Det handlar förstås om utformning av enskilda möbler, men också om hantering av varumärke och marknadskommunikation. Design Management inom Lammhults Design Group är dessutom en intern angelägenhet, något våra medarbetare samlas kring och som alla kan känna stolthet över.

Design som konkurrenskraft och styrmedel är det som gör vår koncern unik. Det är vårt DNA och finns i allt vi gör.

INREDNINGSBRANSCHENS MAKROEKONOMISKA FAKTORER

Möbler och inredning är en del av bygg- och fastighetsmarknaden, och det är till stor del nybyggnation och renovering som driver koncernens försäljning. Inredning kommer sist i byggprojekten och ligger därför sent i konjunkturcykler.

En bra värdemätare är arkitekternas beläggning och det var många år sedan de hade så mycket att göra som de har nu.

I Sverige har 2015 varit ett positivt år och efterfrågan ser ut att öka kommande år.

Norge har på grund av det låga oljepriset utvecklats negativt. Bedömningen är att en långsam inledande återhämtning förväntas ske under 2016.

Office & Home Interiors säljer till viss del till offentlig sektor och för Public Interiors står det offentliga för i princip hela omsättningen. Offentliga investeringar och upphandlingar påverkar därför i hög grad koncernens utveckling.

EKONOMISK UTVECKLING 2015

Under det fjärde kvartalet förbättrade koncernen sitt resultat, både i form av ökad bruttomarginal och minskade omkostnader. Rörelseresultatet för hela 2015 förbättrades också tack vare koncernens kostnadskontroll i kombination med verkställda effektiviseringsåtgärder.

Den norska marknaden har tappat ordentligt och gått ner cirka 20 procent, vilket har påverkat koncernens omsättning för helåret 2015. Minus 6 procent för fjärde kvartalet jämfört med samma period föregående år. För 2015 i helhet minskade omsättningen med 3 procent och uppgick till 733,1 mkr (756,0). Nedbrutet på affärsområde ökade Public Interiors med 3 procent medan Office & Home In-

STITCH

Design Stefan Borselius, Abstracta, 2015

CON III

Design Lars Tornøe, Fora Form, 2015

VI LEVER SOM VI LÄR
OCH HAR UTVECKLAT
DESIGN MANAGEMENT TILL
ETT FRAMGÅNGSKONCEPT
I HELA KONCERNEN.

teriors tappade 6 procent. Minskningen går alltså att hänföra till det norska dotterbolaget Fora Form.

Siffrorna för aktien pekar uppåt. Vinsten per aktie är plus 28 procent för helåret 2015 och uppgick till i kronor räknat 3,29 per aktie. Fjärde kvartalet var uppgången 42 procent, ett resultat av ökat rörelseresultat och bättre finansnetto.

Med en soliditet på 61,9 procent, fler kostnadsbesparingar och spännande produkt lanseringar för 2016, har koncernen stora förutsättningar för en fortsatt lönsam tillväxt.

STRATEGIN 2016 OCH FRAMÅT:

FÖRVALTA, UTVECKLA OCH FÖRVÄRVA

Renodling, fokusering och effektivisering – under åren 2012 till 2013 genomförde koncernen en rad strukturförändringar för att skapa en stabil grund att utvecklas på. År 2014 stod vi redo och gick in i en ny fas med fokus på försäljning och lönsam tillväxt. Det arbetet har fortsatt med oförminskad kraft 2015. Inte heller strategin för 2016 avviker från våra satta tillväxtmål.

Lammhults Design Group är ett ägarbolag som sätter stort värde på sina fristående bolag och deras starka varumärken. Det är de som syns på marknaden och bygger relationer till kunder och intressenter. Koncernsamarbetet sker främst bakom linjen i form av gemensamma inköp och till viss grad gemensam tillverkning.

En satsning som initierades under 2015 och kommer att vara i drift till juni 2016 är moderniseringen och effektiviseringen av Lammhult Möbels fabrik. Hela fabriken planeras om från stationsproduktion till flödesprocesser. Resultatet blir kortare ledtider, högre flexibilitet och större kapacitet. Ires produktion kommer att flytta till Lammhult i samband med att den nya produktionsprocessen tar plats. Det kommer att ge koncernen en beräknad besparing på 7 miljoner kronor med full effekt 2017.

Den genomförda strategiplanen (2012–2014) har gett koncernen ökad effektivitet och rustat oss för framtidens utmaningar. Vi har nu strukturerna för att utnyttja positiva synergier och fortsätta växa. Dels genom ökad försäljning i befintliga bolag, dels genom förvärv.

Exporten kommer att stå för en allt större del av koncernens försäljning. Koncernen, huvudsakligen Office & Home Interiors, ökar därför sin satsning på flera av exportmarknaderna och vi får förhoppningsvis se resultat av det arbetet redan 2016.

Fler förvärv står högt på agendan. Vi letar i skrivande stund efter intressanta bolag och varumärken som kompletterar vår portfölj och som kan ge oss tillgång till nya produktsegment och fler marknader.

Med sina djupa rötter i skandinavisk designindustri har organisationen samlat ett starkt team med breda kunskaper i såväl produkt- som produktionsutveckling och i design och marknadsföring. Det finns också en naturlig känsla för hållbarhetsfrågor. Organisationen är under ständig utveckling med vidareutbildning och nyrekrytering.

Under 2015 har organisationen fått förstärkning både på koncernkontoret och ute i bolagen. I ledningen är de två nya namnen vd och koncernchef Fredrik Asplund och CFO Stefan Liljedahl.

Nya nyckelpersoner i ledningen

Sedan augusti 2015 har vd och koncernchef Fredrik Asplund det övergripande ansvaret för Lammhults Design Group. Han vill utveckla de starka koncept och varumärken som koncernens bolag har byggt upp. Strategin handlar om just det, att utveckla och bygga vidare på koncernens styrkor för fortsatt lönsam tillväxt, men också om att aktivt söka förvärv.

FREDRIK ASPLUND:
Vill utveckla och bygga vidare på koncernens styrkor.

Fredriks relation till inrednings- och designbranschen går tillbaka till tiden hos en annan småländsk möbeltillverkare, Ikea i Älmhult. Han är utbildad civilingenjör vid Chalmers Tekniska Högskola och kommer senast från Lekolar Group där han också var vd och koncernchef. Därifrån tar han med sig viktiga erfarenheter från den nordiska möbelmarknaden för offentliga miljöer.

Koncernens bolag och varumärken har en mycket stark ställning på sina kärnmarknader och ligger i framkant vad gäller produktutveckling och innovation. Där ser Fredrik goda förutsättningar för en positiv utveckling de kommande åren.

I april 2015 tillträdde Stefan Liljedahl tjänsten som CFO för Lammhults Design Group och axlar därmed ansvaret för att driva och hålla ihop koncernens strategi finansiellt. I denna roll kommer han fokusera på lönsam tillväxt och förbättrade processer.

Stefan har helhetsperspektivet på ekonomistyrningen i koncernen och tar med sig värdefulla erfarenheter från en rad branscher. Sedan sin civilekonomexamen från Jönköping International Business School har han arbetat såväl som managementkonsult som i ledande befattningar på Husqvarna Group, Fläkt Woods och SP.

STEFAN LILJEDAHL:
Sätter den finansiella formen för hållbar lönsamhet.

Att arbeta i en organisation med intressanta produkter och starka varumärken som han även personligen kan känna stolthet över är tungt vägande argument för Stefans val av Lammhults Design Group. Koncernen har redan idag en god finansiell styrka. Samtidigt ser Stefan många områden där bättre processer och ökad fokusering kan förbättra lönsamheten och därigenom möjligheterna. Han har ett inspirerande arbete framför sig.

Fortsatt lönsam tillväxt

FREDRIK ASPLUND, VD OCH KONCERNCHEF

För mig står datumet den 17 augusti 2015 för årets viktigaste ögonblick. Då tillträdde jag som vd och koncernchef och fick förtroendet att utveckla vad jag anser vara Sveriges främsta designkoncern och en portfölj med några av möbelbranschens starkaste varumärken. Det är också i den kombinationen av en spännande designbransch och varumärken jag hittar min drivkraft.

Det har bara hunnit gå några månader och jag är fortfarande ödmjuk inför allt jag har kvar att lära, även om jag inte är någon novis på möbelmarknaden. Jag har börjat med att gå på djupet med koncernens styrkor och möjligheter och vill peka på sju strategiska styrkor som motiverar en investering i Lammhults Design Group.

SJU SKÄL ATT VÄLJA LAMMHULTS DESIGN GROUP

1. Våra varumärken. Alla med en stark position inom sin nisch och på sin marknad. En stark tillgång som är vår viktigaste resurs för fortsatt marknadsframgång.
2. En stabil strategisk grund efter att ha renodlat, fokuserat och effektiviserat verksamheten i en rad strukturåtgärder och produktionsinvesteringar. Här finns potential till ökade marginaler.
3. Vår starka innovationskraft som är ett resultat av vårt målmedvetna Design Management. Ett möbelföretags framgång mäts i lanseringarnas strålkastarljus och vi är väl medvetna om att vi alltid måste ligga steget före våra konkurrenter.
4. Goda marknadsutsikter. Vi har stabila marknader som just nu är i tillväxt i flera geografiska områden.
5. Kostnadskontroll. Vi är ju smålänningar!

6. Hållbarhet är en naturlig del av vår strategi som vi arbetat med länge. Viktigast är hänsynen om vår miljö och den natur som finns runt omkring oss. Men vi har också insett att hållbarhet har fler dimensioner, inte minst en ekonomisk: att spara naturens resurser sparar också koncernens.

7. Vår finansiella styrka. Lammhults Design Group står på stabil finansiell grund med fristående bolag som självständigt utvecklas på sina marknader. Min roll är till stor del att förvalta och vidareutveckla det som byggts upp. Vår långsiktiga strategi handlar om lönsam tillväxt. Vi ska växa år för år. I första hand genom organisk tillväxt, men också genom att använda de resurser vi har till förvärv. Dock aldrig på bekostnad av lönsamheten.

FLER FÖRVÄRV I SIKTE

Just nu letar vi efter lämpliga kandidater att förvärva. Bolag inom inredning med starka varumärken som kompletterar vår nuvarande portfölj och ger oss tillgång till nya marknader eller produktsegment. Vi har de finansiella musklerna och organisationen för att åstadkomma det.

Slutligen vill jag tacka alla medarbetare, samarbetspartner och kunder för ett starkt 2015. Jag vill även tacka styrelsen för ett gott och inspirerande samarbete och självklart alla aktieägare för ert förtroende för bolaget och oss som leder det. Nu tar vi oss an 2016 med ännu större energi och driv.

FREDRIK ASPLUND
VD OCH KONCERNCHEF

Vi ska växa år för år. I första hand genom organisk tillväxt, men också genom att använda de resurser vi har till förvärv. Dock aldrig på bekostnad av lönsamheten.

FREDRIK ASPLUND, VD OCH KONCERNCHEF

PERSPEKTIVSKIFTE:

DESIGN ETT INTRESSE SOM FÖRENAR

Årsredovisningen har per definition ett inifrån-perspektiv, men med åtta varumärken uppdelade i två affärsområden omfamnar Lammhults Design Group ett brett spektrum av intressen. Vi vill därför vända perspektivet och med några av våra målgrupper och partner belysa koncernens verksamhet utifrån.

På de följande sidorna delar arkitekter, slutkunder, bibliotekschefer, exportagenter, återförsäljare och detaljhandlare med sig av sina erfarenheter av Lammhults Design Group.

MAF för Luleå Tekniska Universitet

Inredning för Sveriges bästa studenttytor

När MAF Arkitektkontor fick uppdraget att arbeta med Luleå Tekniska Universitets (LTU) ombyggnation, var målen tydliga: sätt varumärket i fokus och skapa "Sveriges bästa studenttytor". Utmaningen med studenttytor är att de utsätts för tuff behandling och måste vara hållbara.

Daphne Djurberg är arkitekt och gruppchef för Arkitektur, Design och Planering på MAF. Hon har arbetat med projektet på LTU och föreskrivit produkter från såväl Lammhult Möbel som Abstracta.

"Jag har gjort studiebesök på fabriken i Lammhult och har ett stort förtroende för dessa varumärkens kvalitet. Det underlättar att välja en viss produkt om man har sett hur den tillverkas. Det hade jag med mig i diskussionerna med LTU och de såg mervärdet i valet av inredning som håller."

"Studenterna känner sig stolta, inspirerade och trygga i miljön.

LTU:s varumärke bär blått och vitt som profilfärger och formas av ledorden lugn, tilltalande, mogen och hållbar. Med det som utgångspunkt har Daphne valt Lammhultsbordet Funk till kärna i inredningen. Runt det finns stolen Rio och soffan Add. Från Abstracta bidrar akustikväggen Triline till lugn. Skrivtavlan Alumi kombi i glas-textilkombination på hjul rullas gärna fram av studenterna för grupparbeten.

"Studenterna känner sig stolta, inspirerade och trygga i miljön. Ytorna och inredningen definierar och lyfter också studenternas förväntningar på utbildningen och deras egna prestationer. Från Lammhults och Abstracta har jag fått ta del av hög kompetens som bidragit till ett lyckat projekt. De har funnits tillgängliga för samtal och frågor genom hela projektet. Sedan är det såklart mycket eleganta produkter med hög kvalitet och tidlös design."

Sweco Göteborg

Det hållbara kontoret återanvänder sina möbler

Teknikkonsulten Sweco med cirka 14500 anställda och uppdrag i mer än 100 länder, är specialister inom områdena teknik, miljö och arkitektur. När de inreder sina kontor är kraven med andra ord högt ställda. Så sent som i somras flyttade deras Göteborgskontor in i nya lokaler på gångavstånd från stadens centralstation. Ett mycket medvetet val och en pendelvänlig placering som ligger i linje med Swecos hållbarhetssträvanden.

På Göteborgskontoret arbetar i dagsläget 850 personer och lokalerna i nuvarande utformning har plats för ytterligare 30 personer. Med 14 kvm per person används ytan extremt effektivt.

Christina Gunnarsson är inredningsarkitekt och uppdragsansvarig för interiörerna och inredningen på Sweco. Förutom företagets egna kontor har hon lång erfarenhet av att inreda offentliga miljöer från vårdmiljöer, högskolemiljöer till en modern kyrka. Det är inte heller första gången hon samarbetar med Lammhults.

”Hjärtat i vårt Göteborgskontor är Vardagsrummet, en samlingsplats i anslutning till entréhallen. Ett tjugotal av mötesrummen, en hörsal, personalmatsal är

placerade runt Vardagsrummet. Totalt har kontoret 75 samtalsrum och 70 konferensrum. En kul detalj är namnen på mötesrummen som alla kommer från vår verksamhet; här möts vi i Skissen eller sitter ner i Bussen. Möbler från Lammhults återfinns i princip i alla möteslokaler och hela 50 procent av samtliga möbler är återanvända. Stolar som Comet, Archal, Add och Spira har en tidlös design och kvalitet som gör att de håller i många år och olika miljöer”, berättar Christina.

Hållbarhet är som sagt ett nyckelord i projektet. Byggnaden är BREEAM-certifierad och placeringen är vald för att uppmuntra pendling med kollektiva färdmedel eller cykel. Sweco fick också utmärkelsen Göteborgs cykelvänligaste arbetsplats 2015.

”Vi står för hållbar utveckling och vill leva som vi lär. Det påverkar också valet av inredning. Vi har jobbat med Lammhults möbler i flera år. De står för en innovativ skandinavisk design och hållbarhet över tid i både kvalitet och design som vi sätter värde på – såväl för vårt eget kontor som i kundprojekt. Samarbetet har också fungerat bra och jag uppskattar möjligheten att få hjälp med provmöbler eller kunna ta med kunder till lokalt showroom för att se och känna på produkterna.”

Möbler från Lammhults återfinns i princip i alla möteslokaler och hela 50 procent av samtliga möbler är återanvända.

Kongsberg

Inredning och teknisk integration för framtidens bibliotek

Med lång erfarenhet av biblioteksinredning och framsynta insikter i framtidens bibliotek har koncernens affärsområde Public Interiors fått spela en framträdande roll i flera spännande biblioteksprojekt och planeringen av hela kultur- och medborgarhus. Ett projekt från 2015 som sticker ut i mängden hittar vi i Kongsberg, Norge och Kulturhuset Krona.

Kulturhuset Krona är en samlingspunkt i regionen. I huset finns utbildningar, ett laboratorium, biografer, teater-scen, aula, kontor – och givetvis bibliotek. Både ett högskolebibliotek och ett kommunalt bibliotek. Det är två hypermoderna bibliotek med spektakulära mötesrum och den senaste interaktiva tekniken integrerad. En förebild för hur ett kunskaps- och upplevelsecentrum ska se ut 2015.

Projektet är ett samarbete mellan det kommunala biblioteket, Public Interiors i Norge och danska Redia. Den innovativa inredningen är utformad av Lykke Bøning Jørgin, inredningsarkitekt på Lammhults Biblioteksdesign.

Elisabeth Bergström är bibliotekschef och har varit engagerad i framväxten av det nya kulturhuset och biblioteket.

“När Kongsbergs nya bibliotek skulle inredas var vi anställda angelägna om att själva få vara med och påverka och välja lösningar i tät dialog med inredningsarkitekten. Det fick vi och resultatet blev ett gott samarbete som gett oss funktionella lokaler där vi trivs och som fungerar bra i den dagliga driften. Särskilt nöjda är vi med barnavdelningen som med sina möbler och färger lockar både vuxna och barn. Att de vuxna får sitta bekvämt är viktigt för att barnen ska få gott om tid till sina biblioteksbesök.”

Det är två hypermoderna bibliotek med spektakulära mötesrum och den senaste interaktiva tekniken integrerad. En förebild för hur ett kunskaps- och upplevelsecentrum ska se ut 2015.

All Art Kwast Agency

Skandinaviskt design-DNA säljer i Europa

Samarbetet med exportagenter på olika marknader är en viktig kanal för bolagens export. Långsiktiga samarbeten och liknande syn på design och affärer i kombination med lokal kunskap och engagerade personer, har bidragit till att bland annat Lammhults Möbel och Abstracta lyckats positionera sig på den internationella marknaden, inte minst i Europa.

I Nederländerna och Benelux representeras Lammhults Möbel och Abstracta av All Art Kwast Agency som drivs av Allard Kwast. Han startade sin agentverksamhet 2001 och säljer även italienska Crassevig och golv från Carpet Concept. Lammhults Möbel har funnits i portföljen sedan 2002 och Abstracta kom med 2009.

Allard Kwast lyfter gärna fram de positiva synergierna varumärkena som han marknadsför ger varandra. De har liknande målgrupper och föreskrivs ofta av samma arkitekter. De varumärken som All Art Kwast Agency arbetar med är alla positionerade mot premiummarknaden vad gäller design och kvalitet.

“Vi är mer än nöjda med att arbeta med Lammhults Design Group, för de har precis som vi valt att arbeta med långlivade produkter, tidlös design och ett hållbart perspektiv på miljön. Egenskaper som sedan länge finns i det skandinaviska DNA:t, men saknades i resten av Europa.”

På Möbelmässan i Stockholm presenterade Lammhults Möbel och Abstracta nyheter designade av europeiska designers som för Allard Kwast passar hand i handske med de koncept som hans nätverk av arkitekter arbetar på. Det framgångsrika samarbetet fortsätter med andra ord med oförminskad styrka.

DOMO VÄGGBÅS

Design Stefan Borselius, Abstracta, 2015

Senab Eikeland

Designmöbler för inspirerande arbetsplatser

Senab Eikeland är en av Norges ledande återförsäljare av inredning för kontor och offentlig miljö. De finns i Stavanger, Arendal, Bergen, Bodø, Gjøvik, Haugesund, Kristiansand, Oslo och Tønsberg. I sortimentet finns fyra av Lammhults Design Groups varumärken: Abstracta, Fora Form, Ire och Lammhults Möbel.

Senab Eikeland tar den fysiska arbetsplatsen på största allvar och har som vision att skapa inspirerande miljöer på jobbet. Martin Kamp är säljchef och berättar om hur möbler från Lammhults Design Groups varumärken stärker Senab Eikelands erbjudande.

”Fora Form har varit en av våra viktigaste leverantörer ända sedan vi inledde ett nära samarbete i slutet av 1990-talet. Snabb uppföljning, lättarbetade skissverktyg, kunnig personal och en hög grad av flexibilitet är egenskaper som vi uppskattar i vår säljvardag. I grunden är det bra produkter och många nyheter som passar in i våra projekt som är avgörande och där levererar Fora Form och Lammhults Design Groups andra varumärken alltid.”

Senab Eikeland har jobbat med Lammhults Möbel i cirka tio år och på senare år har Abstracta vuxit från en liten nischleverantör till en betydande del av erbjudandet.

”Det är varumärken som står för kvalitet och god design. Med sina senaste produktlanseringar kommer Lammhults utan tvivel förstärka sin position hos oss. I akustiksegmentet är Abstracta antagligen vår största leverantör. Nyligen har vi dessutom tagit in Ire i sortimentet och jag ser stor potential i deras sittmöbler.”

Med sitt breda sortiment av designmöbler och kunskap om inredning och arkitektur är Lammhults Design Group en nyckelleverantör och en trygghet i kund- och arkitektrelationer för Senab Eikeland.

”Lammhults Design Group bidrar till att vi kan leva upp till vårt motto att vara offensiva, skickliga och stolta.”

PORTUS

Design Johannes Foersom & Peter Hiort-Lorenzen, Lammhults, 2014

Svenssons i Lammhult

Designvärde, svensktillverkat och leveranssäkerhet som säljer

Lammhults Design Group och Svenssons i Lammhult är inte bara goda grannar, de två företagen har en lång gemensam historia. Grunden till möbelvaruhuset som idag är svensk marknadsledare för god design, lades för över hundra år sedan.

Koncernens produkter har funnits i sortimentet sedan Lammhults Möbel startade 1945. Idag säljer Svenssons även Ire och Voice och marknadsför ett 40-tal produkter i butikerna, t ex Viti från Voice som är mycket populär.

Åke Magnusson är inköpare och sortimentsansvarig på Svenssons i Lammhult. Han uppskattar närheten, leveranssäkerheten och det höga designvärdet i möblerna från koncernens varumärken.

“Lammhults, Ire och Voice är varumärken som står för hög kvalitet och svensk produktion, något vi gärna lyfter fram i vår marknadsföring. Dessutom har de mycket duktiga formgivare som skapar kommersiellt framgångsrika möbler med högsta möjliga verkshöjd. Den kombinationen är sällsynt.”

VITI

Design Stina Sandwall, Voice, 2015

VD HAR ORDET

Design driver hållbarhet

FREDRIK ASPLUND, VD OCH KONCERNCHEF

Att världen står inför klimatförändringar står klart för alla som följer forskningen. Planetens ekologiska system och omvärlden såväl som kunder, ägare och medarbetare ställer krav på oss som koncern att jobba för en hållbar utveckling i det stora perspektivet. För oss handlar hållbarhet om att ta ansvar för miljö, arbetsförhållanden och ekonomi. Det är grunden i vår hållbarhetsvision.

VÄRLDEN HAR ENATS

Så tidigt som 1992 antog FN:s klimatkonferens i Rio Agenda 21. Det blev startskottet för ett globalt arbete för hållbar utveckling. Men sedan har det gått trögt. Världens största ekonomier ratificerade aldrig avtalet. Detsamma gäller för Kyotoprotokollet från 1997. Först 2015 kom vändningen. COP21 i Paris resulterade i ett avtal som alla ledande nationer står bakom. Ett beslut som ser ut att medverka till den omställning som är nödvändig: de globala utsläppen av växthusgaser måste reduceras. Avtalet ratificeras under 2016 och ska gälla från 2020.

I Sverige fick regeringen i oktober 2015 en samlad utvärdering av de 16 nationella miljö kvalitetsmålen inför 2020. Enligt slutsatserna krävs ytterligare åtgärder och

styrmedel för att nå målen och en hållbar utveckling. Ett konkret förslag är en övergång till en mer cirkulär ekonomi som premierar återanvändning och reparationer.

MÖBELBRANSCHENS MILJÖKRAV

EU arbetar sedan flera år med att ta fram höga och enhetliga krav för miljömärkning av möbler. Arbetet har kommit långt och ett omfattande kriteriematerial har nu varit på remiss. EU-märkningen kommer att introduceras under 2016 och det gäller också ett ramverk för grön offentlig upphandling av möbler (GPP). I kommande kriterier ställs ökade krav på materialåtervinning och på utbytesdelar med möjligheter till reparation.

Möblers primära inverkan på miljön avgörs av:

- * Materialvalen
- * Livslängden
- * Graden av återanvändning och möjligheten till återvinning av material
- * Tillverkningsprocesser, emballering och transporter

HÅLLBARHET EN INTEGRERAD DEL AV KONCERNEN

I koncernens bolag är miljöaspekterna centrala och hållbarhet en integrerad del av design- och produktutvecklingsprocessen. Val av förnyelsebara material som trä är

GRADE

Design Johannes Foersom & Peter Hiort-Lorenzen, Lammhults, 2014
Sittskäl av återvunnen polypropylene.

exempel på ett bra miljöval när det kombineras med krav på träråvara från hållbart skogsbruk. Vid val av metaller är andelen återvunnet material av avgörande betydelse tillsammans med möjligheten att kunna återvinna när livslängden nåtts. Därför använder vi i ökande grad metaller som baseras på återvunnet material (helt eller delvis), t.ex. aluminium. Våra produkter utvecklas också i allt större grad för att kunna separera ingående material. Något som skapar förutsättningar för ett långt bruk med omsorg om miljö och människor. När det är dags kan allt enkelt materialåtervinnas eller renoveras. Genom god design och design med omtanke skapar vi nödvändiga förutsättningar för en cirkulär ekonomi.

ÖKADE KRAV MED MÖBELFAKTA

Möbelbranschen i Sverige firar 5 år med det nya Möbelfakta-systemet som tar ett samlat grepp kring miljö, kvalitet och socialt ansvarstagande. Över 40 företag och fler än 500 möbler och möbelserier är i nuläget certifierade enligt Möbelfakta.

Utvecklingen av Möbelfakta-systemet går hela tiden framåt och från 2015 är kraven skärpta och uppdaterade inom miljö och socialt ansvarstagande. Nytt inför 2016 är också införandet av tredjepartsgranskning för att

stärka betydelsen av märkningssystemet. Koncernens bolag har tillsammans 56 möbler och möbelserier godkända enligt Möbelfakta.

Koncernens övergripande hållbarhetsmål stödjer vår pågående omställning och bidrar till de nationella och internationella miljömålen. Från 2015 har bolagen i Sverige, Norge, Danmark och Tyskland el från förnyelsebara källor som innebär att elen är koldioxidneutral.

PRODUKTIONSLYFT GER MILJÖLYFT

Under 2015 startade koncernen arbetet med att effektivisera och modernisera tillverkningen hos Lammhults Möbel. En åtgärd som också minskar vår miljöpåverkan. En del i detta är samordningen av Ires och Lammhults Möbels produktion. Genom att samla produktionen reducerar vi energiförbrukningen för uppvärmning och drift. Satsningen ger också mer energieffektiva lösningar för bland annat ventilationen. En resurshushållning som visar hur miljöarbete och kostnadseffektiviseringar går hand i hand.

Hållbarhet får som alla andra områden sin beskärda del av modeord och trender. Vissa består andra går, men vår grundläggande inställning är att alltid upprätthålla förtroendet och tilliten för våra varumärken. Relationerna med ägare, kunder, föreskrivande led, medarbetare och leverantörer spelar därför en viktig roll i hållbarhetsarbetet. Vi är öppna och delar med oss av våra insatser. Vi berättar om produktutvecklingen, nya lösningar och exempel på samverkan.

Ambitionen för koncernens hållbarhetsarbete är glasklar: vi fortsätter att utveckla och tillverka möbler och inredningar på ett ansvarsfullt sätt som medverkar till en bättre miljö. I tillverkningen, under åren produkten används och i förlängningen genom möjligheten att reparera och återbruka. Livscykel tänkande är med från början och en förutsättning för lönsam och hållbar tillväxt.

Att inreda för framtiden ger hållbara möjligheter

Frosten gnistrar runt centralstationen när koncernens hållbarhetsråd sammanstrålar i Malmö och stadens börshus. Överst på agendan står frågan om hur vi som bolag kan bidra till en hållbar utveckling. Vad har vi gjort hittills, vad kan vi åstadkomma den närmaste framtiden och vilka hot och möjligheter väntar vår bransch?

Sven Lindberg, Supply Chain Director för Lammhults Design Group har ett stort engagemang i hållbarhetsfrågor och är den som tagit initiativ till det koncerngemensamma rådet och leder dagens diskussion. På plats finns förutom Sven, Tilda Lagerqvist från Lammhults Möbel, Lisa Lindgren från Abstracta, Trygve Aasland från Fora From och Jesper Holmgaard från Public Interiors.

Hållbarhetsrådet är ett sätt att levandegöra frågor om miljöansvar, arbetsförhållanden och sociala villkor i koncernens bolag och dess värdekedjor. Med rådet har man också ett forum för att lära av varandra och en plattform för att lyfta frågorna till ledningsnivå.

Klimatfrågan låter sig inte lösas på en dag, men med sina regelbundna träffar medverkar rådet till att Lammhults Design Group utvecklas i en mer hållbar riktning. Steg för steg.

De rätta svaren är inte heller vad Sven, Tilda, Lisa, Trygve och Jesper förväntar sig av dagen. Snarare de många spåren, de goda exemplen och de konstruktiva förslagen.

MODER JORD MED RÄTT ATT STÄLLA KRAV

Från Malmö en februaridag 2016 vänder vi blicken mot möbelbranschen 2020. Vilka är de avgörande frågorna för koncernen och branschen de kommande åren? Diskussionen kan börja.

Den ekonomiska och försäljningsmässiga delen av hållbarhet
går inte att bortse från. Vi är både vinstdrivande företag
och samhällsmedborgare med ett ansvar.

SVEN LINDBERG, SUPPLY CHAIN DIRECTOR

Att kunna ta betalt för sitt arbete är en avgörande fråga, men det finns fler sidor. Återvinningsbarhet är ett krav som vi kan ställa i designprocessen för miljöns skull, men det skapar också effektivisering och lönar sig.

LISA LINDGREN, ABSTRACTA

Sven: Hållbarhetsbegreppet har flera aspekter. Miljö, socialt, ekonomiskt. Det finns ett brett spektrum av kravställare och intressenter på våra marknader och de har betydelse för våra möjligheter att växa hållbart och lönsamt. En intressent är Moder Jord, vad ser ni andra om vi väljer miljöperspektivet?

Tilda: De gröna utmaningarna är våra viktigaste även om vi inte får glömma vårt sociala ansvar och ofta finns ett samband, som i valet av transporter. Utvecklingen av miljömärkningarna tar allt större hänsyn till produkternas ursprung och då blir transportavstånd en faktor att räkna med.

Sven: Transporternas betydelse går inte att negligera, men i en livscykelanalys är de långväga transporternas påverkan relativt liten i jämförelse med materialval och återvinning. Vägen till grönare transporter styrs till stor del av teknikutvecklingen och av politiska beslut.

Tilda: Om jag ser till vår vardag är materialåtervinning en del vi arbetar mycket med just nu. Att bli bättre på att

återvinna det material vi använder och ta tillvara på spill är en del. Sedan blir det allt viktigare att använda återvunnet material in i kedjan också.

En stol tillverkad i återvunnen plast tar inte bara miljöhänsyn, den får också ett marknadsföringsvärde. Allt börjar i produktutvecklingen och de rätta frågorna. Vilka krav ska den här produkten leva upp till? Vilka material ska användas? Hur ser produktens livscykel ut?

Trygve: På Lammhults ligger ni långt fram och jag som norrman kan se att det finns geografiska skillnader. I Sverige har fokus på miljön varit starkare under längre tid. Det är också en generationsfråga. Jag såg nyligen en undersökning som visar att för de som är unga idag är det otänkbart att arbetsplatsen och inredningen inte skulle vara miljömässigt hållbar. För dem är det självklart att tänka miljö i alla led.

Sven: Det är en ny generation föreskrivare, inköpare och kunder som du beskriver.

Trygve: Just det. Visserligen finns det perifera områden där hållbarhet fortfarande inte spelar någon roll, men det är bara en tidsfråga. De marknader som kommit längst och en ny generations inträde driver på utvecklingen. Det gör också att gröna argument blir en konkurrens fördel. Med fler medvetna kunder går det att sätta ett pris på sitt hållbarhetsarbete.

Sven: Den ekonomiska och försäljningsmässiga delen av hållbarhet går inte att bortse från. Vi är både vinstdrivande företag och samhällsmedborgare med ett ansvar.

Lisa: Att kunna ta betalt för sitt arbete är en avgörande fråga, men det finns fler sidor. Återvinningsbarhet är ett krav som vi kan ställa i designprocessen för miljöns skull, men det skapar också effektivisering och lönar sig. Det är viktigt att följa produktlivscykeln och se helheten. Cirkulär ekonomi är ett nyckelbegrepp.

KONSUMENTMAKT OCH TRANSPARENS

Kunderna och användarna blir inte bara mer medvetna och ställer högre krav på hållbara alternativ, de blir också mer aktiva. Genom sociala media och olika digitala plattformar har ett maktskifte skett.

Sven: Transparensen ökar. Är vi inte öppna och ärliga med vad vi gör kommer vi att bli ifrågasatta och i värsta fall bortvalda.

Vi har satt upp en uppförandekod som ligger i linje med branschkraven och det är ett pågående arbete att utbilda personal och leverantörer så att den efterföljs. Vi följer upp kunskaperna i våra medarbetarsamtal för att säkerställa att alla har rätt kompetens.

JESPER HOLMGAARD, PUBLIC INTERIORS

Trygve: I sociala medier kan varje individ göra sin röst hörd och det kan räcka med ett kritiskt inlägg för att påverka hela opinionen mot ett företag. Vi måste vara lyhörda och ha känsla för det nya kommunikationslandskapet. Det är ett paradigmskifte.

MILJÖMÄRKT MED MARKNADSFÖRINGSVÄRDE

En följd av miljömedvetenheten och att företagens samhällsansvar ökat i betydelse, är framväxten av olika miljömärkning. De är ett sätt både för företagen att veta vilka krav de ska leva upp till och för kunderna att enkelt bedöma om en produkt är miljöriktigt framställd.

För Lammhults Design Group är det en självklarhet att arbeta för ökad miljöhänsyn och en stor del av sortimentet är också märkt med Möbelfakta, Svanen och med spårbarhet av träåvåror till ett hållbart skogsbruk. Målet är att alla produkter ska vara märkta. En idé som togs upp i diskussionen var en företagscertifiering för ansvarsfulla möbelproducenter. Miljömärkta bolag istället för produkter.

Jesper: Inom Public Interiors har vi en del produktförsäljning och en del projektförsäljning. På projektsidan ligger utmaningen i det logistiska flödet och få kedjan att hålla ihop miljömässigt, socialt och ekonomiskt. På produktsidan är miljömärkning en direkt konkurrensfördel och något vi ska öka, men det måste gå i marknads takt. Vi ser en trend med ökande efterfrågan på spårbart trä och då ska vi ha det i vårt erbjudande. Vi ska arbeta med hållbarhet och samtidigt vara kommersiellt gångbara.

Sven: Ett sätt att arbeta miljö- och marknadsmässigt är att se värdet av de berättelser som skapas när vi är pionjärer. Ta biblioteksprodukterna, om vi designar en bokvagn som helt och hållet är gjord av återvunnet material får vi inte bara en grön produkt. På köpet får vi en säljande berättelse.

FRÅN STRÄVAN TILL SKALL-KRAV

Offentlig sektor med gröna upphandlingar utgör en stark drivkraft för branschens hållbarhetsarbete. Tidvis går det trögt men det finns en fast beslutsamhet att ställa om till hållbart. Upphandlingarnas skall-krav blir

De gröna utmaningarna är våra viktigaste även om vi inte får glömma vårt sociala ansvar och ofta finns ett samband, som i valet av transporter. Utvecklingen av miljömärkningarna tar allt större hänsyn till produkternas ursprung och då blir transportavstånd en faktor att räkna med.

TILDA LAGERQVIST, LAMMHULTS

fler och det har en direkt inverkan på produktutvecklingen inom koncernen.

Sven: Kraven blir fler och mer komplexa. Det räcker inte längre med rätt miljömärkning man måste också visa att det finns ett tänk för hela produktlivscykeln med renoivering och återbruk av gamla möbler.

Trygve: Offentliga krav är ett tveeggat svärd. Å ena sidan ställs miljökrav, å andra sidan sätts ett pristak. Vad väger tyngst i upphandlingen? Sedan ska vi komma ihåg att 90 procent av de upphandlade byggprojekten utgörs av konstruktion och betong, inredning och möbler utgör bara 5 procent.

SEPARERA MERA

Om miljömärkning är den mest brännande frågan i dagsläget, ser hållbarhetsrådet att återvinning och möjligheten att separera en produkt i sina beståndsdelar, blir nästa stora område i hållbarhetsarbetet.

Tilda: Framöver kommer möjligheten att återvinna hela produkten att vara mer avgörande än miljömärkningen. En produkt måste gå att ta isär och återvinna material för material. Vi är inte där ännu, men det behöver inte vara så krångligt att åstadkomma. Med ett sådant tänk går det också att förlänga en produkts livslängd. Istället för att slänga en tio år gammal stol kan kunden beställa en ny rygg om den är sliten och ha kvar stolen tio år till.

Lisa: Märkningen blir en hygienfaktor. Det är det vi gör utöver märkningens krav som får ett värde. Tänk om vi kan kommunicera att våra produkter ingår i ett återvinningskretslopp och göra separerbarhet till kundargument.

Tilda: Just det, vi ska inte marknadsföra Möbelfakta eller Svanen, utan vad vi inom Lammhults Design Group gör och hur vi differentierar oss i relation till andra inom branschen.

Sven: Om vi dröjer lite vid återvinning och separerbarhet är filosofin med en cirkulär ekonomi något som kommer starkt. Fler kunder vill veta om vi kan ta hand om möblerna när de blivit gamla. Omklädsel är något vi erbjuder för att ge ett nytt liv.

Lisa: Där ligger vi långt framme med vår designfilosofi. Gör vi riktigt bra och tidlösa möbler får de ett värde på andrahandsmarknaden. Det är hållbart.

De marknader som kommit längst och en ny generations inträde driver på utvecklingen. Det gör också att gröna argument blir en konkurrensfördel. Med fler medvetna kunder går det att sätta ett pris på sitt hållbarhetsarbete.

TRYGVE AASLAND, FORA FORM

Under 2016 kommer EU att publicera en enhetlig standard för miljömärkning av möbler. Då blir det ännu viktigare att gå före och göra egna insatser. Att bara uppfylla kraven är branschpraxis, för att leda utvecklingen krävs mer.

Lisa med flera i gruppen pekar på att kunders medvetna val av produkter i ökande grad kommer att ske baserat på produktens Carbon Footprint. Faktiska miljöprestanda kommer att vägleda.

Sven: Livscykelbaserade nyckeltal som Carbon Footprint vägleder såväl produktutveckling som kunders val i framtiden. Fora Form som börjat tillämpa detta har nu redovisat sina första möbler på den norska EPD-sajten. Detta är framtidens redskap för att minimera klimatpåverkan. Klimatfrågan är den avgörande miljöfrågan.

HÅLLBARHET ÄR MER ÄN MILJÖ

När Lammhults Design Group arbetar med hållbarhet är det utifrån tre perspektiv: miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.

Området social hållbarhet är en utmaning som växer i betydelse för möbelbranschen. Mode- och textilbranschen har länge varit under lupp för förhållanden i tillverkningsländerna. Den uppmärksamheten får fler branscher räkna med, inte minst möbler.

Jesper: Vi har satt upp en uppförandekod som ligger i linje med branschkraven och det är ett pågående arbete att utbilda personal och leverantörer så att den efterföljs. Vi följer upp kunskaperna i våra medarbetarsamtal för att säkerställa att alla har rätt kompetens.

Ingen vet hur morgondagens lösningar ser ut.
Innovation och medveten design är dock två av nycklarna
som leder till hållbara lösningar och lönsam tillväxt.

Sven: Det är en utmaning att bidra till jämställdhet och rättvisa bortom de mest grundläggande kraven som barnarbete. Världen är inte rättvis och flera organisationer i länder som Kambodja och Bangladesh pratar hellre om en lön att leva på än minimilöner.

Trygve: Vi är noga med att ta ett socialt ansvar lokalt där vi är verksamma.

NYTTAN MED HÅLLBARHETSREDOVISNING

Lammhults Design Group redovisar sitt hållbarhetsarbete enligt GRI och har gjort så i flera år. Förutom att det nu är ett krav, så ger redovisningen en kontroll och kontinuitet i arbetet.

Lisa: Viktigast med GRI är kontrollen. Det är först efter några år som vi vet vad som är rimliga mål och har kunskap om var vi befinner oss och insikt i vad vi kan åstadkomma. Redovisningen ger en referensram och utgångspunkt.

Tilda: Ja, tack vare hållbarhetsredovisningen har vi fått in hållbarhet som en fråga i produktutvecklingen mycket tidigare. Jag är med i arbetsgrupperna och får in hållbarhetsmål och kan ställa krav redan på ritstadiet. Vi testar produkterna och arbetar med miljömärkningarna. Medvetenheten hos alla medarbetare har ökat och jag har hört montörer fråga "ska den här sitsen verkligen sitta på den här stolen, är inte den Möbelfakta?"

Förutom det uppföljande arbetet med GRI arbetar koncernen med de aktuella ledningsstandarderna som ISO 14001 och ISO 26000 för att leda arbetet och leva upp till kraven.

Sven: Vi har tagit steget och gjort hållbarhet till en naturlig del av ledningssystemen. Det visar att vi strävar mot att infria kundernas och miljöns krav.

Jesper: Samtidigt är vi en internationell koncern och det är en utmaning att hitta ett system och en märkning som passa alla. I Norden fungerar Svanen och Möbelfakta, medan FSC-certifiering är global

DAGS ATT RUNDA AV OCH SKRIDA TILL VERKET

Hållbarhetsrådets diskussion går mot sitt slut för den här gången, men arbetet i vardagen ute i bolagen fortsätter med oförminskad kraft. Innan delegaterna återvänder till Lammhult, Oslo och Holsted, sammanfattar de sina tankar från dagen – och för framtiden.

Lisa: Att tänka hållbarhet från början är absolut viktigast för mig. Vill jag ha en stor del återvunnet material och en produkt som går att återvinna i nästa steg, måste jag planera för det. Jag skulle önska ett digitalt verktyg för att lättare utvärdera miljöpåverkan tidigt i processen.

Tilda: Tänka lång livslängd och komponenter istället för produkter. Återigen möjligheten att kunna separera delar för att återvinna eller renovera. För något år sedan väckte vi på Lammhults Möbel liv i en äldre produkt, vi gav den en uppfräschning och återlanserade den. Det visar att vi arbetar långsiktigt och hållbart.

Jesper: Vi har också en viktig pedagogisk uppgift. Kunderna vet inte alltid vad som är miljömässigt bra. Där kan vi hjälpa dem på vägen.

Trygve: Vi har kunder som hör av sig 20 år senare och vill köpa reservdelar eller en ny likadan möbel. Det är ett bevis på vår höga kvalitet och tidlösa design.

Jesper: Produkter som kan användas år ut och år in är hållbarhet. En fungerande begagnatmarknad är kanske det bästa exemplet på återbruk och hållbar design.

Sven: Kanske vi ska bli bättre på att erbjuda renoveringar som en del av erbjudandet? Cirkulära affärsmodeller och möbelflöden är en framtidsfråga. Vidare arbete med redovisning av produkters klimatavtryck ger mätbarhet och kommer att bidra till affärsutveckling och klimatnytta.

Miljömärkning, medvetna kunder, tidlös design, cirkulär ekonomi, separerbarhet – det är några begrepp som hänger kvar i luften när hållbarhetsrådet lämnar Malmös börshus och ger sig iväg för att ta tag i fler hållbara utmaningar.

Innovation och medveten design är två av nycklarna som leder till hållbara lösningar och lönsam tillväxt.

Styrning och strategi

HÅLLBARHETSREDOVISNING FÖR ÅR 2015

Hållbarhetsarbetet är väl integrerat i bolagens kärnprocesser och affärsutveckling. Policies och uppförandekoder är godkända av styrelsen och de ger klara riktlinjer och ställer krav.

Utgångspunkterna för styrdokumenterna är riktlinjerna i FN Global Compacts 10 principer om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruption, samt den vägledande standarden ISO 26000.

INTRESSENTDIALOG OCH VÄSENTLIGHETSANALYS.

En intressentanalys har genomförts. Där identifieras totalt 16 intressenter. De viktigaste intressentgrupperna finner vi i och runt våra värdekedjor. Det är aktieägare, kunder, medarbetare, leverantörer och partners samt samhället i form av myndigheter, utbildningsväsen, media och de lokala samhällen där vi bedriver verksamhet. För miljöaspekterna har de nationella miljömålen som är antagna av Sverige Riksdag betraktats som intressent i samband med väsentlighetsanalysen.

En uppdaterad väsentlighetsanalys avseende miljöaspekter har genomförts under året. De mest väsentliga ur såväl företagens som intressenters perspektiv framgår nedan och kan i grunden sammanfattas med "Livscykelänkande".

LAMMHULTS DESIGNGROUPS ÖVERGRIPANDE HÅLLBARHETSMÅL

Lammhults Design Group arbetar efter fyra övergripande hållbarhetsmål för att nå en hållbar affärs- och samhällsutveckling samt ständig förbättring.

1. Se till att Lammhults Design Groups kärnvärden, sociala och miljömässiga principer erkänns och integreras i varje företags verksamhet
2. Se till att vi arbetar med socialt och miljömässigt ansvarsfulla leverantörer
3. Öka andelen hållbar träråvara i våra produkter och stödjande hållbart skogsbruk
4. Minska miljöpåverkan av våra produkter och tjänster

VÅRT SOCIALA ANSVARSTAGANDE

Medarbetare

Medarbetarnas kompetens och förmåga att utveckla och tillverka produkter och lösningar för goda och stimulerande miljöer för arbete, lärande, möten och samvaro, är kärnan i koncernens verksamhet. Därför strävar vi efter goda arbetsplatser och en stimulerande arbetsmiljö präglad av engagemang och delaktighet. Utvecklingen av såväl ledarskap som medarbetarskap är central. Ett viktigt verktyg är de regelbundna medarbetarsamtal som ligger till grund för varje medarbetares utveckling.

Organisationsutveckling pågår inom bolagen. Under året har arbetssätt fortsatt att utvecklas för större delaktighet, inflytande och engagemang bland medarbetare.

Lammhults Design Group värdesätter etik, mångfald och jämlikhet. Vi vill att vår personalsammansättning ska spegla vår omvärld och våra kunder. Antalet anställda under 2015 uppgick till 352 personer fördelade på 57 procent män och 43 procent kvinnor för hela koncernen. Personalomsättningen på egen begäran uppgick till 8 procent.

Den totala sjukfrånvaron uppgick till 4,5 procent varav korttidsfrånvaron till 1,9 procent.

Leverantörer

Till stor del används lokala leverantörer inom respektive land där bolagen är verksamma. Leverantörerna levererar material, komponenter, halvfabrikat eller färdiga artiklar. För koncernen som helhet står lokala leverantörer för 66 procent av inköpsvärdet under 2015. Av koncernens externa inköp av material och komponenter svarade leverantörer i Norden för 53 procent, övriga Väst-europa för 27 procent, Östeuropa för 17 procent, medan inköpen i Asien (Kina) svarade för 3 procent. Totalt står 124 st leverantörer för 80 procent av direkt material.

Kompetens, kvalitet, leveranstid och kostnad samt etiska, sociala och miljömässiga aspekter är de främsta kriterierna för valet av leverantör.

Möbelfaktas krav för socialt ansvarstagande i leverantörsledet har skärpts och ett än mer systematiskt arbete med kartläggning, riskanalys och uppföljning är etablerat.

Anti-korruption och mänskliga rättigheter

Risicanalys för brott mot bolagets uppförandekod som avser mutor och brott mot lagar och förordningar har ti-

digare genomförts för bolagen i gruppen. Riskanalysen omfattar också risk för otillbörliga gåvor eller andra tilltag som sker för personlig vinning eller till förmån för någon annan part och inte för bolagets bästa. Under 2017 förväntas den nya standarden ISO 37001 för ett systematiskt ledningsarbete mot korruption att bli lanserad. Riskanalys avseende brott mot mänskliga rättigheter, föreningsfrihet, barnarbete och tvångsarbete har tidigare genomförts. För gruppens bolag med egen produktion i Norden och med 97 procent av leverantörsbasen inom Europa, där rättigheter och föreningsfrihet är skyddad genom lag bedöms inte någon större risk föreligga. För några av bolagen finns leverantörer i Kina. Här bedöms risk föreligga varför det sedan tidigare har vidtagits åtgärder som följs upp genom fabriksbesök och inspektioner.

VÅRT SAMHÄLLENGAGEMANG

Flera av koncernens bolag har etablerade samarbeten med skolor och lärosäten för studiebesök, praktikplatser och examensarbeten. Dessa samarbeten är av stort värde och berör vår affärsverksamhet och framtida utveckling. Det finns flera goda exempel på dessa nätverks betydelse för såväl rekrytering som utveckling av produkter och tjänster. Under 2014 inleddes ett uppmärksammat samarbete mellan Lammhults Möbel och designskolorna Malmsten Furniture Studies/Linköpings universitet Beckmans Designhögskola och Bergens Kunst og Designhøgskole. Vid Möbelmässan i Stockholm i februari 2015 utsågs 5 elever som nu har fått möjligheten att arbeta med Lammhults utvecklingsavdelning under ett år. Några exempel på möbler visades på Stockholm Furniture Fair i februari 2016. En ny generation av kreativa formgivare gör avtryck och bygger framtida samarbeten.

BETYDANDE MILJÖASPEKT	FOKUSOMRÅDEN FÖR AKTIVITETER OCH HANDLINGSPLANER
Begränsad klimatpåverkan	Design för lång produktlivslängd, reducera energianvändning, öka andelen förnyelsebara råvaror, öka andelen av återvunna material samt utforma produkter för ökad återvinning och utbytbarhet.
Levande skogar	Säkerställa köp av träåvara från hållbart skogsbruk
Giftfri miljö	Reducera kemikalieanvändning genom att infria Möbelfaktas och Svanens kriterier

VÅRT MILJÖANSVAR

Produktutveckling och design för ett långt liv och med genomtänkta material och lösningar som kan bytas ut eller förnyas skapar förutsättningar för en cirkulär ekonomi. Livscykelänkandet är i grunden en aspekt av designprocessen. Här finns såväl utmaningar som möjligheter! En helt avgörande framtidsfråga är klimatutmaningen. Därför fokuserar koncernen på materialval, resursutnyttjandet och att medverka till att reducera vår klimatbelastning som framgår nedan.

Produktionsenheterna i Sverige och Norge värms med biobaserad fjärrvärme och elanvändningen i Sverige, Danmark och Tyskland är helt baserad på elkraft från förnyelsebara källor (vattenkraft och vindkraft). Från mars 2015 använder även Fora Form i Norge miljöcertifierad el. Fora Form i Norge har dessutom halverat sin elförbrukning genom produktionseffektivisering där all produktion sedan början av 2015 är samlad på ett ställe. Elanvändningen i koncernen som helhet har reducerats med 18 procent jämfört med föregående år för jämförbara enheter.

Under 2016 kommer energiförbrukningen att ytterligare reduceras genom de strukturåtgärder som genomförs under året med flytt av produktionen för Ire till Lammhults och genom ytterligare energieffektiviseringar som investeringar i ny ventilation och utbyte av gammal be-

lysning. För samtliga bolag har den totala energiförbrukningen reducerats med 13 procent i jämförelse med 2014. Sammantaget står förnyelsebara källor för 84 procent av koncernens totala energibehov avseende all el och värme.

Koncernens bolag har reducerat CO₂-emissionen från uppvärmning och el med 41 procent jämfört med föregående år genom effektiviseringar och övergång till miljöcertifierad el.

Förpackningsmaterial utgörs främst av förnyelsebara råvaror som wellpapp och trä. Även plast används. Andelen förnyelsebart förpackningsmaterial uppgick 2015 till 96 procent.

Materialåtervinning är den dominerande metoden för avfallshantering, vilket är viktigt för ett hållbart samhälle. Av totalt avfall uppgick materialåtervinningen till 64 procent under året.

För att kunna Möbelfakta-märka eller Svanen-märka en möbel krävs att trä- och träbaserat material är spårbart och kommer från lagligt skogsbruk. Flera volymprodukter är Svanen- och Möbelfaktagodkända. Antalet Möbelfaktagodkända produkter har ökat under året med ytterligare 23 produkter och uppgår nu totalt till 56 produkter/serier. Arbetet fortsätter för att erhålla ytterligare miljömärkningar som Svanen och Möbelfakta under 2016. Det gäller både nya produkter som befintligt sortiment.

ANDEL INKÖP FRÅN LOKALA LEVERANTÖRER

Abstracta AB (Sverige)	69%
Lammhults Möbel AB (Sverige)	71%
Ire Möbel AB (Sverige)	75%
Fora Form AS (Norge)	69%
Lammhults Biblioteksdesign AB (Sverige)	50%
Lammhults Biblioteksdesign A/S (Danmark)	39%
Schulz Speyer Bibliothekstechnik AG (Tyskland)	82%
TOTALT	66%

REDOVISNING FRAMGÅR AV TABELLEN PÅ SIDAN 35.

Uppgifterna för CO₂-redovisning baseras på uppgifter från leverantörerna av el och fjärrvärme samt utsläpp från uppvärmning med naturgas och olja. Uppgifter för CO₂-emission från transporter redovisas inte då endast ett begränsat antal leverantörer i nuläget kan lämna en emissionsredovisning. Vad gäller transporter följer vi våra speditörers utveckling avseende övergång till mer miljövänliga motorer (EURO-klasser).

MATERIALANVÄNDNING & ENERGIFÖRBRUKNING

FABRIKSANLÄGGNINGAR	ABSTRACTA AB SVERIGE	FORA FORMAS NORGE	IREMÖBEL AB SVERIGE	LAMMHULTS MÖBEL AB SVERIGE	LAMMHULTS BIBLIOTEKSDSIGN AB SVERIGE	LAMMHULTS BIBLIOTEKSDIGNA/S DANMARK	SCHULZ SPEYER BIBLIOTEKSTECHNIK AG TYSKLAND	SUMMA 2015	SUMMA 2014	INDEX
FÖRPACKNINGSMATERIAL										
Well (kg)	113 759	54 523	15 898	96 283	11 411	2 376	3 300	297 550	309 870	96 %
Plast (kg)	1 761	923	2 407	3 791	1 355	2 586	771	13 594	10 057	135 %
Trä (kg)	8 163	0	0	15 000	1 125	17 820	0	42 108	48 287	87 %
ENERGI										
Olja (kWh)	0	0	0	0	0	0	154 056	154 056	199 510	77 %
Naturgas (kWh)	274 478	0	0	0	0	765 490	0	1 039 968	1 236 884	84 %
El (kWh)	748 190	373 985	242 437	955 539	174 000	171 405	36 760	2 702 316	3 290 663	82 %
Fjärrvärme (kWh)	1 302 940	480 890	487 400	1 256 000	214 000	0	0	3 741 320	4 015 620	93 %
CO ₂ -emission från upp- värmning och el (kg)	116 643	23 540	123	33 912	6 079	159 687	50 304	390 288	658 361	59 %
AVFALL										
Farligt avfall (kg)	2 454	20	0	20 284	0	0	0	22 758	19 059	119 %
Deponi (kg)	8 500	0	0	372	0	0	0	8 872	16 360	54 %
Materialåtervinning av stål (kg)	21 900	9 700	0	76 960	0	28 840	0	137 400	99 720	138 %
av aluminium (kg)	4 180	0	0	1 650	0	0	0	5 830	1 020	572 %
Materialåtervinning av trä (kg)	60 920	25 490	0	48 600	4 740	0	12 450	152 200	139 060	109 %
Materialåtervinning av plast (kg)	2 550	1 221	0	3 050	0	1 110	0	7 931	8 156	97 %
Materialåtervinning av well (kg)	14 560	0	1 920	29 630	3 350	2 480	0	51 940	66 024	79 %
Materialåtervinning av papper (kg)	1 980	10 989	480	4 770	400	0	10 730	29 349	13 727	214 %
Brännbart avfall (Energiåtervinning) (kg)	116 840	11 920	8 780	30 870	3 640	8 350	8 540	188 940	121 930	155 %
NYCKELTAL										
Andel avfall för material- återvinning	45 %	80 %	21 %	76 %	70 %	80 %	73 %	64 %	68 %	
Andel förnyelsebara material av förpacknings- material	99 %	98 %	87 %	97 %	90 %	89 %	81 %	96 %	97 %	

OM REDOVISNINGEN

Hållbarhetsredovisningen är inspirerad av Global Reporting Initiatives riktlinjer G4. Ekonomiska och sociala indikatorer omfattar hela koncernen. För miljöaspekter ingår samtliga produktions- och distributionsenheter. Säljbolagen har marginell inverkan på miljöindikatorerna. Underleverantörers fabrikers miljöpåverkan omfattas inte av redovisningen.

Som bilaga till redovisningen finns en GRI-korsreferenstabell i elektronisk form på www.lammhultsdesigngroup.com

Två affärsområden med fokus på möbler och inredning

Lammhults Design Groups verksamhet är organiserad i två affärsområden, Office & Home Interiors och Public Interiors, som utvecklar, marknadsför och säljer möbler och inredningar för moderna lösningar. I båda affärsområdena är design management, innovation och starka varumärken viktiga grundpelare.

På följande sidor presenterar de ansvariga för respektive affärsområde och dotterbolag sina verksamheter.

LAMMHULTS

FORA FORM

abstracta voice ire

OFFICE & HOME INTERIORS

 BCI

**Eurobib
direct**

**SCHULZ
TECHNICS**

PUBLIC INTERIORS

OFFICE & HOME INTERIORS

TRYGVE AASLAND

AFFÄRSOMRÅDESCHEF OFFICE & HOME INTERIORS

Lönsamhetsnivå i paritet med tidigare år trots nedgång i Norge

Marknaden för affärsområde Office & Home har tidigare varit krävande under året. Störst har utmaningarna varit i Norge där ekonomin följde ett dalande oljepris och vi upplevde en konsolidering i återförsäljarledet som skapade viss obalans. Den norska kronan försvagades också mot den svenska och bidrog till att affärsområdets omsättning sjönk med 6 procent. Tack vare genomförda effektiviseringar med försvarade marginaler samt god kostnadskontroll har vi lyckats bibehålla lönsamheten på en bra nivå.

I Sverige och på exportmarknaderna utanför Skandinavien har utvecklingen varit positiv. Efterfrågan på akustiklösningar har gett fart åt Abstractas försäljning i flera länder. Storbritannien har gått framåt och vi har levererat till stora projekt i Belgien, Tyskland och Mellanöstern. Även Lamhults Möbel har ökat exporten, främst i Tyskland men också i Hong Kong, Ungern och Tjeckien.

Bakom framgångarna ligger ett uthålligt varumärkesbyggande och lokal kunduppföljning. Att vi har fokuserat på ett par utvalda marknader och bearbetar dessa över en längre period talar för fortsatt goda resultat.

ÖPPNA LANDSKAP, FÖRDEL ABSTRACTA

Inredning för såväl hem som offentlig miljö är en trenddriven marknad. De senaste årens öppna kontorslandskap har satt strålkastarljuset på utformningen av informella mötesplatser. Rum i rummet med skärmväggar eller höga stols- och soffryggar är två konkreta lösningar. Inom affärsområdet har såväl Fora Form som Lamhults Möbel produkter som möter trenden, men det är Abstracta, med akustik som kärnkompetens, som har de mest anpassade lösningarna. De öppna landskapen ökar behovet av de akustiklösningar med både estetik och funktion som Abstracta erbjuder. Akustikmarknaden växer stadigt till Abstractas fördel.

GRÄNSEN MELLAN HEM OCH KONTOR SUDDAS UT, IRE FLYTTAR FRAM POSITIONERNA

På kontoren pågår också en trend med mer hemlika miljöer. Ire, som genom vår koncernsamverkan kan både hem och offentligt, har en position att nå nya kunder med sitt sortiment. Riktade insatser för att anpassa erbjudande och budskap till den här trenden ger Ire en växande marknad och god försäljningsprognos.

TRYGVE AASLAND

BOLAGEN: Lammhults Möbel AB, Ire Möbel AB, Fora Form AS samt Abstracta AB med dotterbolag

ANDEL AV KONCERNENS VERKSAMHET: 67 procent

STÖRSTA MARKNADER: Sverige, Norge, Danmark, Tyskland och Storbritannien.

OFFICE & HOME INTERIORS	2011	2012	2013	2014	2015
Nettoomsättning, mkr	393,1	372,0	383,5	520,4	489,2
Rörelseresultat, mkr*	24,6	5,6	17,2	36,9	34,0
Rörelsemarginal, %	6,3	1,5	4,5	7,1	7,0
Sysselsatt kapital, mkr	201,6	150,0	175,9	184,3	180,3
Avkastning på sysselsatt kapital, %	11,9	3,3	10,6	20,5	18,7
Investeringar, mkr	14,0	10,3	11,1	18,9	24,1
Medelantal anställda	210	207	199	242	237

* exkl administrationsättning till moderbolaget.

Affärsområdets ekonomiska utveckling enligt ovan är redovisad enligt IFRS.

STÄNDIG FÖRNYELSE

En gemensam utmaning för alla bolagen inom Office & Home är marknadens förväntningar på mer frekventa produktlanseringar. Vi lägger därför resurser på produktutveckling, innovation och ständig förnyelse för att möta kundernas krav.

Trenderna växlar och marknadens krav ändras, men Lammhults Design Group och affärsområde Office & Home har en långsiktig strategi. Nummer ett är hög kvalitet i design, funktion och hållbarhet. Våra kunder ska vara säkra på att när de väljer en produkt från Lammhults Design Group får de en möbel av högsta kvalitet och en lång design- och kvalitetsmässig livslängd. Nummer två är vikten av goda relationer med kunder och föreskrivare. Vi håller en levande dialog med slutkunder, arkitekter, inköpare och andra aktörer i vårt ekosystem. Det ger oss input att utveckla erbjudandet i linje med marknadens efterfrågan. Tillsammans bygger dessa två faktorer

starka varumärken som bidrar till koncernens lönsamma tillväxt för lång tid framåt.

För att sammanfatta såväl 2015 som affärsområdets framtid: Bolagen inom Office & Home har alla starka varumärken och är riktigt positionerade för fortsatt lönsam tillväxt. På vår hemmamarknad fortsätter det framgångsrika arbetet vi inlett och framöver förstärker vi med ytterligare satsningar på exporten. Genom att samarbeta med internationella designere kan vi möta exportkunderna på deras hemmamarknader och göra ett större kommersiellt avtryck också utanför Skandinavien.

Office & Home håller sitt skarpa fokus på design, kvalitet och hållbarhet. Det lönar sig om och om igen.

Trygve Aasland, affärsområdeschef Office & Home

Svensk möbelhistoria med världsrykte

Kontinuitet är ett nyckelord i Lammhults Möbels historia. Från 1940-talet in i våra dagar har långsiktiga designsamarbeten skapat såväl storsäljande möbelikoner som en effektiv tillverkning. Under 2015 lanserade man hela sex nyheter samtidigt som fabriken framtidssäkras i en stor satsning kallad Produktionslyftet. Lammhults Möbel fortsätter jobba tidlöst med stabila rötter i Norden och världen som marknad. Under 2015 tillträdde Cecilia Hallberg som vd för bolaget. Här delar hon med sig av sina första erfarenheter och 2015 års viktigaste händelser för Lammhults Möbel AB.

FÖR ETT DESIGNFÖRETAG SOM LAMMHULTS MÖBEL ÄR PRODUKTERNA A OCH O, VILKA ÄR ÅRETS NYHETER?

Det har varit ett intensivt lanseringsår med många spännande nyheter. Peter Hiort-Lorenzen och Johannes Foersom har designat nya sittserien Portus och uppdaterat bordet Funk. Anya Septon har utvecklat pallen Add och Gunilla Allard har formgivit fåtöljen Comet X och soffbordet Cajal.

MÅNGA SPÄNNANDE NYHETER ATT HÅLLA KOLL PÅ, HUR SER DET UT PÅ PROJEKTFRONTEN? VAR HAR LAMMHULTS MÖBLER TAGIT PLATS UNDER ÅRET?

Våra produkter har blivit utvalda till många spännande projekt över hela världen. I Sverige och Norden vill jag nämna Swecos nya kontor i Göteborg och Nordeas i Stockholm. Luleå Tekniska Universitet och Domstolsverket har också valt Lammhults precis som Ericsson

gjort i Kista med flera kontor. Vi finns också på flera svenska ambassader, bland annat London och Paris.

FINNS DET FLER PROJEKT ATT RAPPORTERA OM ÄN DE RENA KUNDUPPDRAGEN?

Studentsamarbetet X-Works 2.0 som vi startade 2014 för att hitta nya designsamarbeten för framtiden fortsätter. Studenter från Carl Malmstens Furniture Studios, Beckmans designhögskola och Bergens Kunst- och Designhögskola deltar. 2015 har arbetet pågått lika mycket på verkstadsgolvet som vid designskärmarna. Fler än 217 prototyper har tagits fram. Minst fem av dem blir koncept för lansering. Ett inspirerande projekt och en vitalisering av sortimentet.

UNDER 2016 SÄTTS SATSNINGEN DÖPT TILL PRODUKTIONS- LYFTET I DRIFT, KAN DU BERÄTTA MER OM DET PROJEKTET?

CECILIA HALLBERG, VD

FAKTA LAMMHULTS

GRUNDAT: 1945

I KONCERNEN SEDAN: Starten

OMSÄTTNING: 178 Mkr

PRIORITERADE MARKNADER (GEOGRAFISKT): Norden, Tyskland, England, Holland, Schweiz och Frankrike

MÅLGRUPP: Arkitekter, privata och offentliga företag och institutioner, design- och kulturmedvetna privatpersoner

TRE NYCKELSTYRKOR: Design management, kvalitet och hållbarhet

Det startade 2015 och är ett av våra viktigaste projekt för framtiden. En satsning för att modernisera, rationalisera och effektivisera vår produktionsanläggning i Lammhult. Projektet ger effekter som ökad flexibilitet, leveranssäkerhet och konkurrenskraft. Vi kommer också att förlägga tillverkningen av vårt systerbolag Ires produkter till Lammhult och därmed rationalisera koncernens kostnader.

ATTACH

Design Troels Grum-Schwensen, Lammhults, 2015

OM VI FLYTTAR BLICKEN FRÅN LAMMHULT OCH UT I VÄRLDEN, VILKA MARKNADER UTVECKLADES STARKAST 2015?

På exportmarknaderna har vi haft stora framgångar i Tyskland. Framförallt beroende på ett stort avtal med en av de större tyska bankerna, men vi stärkte också vår position på den tyska marknaden generellt.

I Norden har Finland visat särskilt positiva siffror med flera fina projekt under året. Vi har dessutom öppnat ett nytt showroom i Köpenhamn och rekryterat en person helt dedikerad till den danska marknaden. På våra mindre projektmarknader har vi haft framgångar i Ungern, Tjeckien och Hong Kong.

VILKA UTMANINGAR MÖTTE NI 2015?

I Sverige hårdnade konkurrensen när flera internationella varumärken satsade på allvar och etablerade sig på den svenska marknaden, bland annat genom egen säljpersonal och egna showrooms.

Den norska marknaden, vår största exportmarknad, har fallit kraftigt och det har varit en utmaning att parera.

VILKA UTMANINGAR I OMVÄRLDEN SER DU SOM MEST AVGÖRANDE FÖR LAMMHULTS MÖBEL OCH INREDNINGSMARKNADEN FRAMÖVER?

Det handlar om att möta den hårdnande konkurrensen med ett fortsatt konkurrenskraftigt sortiment där kvalitet, miljö och leveranssäkerhet blir allt viktigare. Krav på miljömärkta produkter kommer att få utökat genomslag i upphandlingar; där ligger vi långt fram och jobbar hårt på att bli ännu bättre.

I makroperspektivet ger en stabil valutamarknad och tillväxt på kärnmarknaderna oss förutsättningar att fortsätta utveckla vår exportförsäljning.

PÅ TAL OM TILLVÄXT, VAR SER DU STÖRST POTENTIAL FÖR BOLAGET OCH HUR KAN NI SKAPA ER EGEN TILLVÄXT?

För exporten ser vi den största tillväxtpotentialen inom några utvalda länder. I Sverige tror vi främst att tillväxten sker i Stockholmsregionen. Tillväxten bygger på ett fortsatt och ökat attraktivt sortiment samt högsta kompetens hos våra medarbetare. Vidare kan vi samarbeta mer inom koncernen för att möjliggöra en lönsam och hållbar tillväxt.

Design för bättre ljudlandskap och möten

Behovet av god akustik på kontor och i offentliga miljöer har växt med dagens öppna kontorslandskap och många ljudkällor. Abstracta är expert på området och sammanför ljudabsorbenter med tilltalande design och innovativa möteslösningar med skrivtavlor.

En kombination som nu framgångsrikt går på export och fortsätter att utvecklas.

Peter Jiseborn är vd sedan februari 2016 och berättar mer om årets nyheter och resor ut i världen.

HUR HAR SORTIMENTET UTVECKLATS UNDER 2015?

Det har varit ett år då vi satsat på att utveckla befintliga produktfamiljer och skapa flera valmöjligheter för våra kunder. De nyheter vi presenterat är en ny storlek av Airflake – XL, en hörnvariant av Aircone och en djupare Soneo Wall. Domo förvaring och väggbås hör också till nyheterna. Dox och Salsa heter två nya textilier som är unika för Abstracta och passar de flesta av våra akustikprodukter.

De här till synes små uppdateringarna, som en storlek större Airflake, gör stor skillnad för kunden. Den passar inte bara stora ytor, den är också enklare att montera. Den utökade Domo-serien har gjort det lättare att få in akustik utan att den märks – och samtidigt få smart förvaring. Bra, inte minst på kompakta kontor.

Produktutvecklingen går hand i hand med det ökade intresset för akustik. Våra kunder har mer kunskap och efterfrågar en helhet där akustik är en funktion av flera. Multifunktionalitet är ett nyckelord för årets nyheter.

Designmässigt ser vi två trender. Å ena sidan akustikprodukter som naturligt smälter in, å andra sidan produkter som tar för sig och blir ett akustiksmykke i rummet.

Vi är specialister men inte ensamma på marknaden och en ökad konkurrens har lett till prispress. För att möta den utvecklingen relanserade vi klassikerna Softline från 1981 i en uppdaterad version.

För 2016 förfinar vi vår position som innovatör och har under året startat flera spännande samarbeten.

ABSTRACTA HAR RAPPORTERAT FLERA FRAMGÅNGAR PÅ EXPORTMARKNADEN, BERÄTTA MER.

För det första går vi fortsatt starkt på våra hemmamarknader i Skandinavien, men därtill har den brittiska marknaden seglat upp med stor försäljningspotential. England är en av de marknader där vi har satsat och synt på flera mässor de senaste åren. Nu ger bearbetningen resultat och vi ser ett ökat intresse för våra unika produkter och vårt varumärke. Inte minst bland följarna i våra sociala medier.

PETER JISEBORN, VD SEDAN

FEBRUARI 2016

FAKTA ABSTRACTA

GRUNDAT: 1970

I KONCERNEN SEDAN: 1999

OMSÄTTNING: 150 Mkr

PRIORITERADE MARKNADER (GEOGRAFISKT): Skandinavien och de närmaste exportmarknaderna.

MÅLGRUPP: Privata och offentliga företag som önskar bra ljudlandskap, arkitekter.

TRE NYCKELSTYRKOR: Kompetens, erfarenhet och design

KAN DU BERÄTTA OM NÅGRA AV ÅRETS PROJEKT?

Till exempel en skola i Dubai som har inrett med Domo väggpaneler för att skapa ett bra ljudlandskap trots klassrummets höga takhöjd. Sedan har vi ett brittiskt försäkringsbolag som jobbat med Aircone och Bits i sin inredning; en order på över en miljon kronor. I England har även hotellkedjan Holiday Inn Express satsat stort på Abstracta.

VILKA UTMANINGAR MÖTTE NI 2015?

Fler och fler inser vikten av ett bra ljudlandskap och intresset ökar hela tiden, vilket givetvis är positivt för oss. Det medför dock en hårdnande konkurrens. Aktörer som tidigare inte haft akustikprodukter börjar etablera sig i vår nisch med bland annat ökad prispress som följd.

Den utmaningen möter vi genom att bli ännu bättre på det vi är bäst på: att ligga i framkant för designade akustikprodukter. Vi ökar vår kunskap och tar fram innovativa produkter som säljer på värde före pris. Vi lanserade vår första akustikprodukt redan 1981 och har ett försprång, men det gäller att vi förvaltar vår erfarenhet och toppar med ny kunskap för att behålla vår position.

Ökad export innebär också en utmaning i att tillgodose internationella krav, bland annat inom miljö. Här ligger vi dock långt fram tack vare vårt arbete med Möbelfakta och egna högt ställda miljömål.

En del av vårt erbjudande består av skrivytor och där ser vi en designutmaning i den digitala utvecklingen. Vilka produkter behöver morgondagens flexibla möten? Abstracta jobbar på svaret.

DOMO FÖRVARING

Design Stefan Borselius, Abstracta, 2015

VILKA ANDRA FRÅGOR LIGGER HÖGT NÄR ABSTRACTA PLANERAR FÖR FRAMTIDEN?

En stor utmaning finns i föreskrivande led. Hur kommer arkitekter och inredare att arbeta med akustik framöver? Vad är det för nya material, former och funktioner som kommer krävas för att vara aktuella? Här är det oerhört viktigt att tänka till för att vara en attraktiv och aktuell partner inom akustik. Abstracta har sina idéer som det ska bli spännande att få jobba vidare med.

INTRESSET FÖR AKUSTIK ÄR STORT OCH ÖKAR, HUR SKA ABSTRACTA TA VARA PÅ UTVECKLINGEN OCH VÄXA?

Framförallt genom produktutveckling och lansering av nya innovativa produkter. Slut användaren blir alltmer medveten om behovet av skonsamma ljudlandskap och ställer krav på en arbetsplats som tar hänsyn till både estetik och funktion. De kraven uppfyller vårt erbjudande och i takt med att vi vidareutvecklar det skapar vi en naturlig tillväxt inom vårt segment.

Skandinavisk design skapar värdefulla möten

Norska Fora Form är med sin höga ambitionsnivå i designen och specialkunskap om mötesplatsen en av Skandinavians ledande möbelleverantörer. Inriktningen mot möten har gett en egen position och ett starkt varumärke. Ett samarbete med Abstracta har ytterligare stärkt erbjudandet och öppnat nya möjligheter.

Vd Trygve Aasland sammanfattar året och ger en tillväxtprognos.

FORA FORM FORTSÄTTER UTVECKLA NYHETER, VILKA PRODUKTER LANSETERAS 2015?

Det är flera stycken. För kontraktsmarknaden presenterade vi konferensstolen Con och Myk, ett enklare matsals- och konferensbord. Bägge två är designade av Lars Tornø. Con är en lätt och flexibel konferensstol med tidsenlig form. Den går att få i uppåt 28 olika varianter och ger föreskrivande arkitekt stort utrymme att sätta sin egen prägel i valet av textil och färg. Bordet Myk är gjort i trä och metall. Träfoten kan betsas och färgmatchas med ett urval av våra stolar.

I konkurrens med bland andra Vitra och Kusch+Co vann Fora Form uppdraget att inreda Gardemoens (Oslo Airport) nya terminal som ska stå klar 2016. Tillsammans med Thorsteinsen Design och Dysthe Design har vi tagit fram väntrumsmöbeln Transit. Den bär visst släktskap med Gardist, den möbel vi gjorde för nyinvigningen av

Gardemoen 1997. Båda går lätt att kombinera i samma inredning.

DET ÄR NÄSTAN PRODUKT OCH PROJEKT I ETT, MEN VILKA RENODLADE PROJEKT VAR VIKTIGAST FÖR FORA FORM 2015?

Kongsbergs kommun, ett riktigt stort projekt där vi levererade möblerna till ett nytt kulturhus, bland annat stolar till tre biografier och två hörsalar. Som en bonus stod vårt systerbolag BCI för inredningen till kommunens nya bibliotek.

OM VI TITTAR PÅ DE MARKNADER NI FINNS PÅ, VAR GICK DET BÄST UNDER 2015?

Traditionellt sett står Norge för lejonparten av vår omsättning, men från 2015 har våra standardprodukter fått ett kommersiellt fotfäste i Sverige. Omsättningsmässigt är det fortfarande marginellt, men vi har tecknat viktiga ramavtal som kommer ge god avkastning framöver.

TRYGVE AASLAND, VD

FAKTA FORA FORM

GRUNDAT: 1929

I KONCERNEN SEDAN: 2013

OMSÄTTNING: 143 Mkr

PRIORITERADE MARKNADER (GEOGRAFISKT): Norge, Sverige, Danmark

MÅLGRUPP: Kontraktsmarknaden, privat och offentlig sektor

TRE NYCKELSTYRKOR: God design, effektiv distribution, långa relationer

CON III

Design Lars Tornøe, Fora Form, 2015

Sedan har kultursegmentet gått bra och vi har vunnit flera viktiga kontrakt. Hela sektorn växer bra och vi har tagit betydande marknadsandelar under 2015.

MÖTTE NI NÅGRA UTMANINGAR UNDER ÅRET?

Absolut, den största utmaningen för oss har varit att möta nedgången på den norska marknaden. Som en följd av sjunkande oljepriser har hela den norska ekonomin kylts av. Den norska kontraktsmarknaden föll ordentligt under året, men vi har lyckats upprätthålla vår marknadsandel och stärkt vårt varumärke under året.

OM VI TITTAR FRAMÅT, VILKA UTMANINGAR VÄNTAR?

Vi ser att Norges ekonomi fortsätter vara känslig under 2016 och vi är inställda på att förhållandena på kontraktsmarknaden blir en utmaning. Hur långvarig situationen blir beror på hur oljepriset utvecklats och psykologin runt det.

OLJEPRISET ÄR SVÅRT FÖR FORA FORM ATT PÅVERKA, MEN VAR OCH HUR SER DU ATT NI KAN SKAPA TILLVÄXT?

Kultursegmentet i Norge där vi är en stark aktör ser ut att växa bra de kommande åren. Vi har också fått in en fot i biosegmentet där vi vunnit flera kontrakt och ser ut att ta hem fler under 2016. Den underliggande tillväxten för kultur- och aulamöbler är stark och vi förväntar oss att växa med marknaden.

På kontraktsmarknaden jobbar vi mest fokuserat i Sverige, men vi har även allokaterat resurser för att etablera oss på den danska marknaden och ta del av tillväxten där.

Möbler som håller ger ett bolag som utvecklas

När det kommer till tidlös design och lång livslängd hos produkterna är Ire kompromisslösa. Den kursen stakade man ut redan vid starten 1939 och den ligger ännu fast. Ire är tillsammans med Voice det av koncernens varumärken som i första hand vänder sig till konsumentmarknaden. Bolaget är dessutom en pionjär inom hållbara möbler.

Dick Thunell är vd och ger sin bild av Ire, Voice och konsumentmarknaden 2015.

VILKA NYA PRODUKTER HAR NI LANSERAT UNDER ÅRET?

Från Ire har vi två nyheter, båda designade av Emma Olbers. Den ena är soffan Sofo. Vi har sett en ökad efterfrågan på soffor i premiumsegmentet och det möter Sofo med sin inbjudande känsla och komfort. Försäljningsmässigt har den blivit en formidabel fullträff. Den andra nyheten är att fåtöljen Hanna kommit i ett nytt utförande med Tärnsjöläder. En unik möbel som rönt stor uppmärksamhet hos inredare och inredningsbloggare.

Voice presenterade en ny serie under året, Viti som är en enkel och elegant förvaringsmöbel för hemmets alla rum. Ett klassiskt skåp med fina detaljer och inspiration från Islands varma källor. För designen står Stina Sandwall och försäljningen kan bara tolkas som en succé.

VILKA ÄR 2015 ÅRS VIKTIGASTE PROJEKT FÖR IRE?

Det är utan tvekan Stena Lines färjor. Arkitektbyrån Figura föreskrev Ires fåtölj Inline till färjornas renovering. Nu har vi levererat två större order till det engelska rederi som håller i ombyggnationen.

PÅ VILKEN MARKNAD HAR IRE GÅTT BÄST 2015?

Svensk retail där vårt varumärke växt med mer än 30 procent. En förklaring till framgången är vårt starka varumärkesfokus i återförsäljarled där vi har satsat på säljaktiviteter, marknadsföring och ett shop-in-shop-koncept som tydligt kommunicerar Ires kärnvärden.

VILKA UTMANINGAR MÖTTE NI 2015?

Möbelhandeln i Sverige präglas av stenhård prispress

DICK THUNELL, VD

FAKTA IRE OCH VOICE

GRUNDAT: 1939 (Ire)

I KONCERNEN SEDAN: 2008, Voice 2001

OMSÄTTNING: 34 Mkr

PRIORITERADE MARKNADER (GEOGRAFISKT): Sverige, Norge, Danmark

MÅLGRUPP: Den design- och inredningsmedvetna konsumenten

TRE NYCKELSTYRKOR: Kvalitet, Miljömedvetenhet, Personlighet

Vi har sett en ökad efterfrågan på soffor i premiumsegmentet och det möter Sofo med sin inbjudande känsla och komfort. Försäljningsmässigt har den blivit en formidabel fullträff.

SOFO

Design Emma Olbers, Ire, 2015

med fokus på rabatter och låga priser. Utmaningen för oss är att gå mot strömmen. Under året har vi informerat våra kunder om vår strategi och förklarat varför Ire och Voice inte ska säljas med priskrigets logik. Vi vill ge svensk möbelhandel två lönsamma varumärken att satsa på. Något som gynnar våra kunder lika mycket som oss långsiktigt. Intrycket är att vi har många med oss.

VILKA UTMANINGAR I OMVÄRLDEN SER NI SOM MEST AVGÖRANDE FÖR ER OCH ER MARKNAD FRAMÖVER?

Att fortsätta försvara vår position i priskriget. Vi ska få marknaden att förstå värdet i kvalitet, miljömedvetenhet och lång livslängd – och att det är värden som kostar lite mer.

VAR SER DU ATT IRE OCH VOICE KAN FORTSÄTTA VÄXA OCH HUR KAN NI SKAPA TILLVÄXT?

För Ires del finns stor potential på kontraktsmarknaden och segmentet "mjukt sittande". Vi bearbetar inredare och arkitekter långsiktigt för att komma in på marknaden. Redan nu kan vi visa ett antal goda referenscase som gett oss uppmärksamhet och skapat efterfrågan.

Voice har fortfarande stora möjligheter hos svensk möbelhandel. Ire och Voice kompletterar varandra bra i våra återförsäljare utställningar och när nu Ire Möbel ansvarar för försäljning och marknadsföring av Voice får vi positiva synergier som bidrar till tillväxt. Samarbetet har tagits emot mycket positivt av våra kunder.

PUBLIC INTERIORS

MIKAEL KJELDEN

AFFÄRSOMRÅDESCHEF PUBLIC INTERIORS

Specialist på framtidens bibliotek

Digitalisering, multimedia och nya umgängesformer med ökade krav på service och upplevelser.

Sedan några år genomgår biblioteksvärlden omvälvande förändringar som påverkar allt från öppettider och utbud till utformning och inredning. Affärsområdet Public Interiors har stått i förändringens mitt och är idag en av norra Europas främsta experter på framtidens bibliotek.

Mikael Kjeldsen är ansvarig för affärsområdet. På de följande sidorna sammanfattar han året som gått och pekar på potentialen framåt.

MIKAEL KJELDEN

BOLAGEN: Lammhults Biblioteksdesign AB,

Lammhults Biblioteksdesign A/S

och Schulz Speyer Bibliothekstechnik AG med dotterbolag.

ANDEL AV KONCERNENS VERKSAMHET: 33 procent

STÖRSTA MARKNADER: Tyskland, Frankrike, Sverige,

Danmark, Norge, Belgien och Storbritannien.

FAKTA BCI

GRUNDAT: 1929

I KONCERNEN SEDAN: 2002

OMSÄTTNING: 110 Mkr

PRIORITERADE MARKNADER

(GEOGRAFISKT):

Skandinavien, Storbritannien,
Frankrike, Mellanöstern, Nordamerika

MÅLGRUPP: Kulturhus, kommunbibliotek,
skolbibliotek, universitet och
pedagogiska miljöer.

TRE NYCKELSTYRKOR:

Idé- och designutveckling.
Kundanpassade lösningar.
Brett produktprogram med
leverans och installation.

FAKTA SCHULZ SPEYER

GRUNDAT: 1955

I KONCERNEN SEDAN: 2006

OMSÄTTNING: 89 Mkr

PRIORITERADE MARKNADER

(GEOGRAFISKT):

Storbritannien, Tyskland,
Belgien, Italien, Schweiz

MÅLGRUPP: Kulturhus, kommun-
bibliotek, skolbibliotek, universitet
och pedagogiska miljöer.

TRE NYCKELSTYRKOR:

Idé- och designutveckling.
Kundanpassade lösningar.
Brett produktprogram
med leverans och installation.

FAKTA EUROBIB DIRECT

GRUNDAT: 1936

I KONCERNEN SEDAN: 2000

OMSÄTTNING: 46 Mkr

PRIORITERADE MARKNADER

(GEOGRAFISKT):

Skandinavien, Storbritannien,
Frankrike, Tyskland, Belgien

MÅLGRUPP: Kulturhus, kommun-
bibliotek, skolbibliotek, universitet
och pedagogiska miljöer.

TRE NYCKELSTYRKOR:

Inspirerande sortiment med hög
kvalitet till ett rimligt pris, tillgäng-
ligheten med dygnet-runt-öppen
webbshop samt snabba leveranser
en dag efter beställning.

PUBLIC INTERIORS

	2011	2012	2013	2014	2015
Nettoomsättning, mkr	260,7	257,5	217,3	237,0	244,8
Rörelseresultat, mkr*	7,1	16,6	13,9	20,3	23,8
Rörelsemarginal, %	2,7	6,4	6,4	8,6	9,7
Sysselsatt kapital, mkr	153,9	135,8	132,9	130,7	128,6
Avkastning på sysselsatt kapital, %	5,2	11,9	11,0	15,8	18,4
Investeringar, mkr	2,3	2,4	2,0	3,4	1,9
Medelantal anställda	141	133	124	106	110

* exkl administrationsersättning till moderbolaget.

Affärsområdets ekonomiska utveckling enligt ovan är redovisad enligt IFRS.

Nyskapande projekt och E-handel med potential

MIKAEL KJELDSSEN, AFFÄRSOMRÅDESCHEF PUBLIC INTERIORS

Med dedikerade medarbetare, djup kunskap och ett flexibelt sortiment har Lammhults Design Groups affärsområde Public Interiors blivit experter på att inreda bibliotek med alla de nya och spännande rum och funktioner som rymms i framtidens bibliotek. En typ av rum som i hög grad påverkas av den digitala utvecklingen. Biblioteken har bevisat sin förmåga att förnya sig och följa med tiden, biblioteken behövs och Public Interiors har varit med hela vägen. Affärsområdet är idag en efterfrågad partner när nya bibliotek från nordligaste Norge till USA tar form. Affärsområdeschef Mikael Kjeldsen berättar om de senaste projekten och årets utmaningar.

BCI OCH SCHULZ SPEYER ÄR INRIKTADE PÅ PROJEKTFÖRSÄLJNING OCH HELHETSLÖSNINGAR, VILKA AV ÅRETS PROJEKT HAR VARIT MEST BETYDELSEFULLA?

Alla kunder och varje projekt är givetvis värdefulla för oss, men det är klart att det finns sådana som sticker ut. Ett är Dokk1 [uttalas dokken] i Århus, Danmark invigt av drottning Margrethe i juni. Det är ett av de största och mest moderna biblioteken i norra Europa. Ett kunskaps- och kulturcenter på 17 500 m² som integrerar bibliotek, multimedia och medborgarservice. En miljon besökare om året räknar man med. BCI har levererat merparten av biblioteksinredningen, både standard- och speciallösningar. Projektet är levererat med trä från hållbart skogsbruk.

Mitt andra exempel är Kongsberg i Norge. Ett innovativt och interaktivt kulturhus som visar det senaste i biblioteksinredning.

MYCKET AV DET SOM AFFÄRSOMRÅDET LEVERERAR ÄR SPECIALLÖSNINGAR, MEN HAR NI LANSERAT NÅGON ENSKILD PRODUKT UNDER ÅRET?

För bibliotekens yngre besökare, en mycket viktig målgrupp, har Eurobib tillsammans med designer Louise Hedeström gjort ett helt magiskt displayställ i form av en kanin. Exponeringsstället Rabbit ingår i en serie som också innehåller familjen ugglor och vargen.

HUR HAR MARKNADEN FÖR PUBLIC INTERIORS UTVECKLATS 2015?

På projektsidan hade vi stora framgångar i Belgien. Danmark gick också bra. I båda länderna fick vi igenom flera stora projekt. En annan region som visat bra siffror är Mellanöstern. Produktförsäljningen för Eurobib Direct gick väldigt bra under året. Tillväxten var extra bra i Danmark, Belgien och Tyskland.

MÉDIATHÈQUE FRANÇOIS VILLON

Bourg-La Reine, Frankrike, BCI, 2015

HAR NI STÄLLTS INFÖR NÅGRA UTMANINGAR?

Den tyska projektmarknaden har inte levt upp till våra förväntningar på omsättningen. Marknaden där har också varit satt under stark prispress. Eurobib Direct har tappat i Norge hela året.

OM DU TITTAR FRAMÅT, VILKA UTMANINGAR VÄNTAR?

Den största utmaningen, på alla våra marknader, hänger ihop med den ekonomiska utvecklingen i offentlig sektor. Om de sparar eller gasar ger direkt effekt på våra kunders ekonomiska utrymme.

VAR SER DU ATT TILLVÄXEN FÖR PUBLIC INTERIORS FINNS?

Vi ser en stadig ökning av möjligheter på våra kärnmarknader, särskilt avseende inredningen av de nya bibliotekens rum och funktioner; besökarna vill få en upplevelse när de kommer till biblioteket. Under slutet av året har vi

levererat projekt till nya marknader utanför Europa och det är ett område som jag ser växa. Vi har ett känt varumärke, såväl lokalt som internationellt.

E-handel är framtiden för Eurobib Direct. De insatser vi gjort under året, med nya produkter och ökad digital marknadsföring, har gett god tillväxt 2015 och vi ser att det fortsätter nästa år.

AIRLEAF

Design Stefan Borselius, Abstracta, 2015

Bolagsstyrningsrapport

STYRNING OCH TILLÄMPNING AV KODEN

Lammhults Design Group är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Växjö kommun, Kronobergs län. Styrningen av bolaget sker via årsstämman, styrelsen och verkställande direktören i enlighet med aktiebolagslagen och bolagsordningen, samt Nasdaq OMX Stockholms regelverk för emittenter inklusive Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Från och med den 1 juli 2008 omfattar en reviderad kod för bolagsstyrning alla bolag som är noterade på OMX eller NGM. Sedan dess utgör Koden grund för styrningen av koncernen. Koden syftar till att skapa goda förutsättningar för en aktiv och ansvarsställande ägarroll och utgör ett led i självregleringen inom det svenska näringslivet. Den bygger på principen följ eller förklara, vilket innebär att det inte är något brott mot Koden att avvika från en eller flera regler om motiv finns och förklaras. Lammhults Design Group har för 2015 inga avvikelser från Koden att rapportera. Bolagsstyrningsrapporten har granskats av bolagets revisor.

BOLAGSSTÄMMANS UPPGIFTER

Bolagets högsta beslutande organ är bolagsstämman, där aktieägarnas inflytande utövas. På årsstämman beslutar aktieägarna bland annat om fastställelse av årsredovisning och koncernredovisning, disposition av bolagets resultat, ansvarsfrihet för styrelseledamöter och Vd, val av styrelse och dess ordförande och i förekommande fall val av revisor, hur valberedningen ska utses, ersättning till styrelsen och revisorerna, samt riktlinjer för ersättning till Vd och övriga ledande befattningshavare.

BOLAGSSTÄMMANS FUNKTION

Bolaget tillämpar inte några särskilda arrangemang i fråga om bolagsstämman, varken på grund av bestämmelser i bolagsordningen eller, så vitt är känt för bolaget, aktieägaravtal.

RÖSTRÄTTSBEGRENSNINGAR

Bolagets bolagsordning innehåller inga begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma.

VISSA BOLAGSORDNINGSBESTÄMMELSER

Bolagets bolagsordning saknar särskilda bestämmelser om tillsättande och entledigande av styrelseledamöter, samt om ändring av bolagsordningen.

DIREKTA ELLER INDIREKTA AKTIEINNEHAV

Följande aktieägare har ett direkt eller indirekt aktieinnehav i bolaget, som representerar minst en tiondel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget: Scapa Capital AB (25,8 procent av rösterna) och Canola AB (17,7 procent av rösterna).

ÅRSSTÄMMA 2015

Vid Lammhults Design Groups årsstämma den 29 april 2015 deltog ca åttio aktieägare och gäster. De närvarande aktieägarna representerade ca 70 procent av det totala antalet röster i bolaget. Förutom de sedvanliga besluten på stämman omvaldes Peter Conradsson, Maria Edsman, Jörgen Ekdahl, Jerry Fredriksson och Anders Pålsson till styrelseledamöter. Maria Bergving valdes via nyval in i styrelsen. Till styrelseordförande omvaldes Anders Pålsson. Utdelningen fastställdes till 1,50 kr per aktie.

AV BOLAGSSTÄMMAN LÄMNAT BEMYNDIGANDE TILL STYRELSEN ATT BESLUTA ATT BOLAGET SKA GE UT NYA AKTIER ELLER FÖR- VÄRVA EGNA AKTIER

Årsstämman 2015 bemyndigade styrelsen, i likhet med föregående år, att fatta beslut om nyemission av totalt högst 800 000 B-aktier för framtida förvärv.

VALBEREDNINGENS UPPGIFTER

Årsstämman beslutade att styrelsens ordförande årligen senast vid tredje kvartalets utgång ska sammankalla de fyra största aktieägarna av kapital och/eller röster i bolaget. Dessa ska sedan utse vardera en ledamot i valberedningen som inte bör vara styrelseledamot. Valberedningens uppgifter är bland annat att inför årsstämman föreslå antalet styrelseledamöter, styrelseordförande, övriga styrelseledamöter, revisorer samt arvoden åt styrelsen och revisorerna. Valberedningen till årsstämman 2016 består av följande personer: Yngve Conradsson (ordförande och utsedd av Scapa Capital AB), Lars Johansson (utsedd av Canola AB), Gunnar Sjöberg (enligt fullmakt) och Jimmy Bengtsson (utsedd av Livförsäkringsbolaget Skandia ömsesidigt).

STYRELSENS ARBETE

Styrelsen har enligt aktiebolagslagen ett övergripande ansvar för koncernens organisation och förvaltning samt för att kontrollen av bokföringen, medelsförvaltningen och ekonomiska förhållanden i övrigt är betryggande. Styrelsen fattar beslut i frågor avseende koncernens övergripande mål, strategiska inriktning och policys liksom viktigare frågor som rör finansiering, förvärv, avyttringar och investeringar. Arbetet i styrelsen för Lammhults Design Group AB styrs av den arbetsordning som årligen fastställs vid konstituerande styrelsesammanträde. Arbetsordningen reglerar bland annat styrelsens arbetsrutiner och övergripande arbetsuppgifter, regler för styrelsesammanträden, former för den löpande ekonomiska rapporteringen och arbetsfördelningen mellan styrelse och Vd. Arbetsordningens relevans och aktualitet ses över varje år.

Styrelsen har under året haft sex ordinarie styrelsesammanträden och ett extra styrelsesammanträde utöver det konstituerande sammanträdet. Sammanträdena har ägnats åt ekonomisk uppföljning av verksamheten, strategiska frågor, budgetdiskussioner, förvävsfrågor, rekryteringsfrågor, samt extern ekonomisk information. Vd och CFO deltar i styrelsens sammanträden såsom föredragande.

Styrelsesammanträdena förbereddes av Vd och CFO. Vd försåg ledamöterna med skriftliga rapporter och underlag minst fem arbetsdagar före respektive sammanträde. Löpande under året erhöll styrelsens ledamöter månadsrapporter, vilka belyste koncernens ekonomiska och operationella utveckling. Dessa rapporter upprättades gemensamt av Vd och CFO.

STYRELSENS NÄRVARO OCH UTVÄRDERING

Under 2015 hölls totalt åtta sammanträden. Jörgen Ekdahl närvarade på 7 sammanträden, medan övriga styrelsen närvarade på samtliga sammanträden. Styrelsens ordförande tillser att styrelsens arbete utvärderas en gång per år. Styrelsen utvärderar också Vd:s arbete. Baserat på resultatet genomförs löpande åtgärder av ordförande och företagsledning för att förbättra styrelsens arbete.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av lägst fem och högst tolv ledamöter med högst fem suppleanter. Styrelsens ordförande sedan årsstämman 2011 är Anders Pålsson. Samtliga ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. En av ledamöterna, Peter Conradsson, har beroendeställning gentemot den största aktieägaren Scapa Capital AB, medan en annan av ledamöterna, Jerry Fredriksson, har beroendeställning gentemot Canola AB, som har näst flest röster i Lamnhults Design Group AB. Övriga ledamöter är oberoende i förhållande till de största ägarna. För ytterligare information om enskilda styrelseledamöter, se sidan 56.

STYRELSENS ERSÄTTNING

Ersättning till styrelsen beslutas av årsstämman. Vid årsstämman 2015 beslutades att arvode till styrelseledamöterna för tiden till nästa årsstämma skall utgå med 1.050 kkr (910), varav arvode till styrelsens ordförande uppgår till 300 kkr (260). Övriga ledamöter erhåller vardera 150 kkr (130) i arvode. Därutöver beslutade årsstämman att ersättning för uppdrag i revisions- och ersättningskommittéerna ska utgå med 50 kkr till ordföranden och med 25 kkr till övriga två ledamöter i respektive kommitté.

REVISION

Enligt bolagsordningen ska bolaget ha en eller två revisorer eller ett eller två revisionsbolag. På stämman 2015 omvaldes revisionsbolaget KPMG AB, med Emil Andersson som ny huvudansvarig revisor, för tiden intill slutet av nästa ordinarie årsstämma. Vid åtminstone ett styrelsemöte per år deltar bolagets huvudansvarige revisor och går igenom årets revision.

REVISIONSKOMMITTÉN

Revisionskommitténs huvuduppgift är att understödja styrelsen i arbetet med att kvalitetssäkra den finansiella rapporteringen. Kommittén träffar fortlöpande bolagets revisor och tar del av de risker (både affärsrisker och risker för fel i den finansiella rapporteringen) som framkommit i revisionen. Kommittén diskuterar även väsentliga redovisningsfrågor som påverkar koncernen. Revisionskommitténs ledamöter har utgjorts

av Jörgen Ekdahl (ordförande), Maria Edsman och Maria Bergving. Ordföranden i revisionskommittén ansvarar för att styrelsen i sin helhet kontinuerligt hålls informerad om kommitténs arbete. Under 2015 hölls fem protokollförda möten. Närvaron på dessa möten har varit följande: Maria Edsman (5), Jörgen Ekdahl (4) och Maria Bergving (4).

ERSÄTTNINGSKOMMITTÉN

Ersättningskommitténs ledamöter har bestått av Anders Pålsson (ordförande), Peter Conradsson och Jerry Fredriksson. Kommittén lämnar förslag till styrelsen om Vd:s anställningsvillkor inklusive förmåner. Beslut om ersättningar till övriga ledande befattningshavare fattas av styrelsen efter förslag från Vd. Vd ska årligen i förväg informera ersättningskommittén om föreslagna ersättningar till ledningspersonal direkt underställd Vd. Under 2015 hölls fyra protokollförda möten. Samtliga ledamöter har haft full närvaro på kommittémötena.

VD OCH KONCERNLEDNING

Vd leder verksamheten i enlighet med den antagna arbetsordningen för styrelse och vd, samt styrelsens instruktioner. Vd ansvarar för att styrelsen erhåller ett så sakligt, utförligt och relevant informations- och beslutsunderlag som erfordras för att styrelsen ska kunna fatta väl underbyggda beslut.

Koncernledningen har under 2015 bestått av Vd, CFO, Supply Chain Director, affärsområdeschefen för Office & Home Interiors och affärsområdeschefen för Public Interiors. För information om enskilda medlemmar, se sidan 59.

Koncernledningen har även business reviews med företagsledningarna för varje bolag inom respektive affärsområde. Dessa forum ägnas åt ekonomisk uppföljning, verksamhetsutveckling och strategiska frågor.

ERSÄTTNING TILL VD OCH KONCERNLEDNING

Riktlinjer för lön, bonus och annan ersättning till bolagets ledande befattningshavare beslutas av årsstämman. För 2015 fattade stämman beslut om att bolagets ersättningar ska vara marknadsmässiga och konkurrenskraftiga så att kompetenta och skickliga medarbetare kan rekryteras, motiveras och behållas. Koncernens ledande befattningshavare som utgör koncernledningen, har avtal om rörlig ersättning utöver fast lön. Storleken på den rörliga ersättningen är kopplad till på förhand bestämda mål avseende individuellt uppsatta mål, eller koncernens resultat och kassaflöden. Den rörliga ersättningen för ledande befattningshavare kan uppgå till maximalt fyra månadslöner per år. I den mån högre rörliga ersättningar är möjliga i förvärvade bolag korrigeras dessa så snart det är juridiskt och ekonomiskt möjligt. Även långsiktiga aktie- eller aktierelaterade incitamentsprogram ska kunna förekomma. För ytterligare information om löner och ersättningar, se not 6.

INTERN KONTROLL OCH RISKHANTERING

Den interna kontrollens övergripande syfte är att i rimlig grad säkerställa att bolagets och koncernens operativa strategier och mål följs upp och att ägarnas investering skyddas. Den interna kontrollen ska vidare se till att den externa finansiella rapporteringen med rimlig säkerhet är tillförlitlig och upprättad i överensstämmelse med god redovisnings- sed, att tillämpliga lagar och förordningar följs, samt att krav på noterade bolag efterlevs.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för att Lamnhults Design Group

har en tillfredsställande intern kontroll. Vd ansvarar för att det finns ett betryggande system för intern kontroll som täcker alla väsentliga risker för fel i den ekonomiska rapporteringen.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är grunden för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Koncernens interna kontrollstruktur bygger bland annat på en tydlig ansvars- och arbetsfördelning såväl mellan styrelse och Vd som inom den operativa verksamheten. Policyer och riktlinjer dokumenteras och utvärderas kontinuerligt av styrelse och ledning.

Riskbedömning

Baserat på löpande diskussioner och möten i organisationen identifierar, analyserar och beslutar Lammhults Design Groups ledning om hantering av risker för fel i den finansiella rapporteringen. Styrelsen behandlar utfallet av bolagets process för riskbedömning och riskhantering för att säkerställa att den omfattar alla väsentliga områden och fastställer inriktning och vid behov nödvändiga åtgärder. Koncernens väsentliga risk och osäkerhetsfaktorer inkluderar affärsmässiga risker i form av hög exponering mot vissa branscher och finansiella risker. Finansiella risker såsom valuta-, ränte-, finansierings- och likviditetsrisker hanteras huvudsakligen av moderbolagets finansfunktion, medan kreditrisker främst hanteras av respektive affärsområdes finansfunktion.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter har som främsta syfte att förebygga och på ett tidigt stadium upptäcka fel i den finansiella rapporteringen så att dessa kan hanteras och åtgärdas. Rutiner och aktiviteter har utformats för att hantera och åtgärda väsentliga risker som är relaterade till den finansiella rapporteringen. Vd och CFO följer upp affärsområdena genom regelbundna möten, business reviews, med respektive företagsledning beträffande verksamheterna, dess ekonomiska ställning och resultat, samt finansiella och operativa nyckeltal. Styrelsen analyserar bland annat månatliga verksamhetsrapporter där Vd och CFO redogör för den gångna perioden och kommenterar koncernens och respektive affärsområdes ekonomiska ställning och resultat. På dessa sätt sker uppföljning av väsentliga variationer och avvikelser vilket minimerar riskerna för fel i den finansiella rapporteringen. Boksluts- och årsredovisningsarbetet är processer där det finns risker för att fel i den finansiella rapporteringen uppstår. Detta arbete är av mindre repetitiv karaktär och innehåller fler moment av bedömningskaraktär. Viktiga kontrollaktiviteter är därför att det finns en väl fungerande rapportstruktur där affärsområdena rapporterar enligt standardiserade rapporteringsmallar, samt att viktiga resultat- och balansposter kommenteras.

Information och kommunikation

Lammhults Design Groups information ska vara korrekt, öppen, snabb och samtidig till alla intressegrupper. All kommunikation ska ske i enlighet med regelverket för Nasdaq OMX Stockholm och i enlighet med övriga regelverk. Den finansiella informationen ska ge kapital- och aktiemarknad, samt nuvarande och blivande aktieägare en allsidig och tydlig bild av koncernen, dess verksamhet, strategi och ekonomiska utveckling.

Respektive bolag affärsområde har en ekonomichef som ansvarar för att upprätthålla en hög kvalitet och leveransprecision för den finansiella rapporteringen. CFO informerar regelbundet dessa ekonomichefer om förändringar i koncerngemensamma redovisningsprinciper och andra relevanta frågor relaterade till den finansiella rapporteringen.

Uppföljning

Styrelsens uppföljning av den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen sker dels genom rapporter från revisionskommittén och dels genom att de externa revisorerna årligen följer upp delar av den interna kontrollen inom ramen för den lagstadgade revisionen. De externa revisorerna rapporterar utfallet av sin granskning till revisionskommittén och koncernledningen. Väsentliga iakttagelser rapporteras dessutom direkt till styrelsen. Vid åtminstone ett styrelsemöte per år deltar dessutom bolagets huvudansvarige revisor och går igenom årets revision.

Uppföljning sker även genom att styrelsen erhåller såväl månads- som kvartalsrapporter med ekonomiskt utfall inklusive ledningens kommentarer till verksamheten och den interna kontrollen.

Uttalande om intern kontroll

Det har inte framkommit något som tyder på att den interna kontrollsystemet inte skulle fungera på avsett sätt. Därför har styrelsen beslutat att inte inrätta en internrevisionsfunktion. Beslutet kommer att omprövas årligen.

Bolagsstyrningsrapporten har granskats av bolagets revisor.

Lammhult den 23 mars 2016

Styrelsen

REVISORS YTTRANDE OM BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Till årsstämman i Lammhults Design Group AB (publ)
Org nr 556541-2094

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2015 på sidorna 53–55 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vi har läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Växjö den 23 mars 2016
KPMG AB

Emil Andersson
Auktoriserad revisor

STYRELSE

LAMMHULTS DESIGN GROUP

ANDERS PÅLSSON

Ordförande. Ledamot sedan 2009.
Född 1958. Hemort Malmö.
Oberoende ledamot i förhållande till bolaget och bolagsledningen respektive större aktieägare i bolaget.

UTBILDNING OCH ARBETSLIVSERFARENHET

Civilekonom, Lunds Universitet.
Mer än 30 års erfarenhet från internationella industriföretag. Bland annat Vd/koncernchef för Hilding Anders, divisionschef i Trelleborg AB och PLM/Rexam. Verksam inom Gambro och E.on-koncernen (Sydkraft).

ÖVRIGA STYRELSEUPPDRAG

Ledamot i Nibe Industrier AB, Midway Holding AB och Trioplast AB. Ordförande i GARO AB

AKTIEINNEHAV I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

4 913 B-aktier.

PETER CONRADSSON

Ledamot sedan 2013.
Född 1976. Hemort Limhamn.
Vd för möbelfabrikanten Scapa Inter AB sedan 2010.

UTBILDNING OCH ARBETSLIVSERFARENHET

Magisterexamen i Företagsekonomi – Ekonomihögskolan vid Lunds Universitet.
Vd för Beds by Scapa AB (2008–),
Vd för Scapa Inter AB (2010–).

ÖVRIGA STYRELSEUPPDRAG

Ordförande i Bokelund RP AB. Ledamot i Scapa Capital AB, Scapa Inter AB och Beds by Scapa AB.
Ledamot i Lammhults Möbel AB

AKTIEINNEHAV I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

367 570 A-aktier och 1 074 000 B-aktier genom ägande i Scapa Capital AB, samt 18 000 B-aktier, privatägda.

MARIA BERGVING

Ledamot sedan 2015. Född 1969. Hemort Malmö.
Oberoende ledamot i förhållande till bolaget och bolagsledningen respektive större aktieägare i bolaget. Vice President Marketing & Communications inom ASSA ABLOY Group 2011–.

UTBILDNING OCH ARBETSLIVSERFARENHET

Ekonom, MBA Lunds Universitet. Marknadschef ABS International 1995–1999. Marknads- och kommunikationschef Cardo Pump 1999–2005. Kommunikationsdirektör Cardo 2006–2011. Sälj- och marknadsdirektör Cardo Flow 2010–2011. VD Crawford International/ASSA ABLOY Entrance Systems Export 2011–2014.

ÖVRIGA STYRELSEUPPDRAG

Alumni Board, Lund University School of Economics and Management.

AKTIEINNEHAV I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

200 B-aktier.

MARIA EDSMAN

Ledamot sedan 2013.
Född 1968. Hemort Bromma.
Oberoende ledamot i förhållande till bolaget och bolagsledningen respektive större aktieägare i bolaget. Chef Försäljning och Drift på Akadembokhandeln.

UTBILDNING OCH ARBETSLIVSERFARENHET

Civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm.
Erfarenhet från konsultverksamhet och ledande operativa befattningar, bland annat som konsult på McKinsey & Company, Marknadsdirektör på Kodak Nordic, Marknadsdirektör på V&S Wine, Vd för Polarn O. Pyret och Vd för Brothers & Sisters AB.

AKTIEINNEHAV I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

480 B-aktier.

JÖRGEN EKDAHL

Ledamot sedan 2011.
Född 1960. Hemort Ljungsarp.
Oberoende ledamot i förhållande till bolaget och bolagsledningen respektive större aktieägare i bolaget. Vd och koncernchef för verkstadsgruppen Polstiernan.

UTBILDNING OCH ARBETSLIVSERFARENHET

Civilekonom. Ekonomichef på Svedbergs i Dalstorp AB, Dalstorp, under åren 1990–1999. Vd på Primo Sverige AB, Limmared, under åren 2000–2001. Vd och koncernchef på Svedbergs under åren 2002–2010.

ÖVRIGA STYRELSEUPPDRAG

Ordförande i Sparbanken Tranemo, ordförande i R-MAN Värnamo, ordförande i JG Metall AB och ledamot i Fora Form AS.

AKTIEINNEHAV I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

8 000 B-aktier.

JERRY FREDRIKSSON

Ledamot sedan 2004.
Född 1942. Hemort Sävsjö.
Delägare och Vd för familjeägda Canola AB, Rådhuset AB och Bussgruppen Sverige AB. Även Vd för Investment AB Chiffonjén, Lillekullen AB och Curt & Inger Wall AB.

UTBILDNING OCH ARBETSLIVSERFARENHET

Ekonom. Har tidigare arbetat inom möbel- och livsmedelsindustrin samt med kapitalförvaltning och som revisor.

ÖVRIGA STYRELSEUPPDRAG

Ordförande i KarlssonGruppen AB, IV Produkt Holding AB, Frelind AB, Boel & Jan Holding AB, J.P.H. International AB, Sjöbysund AB, Investment AB Vitriren och Morellen AB.

AKTIEINNEHAV I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

314 049 A-aktier och 112 000 B-aktier (med indirekt ägande genom familjens bolag).

KONCERNLEDNING

LAMMHULTS DESIGN GROUP

Från vänster i bild: Stefan Liljedahl, Sven Lindberg, Fredrik Asplund, Mikael Kjeldsen, Trygve Aasland.

FREDRIK ASPLUND

Vd och koncernchef Lammhults Design Group sedan 2015. Född 1968. Hemort Älmhult.

UTBILDNING OCH ARBETSLIVSERFARENHET

Civilingenjör Industriell Ekonomi, Chalmers Tekniska Högskola. Mångårig internationell erfarenhet från ledande befattningar främst inom möbel- och inredningsbranschen. Konsult hos Andersen Consulting (Accenture) 1993–1994. Affärsutvecklare Kronans Droghandel AB 1995–1997. Chief Representative IKEA Trading Shanghai 1998–2001. Produktutvecklare Lighting IKEA of Sweden 2002. Managing Director IKEA Trading Italy 2003–2005. Globalt affärsansvarig Home Decoration & Outdoor Furniture IKEA of Sweden 2006–2009. Vd och koncernchef Lekolar Group 2010–2015.

AKTIEINNEHAV I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

1 000 B-aktier.

TRYGVE AASLAND

Affärsområdeschef Office & Home sedan 2015 och VD för Fora Form AS. Född 1964. Hemort Oslo, Norge.

UTBILDNING OCH ARBETSLIVSERFARENHET

Civilekonom Norwegian School of Management, Oslo. Managing Director Sea Power (Hong Kong) Ltd 1993–1998, Director Sea Partners 1998–2000, Regional Director – Asia Pacific & RoW Tandberg 2000–2003, Regional Director – Northern Europe Tandberg 2003–2004, Director – Vertical Markets EMEA Tandberg 2004–2005, CEO & President – Norman ASA 2005–2010, CEO Fora Form 2010.

AKTIEINNEHAV I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

–

MIKAEL KJELDEN

Affärsområdeschef Public Interiors sedan 2013 och anställd i koncernen sedan 1999. Född 1965. Hemort Kolding, Danmark.

UTBILDNING OCH ARBETSLIVSERFARENHET

Civilekonom. Finansiell utbildning i banksektorn. Har tidigare arbetat som internationell controller i Wittenborg Gruppen A/S 1991–1997 och som ekonomichef i Tresu A/S 1997–1999.

AKTIEINNEHAV I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

1 050 B-aktier.

STEFAN LILJEDAHL

CFO Lammhults Design Group sedan 2015. Född 1970. Hemort Jönköping.

UTBILDNING OCH ARBETSLIVSERFARENHET

Civilekonom Internationella Handelshögskolan Jönköping. Revisor Ernst & Young AB 1998–2001, Head of accounting and business control Husqvarna AB 2001–2007, CFO/VP Europe & Asia/Pacific Husqvarna Group 2007–2010, CFO SP-koncernen 2010–2014, CFO Fläkt Woods AB 2014–2015.

AKTIEINNEHAV I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

–

SVEN LINDBERG

Supply Chain Director Lammhults Design Group sedan 2010. Född 1958. Hemort Hjo.

UTBILDNING OCH ARBETSLIVSERFARENHET

Civilingenjör från Chalmers Tekniska Högskola. Har bakgrund på ledande befattningar inom produktion, inköp och produktutveckling. Fabrikschef mm Nobel Plast AB 1982–1994. Fabrikschef och produktionsdirektör på Fagerhults Belysning AB 1994–2003. Teknisk chef på Daloc AB 2004–2006. Teknisk chef och vice Vd på Inventech Europe AB 2006–2009.

AKTIEINNEHAV I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

3 427 B-aktier.

Aktien

LAMMHULTS DESIGN GROUPS NITTONDE ÅR PÅ BÖRSEN

Lammhults Design Groups B-aktie noteras sedan 2006-10-02 på Nasdaq OMX Nordiska Börs, Nordic Small Cap. Under perioden 2006-10-02 till 2008-06-16 var aktien noterad under den tidigare firman Expanda AB, men från och med 2008-06-17 har aktien varit noterad under företagsnamnet Lammhults Design Group och med kortnamnet LAMM B. Under perioden 1997-06-25 till 2006-10-01 var aktien noterad på Stockholmsbörsens O-lista, fram till 1999-06-06 under den tidigare firman R-vik Industrigrupp AB och därefter under firman Expanda AB. Vid utgången av 2015 uppgick Lammhults Design Groups aktiekapital till 84 481 040 kr, fördelat på 1103 798 A-aktier med vardera 10 röster och 7 344 306 B-aktier med vardera 1 röst.

AKTIEKURSEN

Under 2015 steg aktiekursen med 9,5 procent från 36,90 kr till 40,40 kr. Högsta betalkurs under året var 42,00 kr (41,00) och lägsta betalkurs var 34,10 kr (23,00). Beträffande aktiens likviditet under 2015 har handel skett 97 procent (92) av samtliga börsdagar och totalt har under året omsatts aktier till ett värde av 46 mkr (60). Det totala börsvärdet uppgick till 341 mkr (312) vid det senaste årsskiftet.

FÖRÄNDRADE ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Antalet aktieägare uppgick vid årsskiftet 2015/2016 till 2 241 (2 263), dvs. en mindre nedgång jämfört med föregående årsskifte.

Under året har inga väsentliga förändringar skett bland de större ägarna.

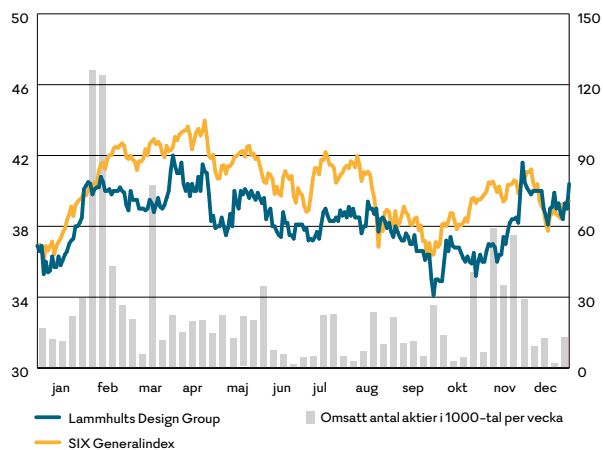
UTDELNINGSPOLICY OCH UTDELNING

Lammhults Design Groups finansiella mål över en konjunkturcykel är att utdelningsandelen, med beaktande av koncernens långsiktiga kapitalbehov, ska uppgå till ca 40 procent av vinsten efter skatt. För verksamhetsåret 2015 föreslår styrelsen årsstämman en utdelning med 1,75 kronor per aktie (1,50), vilket innebär att den totala utdelningen uppgår till 14,8 mkr (12,7). Föreslagen utdelning ger en direktavkastning på 4,3 procent (4,1).

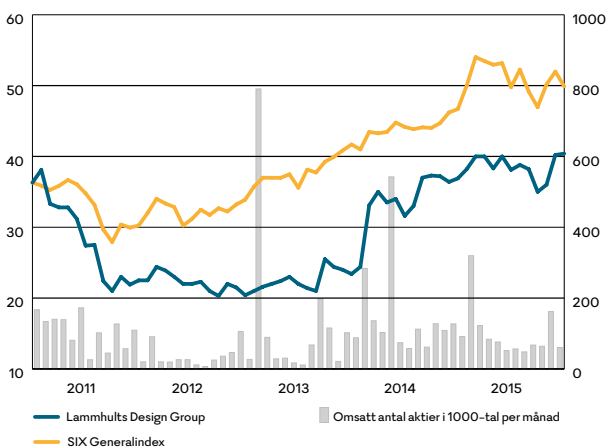
ANALYSER AV LAMMHULTS DESIGN GROUP OCH LIKVIDITETS-GARANTI

Under året har analyser av Lammhults Design Group utförts av Erik Penser Bankaktiebolag (Martin Herin, telefon 08-463 8176). Sedan början av november 2014 har Erik Penser Bankaktiebolag varit likviditetsgarant för Lammhults Design Groups noterade aktier. Syftet är att främja likviditeten i bolagets aktier och minska skillnaden mellan köp- och säljkurser i handeln med bolagets aktier på Nasdaq OMX Nordiska Börs.

KURSUTVECKLING OCH AKTIEOMSÄTTNING 2015

KURSUTVECKLING OCH AKTIEOMSÄTTNING 2011-2015

AKTIEDATA	2011	2012	2013	2014	2015
Antal aktier vid årets slut, tusental	8 448	8 448	8 448	8 448	8 448
Teckningsoptioner, tusental 1)	0	0	0	0	0
Genomsnittligt antal aktier, tusental	8 448	8 448	8 448	8 448	8 448
Resultat per aktie före utspädning, kr	0,72	0,62	1,29	2,57	3,29
Resultat per aktie före utspädning för kvarvarande verksamheter, kr	0,53	0,21	1,29	2,57	3,29
Resultat per aktie efter utspädning, kr	0,72	0,62	1,29	2,57	3,29
Resultat per aktie efter utspädning för kvarvarande verksamheter, kr	0,53	0,21	1,29	2,57	3,29
Kassaflöde per aktie, kr	2,79	2,98	4,54	6,12	5,99
Eget kapital per aktie före utspädning, kr	43,22	42,46	44,00	46,88	47,35
Eget kapital per aktie efter utspädning, kr	43,22	42,46	44,00	46,88	47,35
Börskurs vid årets slut, kr	22,50	20,40	23,40	36,90	40,40
Lämnad/föreslagen utdelning per aktie, kr	0,50	0,50	1,00	1,50	1,75
P/E-tal	31	34	18	14	12
Börskurs/eget kapital, %	52	48	53	79	85
Direktavkastning, %	2,2	2,5	4,3	4,1	4,3
Utdelningsandel, %	69	81	78	58	53

1) Lösenkurs 50,00 kr för teckningsoptioner emitterade 2009

AKTIESLAG	Antal aktier	Antal röster	Andel av aktiekap (%)	Andel av röster (%)
A-aktier	1 103 798	11 037 980	13,1	60,0
B-aktier	7 344 306	7 344 306	86,9	40,0
	8 448 104	18 382 286	100,0	100,0

AKTIEKAPITALET'S UTVECKLING

År	Transaktion	Förändring av aktiekapitalet	Totalt aktiekapital
1997	Bolagsbildning	500 000	500 000
1997	Nyemission	80 223 330	80 723 330
1997	Nyemission	2 457 710	83 181 040
1999	120 000 optionsrätter utgavs för nyteckning av B-aktier		
2001	Nyemission	1 300 000	84 481 040
2008	75 000 optionsrätter utgavs för nyteckning av B-aktier		
2009	35 000 optionsrätter utgavs för nyteckning av B-aktier		

AKTIERNAS FÖRDELNING 2015-12-31

Aktieinnehav, st	Antal aktieägare	Andel ägare i %	Andel i % av kapital	Andel i % av röster
1 - 500	1 672	74,6	3,4	1,6
501 - 1 000	256	11,4	2,6	1,3
1 001 - 2 000	129	5,8	2,4	1,2
2 001 - 5 000	85	3,8	3,6	2,6
5 001 - 10 000	36	1,6	3,2	2,4
10 001 - 50 000	36	1,6	9,3	7,7
50 001 -	27	1,2	75,6	83,3
TOTALT	2 241	100,0	100,0	100,0

DE TIO STÖRSTA AKTIEÄGARNA 2015-12-31

Aktieägare	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Andel i % av kapital	Andel i % av röster
Scapa Capital AB	367 570	1 074 000	17,1	25,8
Canola AB	314 049	112 000	5,0	17,7
Input Interiör Sweden AB	0	1 059 158	12,5	5,8
Johansson, Tage med bolag	104 973	4 269	1,3	5,7
Sandelius, Nils-Gunnar med bolag	78 600	8 000	1,0	4,3
Livförsäkringsbolaget Skandia ömsesidigt	0	777 638	9,2	4,2
Johan Sjöberg i Stockaryd AB	50 300	0	0,6	2,7
Williams Sjöberg, Marie Louise	45 000	48 440	1,1	2,7
Sjöberg, Gunnar	45 000	33 600	0,9	2,6
Sjöberg, Harriet	37 600	38 050	0,9	2,3
Summa 10 största ägare	1 043 092	3 151 155	49,7	73,9
Övriga	60 706	4 189 151	50,3	26,1
TOTALT	1 103 798	7 344 306	100,0	100,0

ÄGARKATEGORIER 2015-12-31

Kategori	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Andel i % av kapital	Andel i % av röster
Finansiella företag	0	1 601 209	19,0	8,7
Intresseorganisationer	0	16 480	0,2	0,1
Övriga svenska juridiska personer	845 488	2 965 021	45,1	62,1
Ej kategoriserade juridiska personer	0	2 158	0,0	0,0
Utlandsboende ägare	0	393 985	4,7	2,2
Svenska fysiska personer	258 310	2 365 453	31,1	26,9
TOTALT	1 103 798	7 344 306	100,0	100,0

Det totala antalet aktieägare i Lammhults Design Group var vid årsskiftet 2 241 (2 263). Utländska ägare svarade för 4,7 procent (8,9) av kapitalet och 2,2 procent (4,1) av rösterna. Institutionella ägare, inklusive utlandsbaserade och ej kategoriserade juridiska personer, svarade för 24,2 procent (28,6) av kapitalet och 10,9 procent (13,1) av rösterna. De tio största ägarna svarade för 49,7 procent (49,7) av kapitalet och 73,9 procent (73,9) av rösterna.

Flerårsöversikt

NYCKELTAL	Enhet	2011	2012	2013	2014	2015
Nyckeltal för hela koncernen						
Nettoomsättning	mkr	753,8	713,9	598,7	756,0	733,1
Bruttoresultat	mkr	287,7	264,0	217,6	273,3	268,1
Bruttomarginal	%	38,2	37,0	36,3	36,1	36,6
Rörelseresultat	mkr	18,5	9,6	13,1	33,7	33,8
Rörelsemarginal	%	2,5	1,3	2,2	4,5	4,6
Resultat efter finansiella poster	mkr	12,5	5,4	10,9	29,3	33,7
Nettomarginal	%	1,7	0,8	1,8	3,9	4,6
Totalt kapital	mkr	699,9	553,2	660,4	662,4	646,8
Sysselsatt kapital	mkr	552,2	431,5	517,2	496,5	489,3
Operativt kapital	mkr	505,5	408,2	472,7	468,6	457,2
Eget kapital	mkr	365,1	358,7	371,7	396,1	400,0
Avkastning på totalt kapital	%	2,7	1,7	2,6	5,7	6,0
Avkastning på sysselsatt kapital	%	3,5	2,1	3,4	7,4	7,9
Avkastning på operativt kapital	%	3,7	2,1	3,0	7,2	7,3
Avkastning på eget kapital	%	1,6	1,4	3,0	5,7	7,0
Skuldsättningsgrad	ggr	0,51	0,20	0,39	0,25	0,22
Andel riskbärande kapital	%	53,8	66,4	57,6	61,2	63,5
Räntetäckningsgrad	ggr	2,7	2,1	3,2	4,6	7,1
Soliditet	%	52,2	64,9	56,3	59,9	61,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten	mkr	23,6	25,2	38,4	51,7	50,6
Investeringar	mkr	16,9	12,6	10,6	16,4	20,1
Medelantal anställda		400	376	325	353	352

Andel riskbärande kapital

Eget kapital och uppskjuten skatt i procent av balansomslutningen.

Avkastning på eget kapital

Årets resultat i procent av genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på operativt kapital

Rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Avkastning på totalt kapital

Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader i procent av genomsnittligt totalt kapital.

Balansomslutning

Värdet av samtliga tillgångar.

Bruttomarginal

Bruttoresultat i procent av nettoomsättningen.

Börskurs/eget kapital

Börskurs vid årets slut dividerat med eget kapital per aktie.

Börskurs vid årets slut

Senaste betalkurs vid Nasdaq OMX Nordiska Börs för respektive år.

Direktavkastning

Utdelning per aktie i procent av börskurs vid årets slut.

Eget kapital

Bundet och fritt eget kapital.

Eget kapital per aktie

Eget kapital dividerat med antal aktier vid årets slut.

Kassaflöde per aktie

Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Lagrets omsättningshastighet

Kostnad för sålda varor dividerat med genomsnittligt varulager.

Nettomarginal

Resultat efter finansiella poster i procent av nettoomsättningen.

Nettoomsättning

Värdet på koncernens leveranser efter avdrag för leveranser mellan bolag inom koncernen.

Omsättning per anställd

Nettoomsättning dividerat med medelantal anställda.

Operativt kapital

Balansomslutning minus likvida medel och andra räntebärande tillgångar och minus ej räntebärande skulder.

P/E-tal

Börskurs vid årets slut dividerat med resultat per aktie efter skatt.

Resultat per aktie efter skatt

Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader dividerat med finansiella kostnader.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i procent av nettoomsättningen.

Skuldsättningsgrad

Räntebärande skulder dividerat med eget kapital.

Soliditet

Eget kapital i procent av balansomslutningen.

Sysselsatt kapital

Balansomslutning minus ej räntebärande skulder och uppskjuten skatt.

Utdelningsandel

Föreslagen utdelning i procent av årets resultat.

Finansiella rapporter och noter

EKONOMISK REDOVISNING

65	Förvaltningsberättelse
70	Rapport över resultat för koncernen
70	Rapport över resultat och övrigt totalresultat för koncernen
71	Rapport över finansiell ställning för koncernen
72	Rapport över förändringar i koncernens eget kapital
73	Rapport över kassaflöden för koncernen
74	Resultaträkning för moderbolaget
74	Rapport över resultat och övrigt totalresultat för moderbolaget
74	Balansräkning för moderbolaget
75	Ställda säkerheter och eventalförpliktelser för moderbolaget
75	Rapport över förändringar i moderbolagets eget kapital
76	Kassaflödesanalys moderbolaget
77	Noter
107	Revisionsberättelse

NOTER

77	Väsentliga redovisningsprinciper
85	Intäkternas fördelning
85	Rörelsesegment
87	Övriga rörelseintäkter
87	Övriga rörelsekostnader
87	Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar
91	Arvode och kostnadsersättning till revisorer
91	Rörelsens kostnader fördelade på kostnadsslag
91	Finansnetto
92	Skatter
92	Resultat per aktie
93	Immateriella anläggningstillgångar
96	Materiella anläggningstillgångar
97	Andelar i joint ventures
97	Finansiella placeringar
97	Varulager
98	Kundfordringar
98	Likvida medel
98	Eget kapital
99	Räntebärande skulder
99	Skulder till kreditinstitut
99	Pensioner
100	Övriga avsättningar
100	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
100	Finansiella risker och riskhantering
102	Värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde samt kategoriindelning
102	Operationell leasing
103	Ställda säkerheter och eventalförpliktelser
103	Bokslutsdispositioner
103	Närstående
103	Koncernföretag
105	Specifikationer till rapport över kassaflöden
105	Viktiga uppskattningar och bedömningar
106	Uppgifter om moderbolaget

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Lammhults Design Group AB, org nr 556541-2094, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för perioden 1 januari 2015 - 31 december 2015.

Lammhults Design Group bedriver verksamhet i associationsformen aktieföretag (publ) och har sitt säte i Växjö kommun, Kronobergs län. Bolagets adress är: Box 75, 360 30 Lammhult.

DETTA ÄR LAMMHULTS DESIGN GROUP

Lammhults Design Groups affärsidé är att skapa positiva upplevelser genom moderna inredningar för en global publik. Kundinsikt, innovation, design att erbjuda management, hållbarhet och starka varumärken är grunden för koncernens verksamhet. Vi utvecklar produkter med flera av marknadens främsta formgivare. Koncernen bedriver verksamhet inom följande områden: design, utveckling och försäljning av produkter för inredning av offentliga miljöer, hem och kontor. Verksamheterna är organiserade i två affärsområden: Office & Home Interiors som utvecklar, producerar och marknadsför produkter för såväl inredningar till offentliga miljöer som hemmiljöer och Public Interiors som utvecklar, marknadsför och säljer inredningar och produktlösningar för offentliga miljöer. I koncernen ingår följande helägda bolag: Lammhults Möbel AB, Abstracta AB med dotterbolaget Abstracta Interiör A/S, Voice AB, Ire Möbel AB, Fora Form AS, Lammhults Biblioteksdesign AB, Lammhults Biblioteksdesign A/S och Schulz Speyer Bibliothekstechnik AG med dotterbolaget Schulz Benelux BVBA. Härutöver finns ett antal utländska försäljningsbolag till Lammhults Biblioteksdesign A/S och några vilande bolag. Lammhults Biblioteksdesign AB har ett 50-procentigt innehav i joint venture företaget BS Eurobib AS.

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- Ny VD och koncernchef för Lammhults Design Group AB, Fredrik Asplund från och med augusti 2015.
- Ny CFO för Lammhults Design Group AB, Stefan Liljedahl från och med april 2015.
- Ny VD Lammhults Möbel AB, Cecilia Hallberg från och med september 2015.
- Större modernisering och effektivisering av Lammhults Möbels produktionsanläggning, startades under 2015 och beräknas vara färdigställd under 2016.
- Beslut om att flytta Ires produktion till Lammhult.
- Bland större och viktiga projekt kan nämnas:
 - Abstracta genomförde större projekt på en skola i Dubai där man levererade vägghälsan Domai.
 - Fora Form erhöll order till Gardemoens nya flygterminal om cirka

5 Mnok, (med tilläggsordrar totalt cirka 8 Mnok) som kommer levereras under 2016.

- Ire Möbel levererade en större order av fåtöljen Inline (ca. 2.4 Mkr) till Stena Line.
 - Lammhults Möbel har levererat större orders och projekt till SWECO, Domstolsverket och Ericsson.
 - Public Interiors levererade merparten av inredningen till Dokk1 (ca. 4.8 Mdk), ett av de största och mest moderna biblioteken i norra Europa.
- Ytterligare ett viktigt projekt var Kongsberg i Norge.

EKONOMISK SAMMANFATTNING 2015

Koncernens nettoomsättning uppgick under perioden till 733,1 mkr (756,0) vilket var 3 % lägre än föregående år. Under fjärde kvartalet var koncernens nettoomsättning 6 % lägre än föregående år och uppgick till 198,8 mkr (210,5).

För affärsområdet Office & Home Interiors minskade nettoomsättningen med 6 procent och uppgick till 489,2 mkr (520,4). Dotterbolaget Fora Form har på grund av nedgång i norska marknaden minskat omsättningen med 21 %. För Public Interiors ökade nettoomsättning med 3 %, främst på grund av framgångar på marknaderna i Danmark och Belgien.

Koncernens orderingång ackumulerat minskade med 1,7 mkr mot föregående år och uppgick till 758,6 mkr (760,3). Koncernens orderstock var vid årsskiftet 3,7 mkr lägre än vid motsvarande tidpunkt föregående år och uppgick till 126,3 mkr (130,0). Koncernens bruttomarginal för helåret 2015 förbättrades mot föregående år och uppgick till 36,6 % (36,1). Den förbättrade marginalen härrör främst till genomförda effektiviseringar och fortsatt god kostnadskontroll.

Office & Home Interiors hade ackumulerat en oförändrad marginal, medan Public Interiors förbättrade sin bruttomarginal från 37,8 % till 38,7%. Försäljnings- och administrationskostnaderna under året uppgick till 234,1 mkr (241,2). De ackumulerade lägre omkostnaderna är en effekt av god kostnadskontroll och genomförda effektiviseringar under året. Rörelseresultatet uppgick till 33,8 mkr (33,7), där resultatet har belastats med kostnader av engångskaraktär på 3,5 mkr, avseende kostnader för avgående VD.

Resultatet före skatt uppgick till 33,7 mkr (29,3) under 2015. Finansnettot under 2015 påverkades av positiva valutakursdifferenser på 2,2 mkr, vilket ska jämföras med negativa valutakursdifferenser på 1,3 mkr för motsvarande period föregående år.

KONCERNENS EKONOMISKA UTVECKLING I SAMMANDRAG

KONCERNEN	2011	2012	2013	2014	2015
Nettoomsättning för kvarvarande verksamheter, mkr	651,1	627,4	598,7	756,0	733,1
Rörelseresultat för kvarvarande verksamheter, mkr	15,6	3,8	13,1	33,7	33,8
Rörelsemarginal för kvarvarande verksamheter, %	2,4	0,6	2,2	4,5	4,6
Sysselsatt kapital, mkr	552,2	431,5	517,2	496,5	489,3
Avkastning på sysselsatt kapital, %	3,5	2,1	3,4	7,4	7,9
Avkastning på eget kapital, %	1,6	1,4	3,0	5,7	7,0
Soliditet, %	52,2	64,9	56,3	59,9	61,9
Skuldsättningsgrad, ggr	0,51	0,20	0,39	0,25	0,22
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, mkr	16,9	12,6	10,6	16,4	20,1
Medelantal anställda	400	376	325	353	352
Utdelningsandel, %	69	81	78	58	53

Soliditeten uppgick till 61,9 procent (59,9) och skuldsättningsgraden till 0,22 (0,25) per den 31 december 2015, vilket innebar att koncernens finansiella ställning stärkts under året. Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick under 2015 till 50,6 mkr (51,7). Årets kassaflöde uppgick till 5,0 mkr (-22,5). Likvida medel uppgick vid årets slut till 32,0 mkr (27,9) och koncernens outnyttjade kreditutrymme inklusive likvida medel uppgick till 121,8 mkr (143,8). Den finansiella ställningen medger ett fortsatt förvärvsutrymme utan att överskrida koncernens mål för soliditet (minst 35 procent) och skuldsättningsgrad (intervallet 0,7 – 1,0).

VARUMÄRKESSTRATEGI

Koncernen har valt att arbeta med starka och fristående varumärken med individuella särdrag, som var och en står på egna ben gentemot möbemarknaden. Det är de inarbetade varumärkena som syns och som bygger relationer till kunder och intressenter. Kunderna är i första hand intresserade av specialistkompetens och unika produkter och projektlösningar inom respektive varumärke, och i mindre utsträckning av koncernen bakom. Bolagen och de fristående varumärkena ska fortsätta agera självständigt. Däremot finns det positiva synergieffekter att hämta bakom linjen i form av gemensamma inköp och till viss grad delad tillverkning. Efter de senaste årens strukturåtgärder har koncernen en god infrastruktur för att vidare utveckla sådana samarbeten och för att öka lönsamheten och därmed aktieägarvärdet. Varumärkesstrategin sätter kunden i centrum. Insikt om kundernas behov är avgörande för att vi ska utveckla bra produkter och lösningar. Konsekvent och trovärdigt varumärkesarbete är även ett viktigt verktyg för att förbättra koncernens framtida bruttomarginaler

MARKNADSUTVECKLING 2015

Den norska marknaden har för Office & Home Interiors tidvis varit krävande under året. Den norska marknaden har haft en nedgång på cirka 20 procent vilket har påverkat framför allt dotterbolaget Fora Form negativt. För Sverige och på exportmarknaderna utanför Skandinavien har utvecklingen varit positiv. Efterfrågan på akustisklösningar har gett dotterbolaget Abstracta positiv utveckling i försäljningen i flera länder. Även Lammhults Möbel har ökat exporten, främst till Tyskland.

Public Interiors har haft stora projektframgångar i Belgien och Danmark. Mellanöstern har också utvecklats positivt. Produktförsäljningen som Eurobib Direct står för har gått väldigt bra i Danmark, Belgien och

Tyskland. Den tyska projektmarknaden har dock inte levt upp till våra förväntningar, där affärsområdet också varit utsatta för stark prispress.

UTVECKLINGEN FÖR AFFÄRSOMRÅDEN

Office & Home Interiors

Affärsområdet utvecklar, marknadsför, producerar och säljer produkter för inredningar till offentliga miljöer och hemmiljöer med varumärkena Lammhults, Fora Form, Abstracta, Voice och Ire. Nettoomsättningen uppgick till 489,2 mkr jämfört med 520,4 mkr föregående år. Omsättningen ökade för varumärkena Lammhults, Ire och Voice, medan övriga varumärken minskade sin omsättning. Trots nedgång i omsättningen hamnade bruttomarginalen på föregående års nivå, tack vare god kostnadskontroll och genomförda effektiviseringar.

Rörelseresultatet uppgick till 34,0 mkr (36,9) och rörelsemarginalen uppgick till 7,0 procent (7,1).

FÖRDELNING AV KONCERNENS NETTOOMSÄTTNING

Public Interiors

Affärsområdet utvecklar och säljer inredningar och produktlösningar för främst offentliga miljöer med varumärkena Eurobib Direct, BCI och Schulz Speyer. Nettoomsättningen uppgick till 244,8 mkr jämfört med 237,0 mkr föregående år. Försäljningsframgångarna var under året störst i Belgien, Danmark och Tyskland. Nettoomsättningen ökade för samtliga varumärken i affärsområdet. Eftermarknadsförsäljningen (Eurobib Direct) ökade sin nettoomsättning med 13 % jämfört mot föregående år. Affärsrådets bruttomarginal förbättrades med cirka 1 %. Rörelseresultat uppgick till 23,8 mkr (20,3) och rörelsemarginalen uppgick till 9,7 procent (8,6).

MODERBOLAGET

Moderbolagets verksamhet omfattar koncernledning och vissa koncerngemensamma funktioner. Nettoomsättningen uppgick till 6,4 mkr (6,3) med ett resultat före skatt på 31,0 mkr (28,3). Investeringarna uppgick till 2,5 mkr (0,1). Likvida medel, inklusive outnyttjade checkkrediter, uppgick den 31 december 2015 till 89,9 mkr (101,6).

INVESTERINGAR OCH AVSKRIVNINGAR

Koncernens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick under året till 20,1 mkr (13,7) och investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgick till 5,9 mkr (6,0). Totala avskrivningar enligt plan uppgick under året till 15,1 mkr (15,1).

UTVECKLINGSARBETE

Produktutveckling på egen hand och i samverkan med kunder är en väsentlig del av koncernens verksamhet. Koncernens produkter ska präglas av formgivning och design utformad av externa formgivare. Huvudinriktningen är kapitalvaror och varaktiga konsumtionsvaror för offentliga miljöer, hem och kontor. Design och formgivning ska vara styrande när produkterna tas fram, i kombination med andra nödvändiga faktorer som exempelvis produktionsbarhet, funktionalitet, kvalitet, miljö och pris. Kostnaderna för detta arbete är normalt inte av karaktären att det uppfyller kriterierna för redovisning som tillgång, utan återfinns som administrationskostnader i koncernens resultaträkning, se not 5. Utgifter för utvecklingsarbeten som är av väsentligt värde för rörelsen under kommande år tas dock upp som immateriell anläggningstillgång när det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att tillfalla företaget i framtiden och tillgångens anskaffningsvärde eller värde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Under året aktiverades utvecklingskostnader uppgående till 5,9 mkr (4,7).

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Lammhults Design Groups väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer inkluderar affärsmässiga risker i form av hög exponering mot vissa branscher. Till detta kommer finansiella risker. Detta är framför allt valutarisker relaterade till förändringar i valutakurser i samband med export och import, ränterisker i samband med likviditets- och skuldhantering samt kreditrisker vid försäljning. Såväl koncernens försäljning som koncernens inköp sker i huvudsak i SEK, EUR, NOK och DKK. Dessutom finns en viss råvaruexponering i koncernen. Finansiella risker, riskhantering och finanspolicy beskrivs närmare i not 25. Marknaden har blivit alltmer osäker och en nedgång såväl i Norden som i Europa kan få negativ effekt på koncernens framtida försäljning.

FINANSIELLA MÅL OCH FÖRVÄNTNINGAR FRAMÖVER

Lammhults Design Groups finansiella mål över en konjunkturcykel är följande:

- Tillväxten ska vara minst 10 procent per år.

- Rörelsemarginalen ska vara minst 8 procent per år.
- Avkastningen på sysselsatt kapital ska vara minst 15 procent.
- Soliditeten ska uppgå till minst 35 procent.
- Skuldsättningsgraden ska vara i intervallet 0,7-1,0 ggr.
- Utdelningsandelen, med beaktande av koncernens långsiktiga kapitalbehov, ska uppgå till ca 40 procent av vinsten efter skatt.

Koncernens nettoomsättning minskade med 3 % under 2015. Största bidragande orsaken till nedgången var den kraftiga nedgången i den norska marknaden. Lammhults Möbel och Ire/Voice visade tillväxt under 2015. Public Interiors ökade sin omsättning med 3 %, där samtliga varumärken hade en tillväxt under året.

För 2016 har koncernen flera nya spännande produktansesningar vilket ger goda förutsättningar för framtida tillväxt. Vi ser en positiv trend för offentliga möbler i Sverige, vilket följer trenden med ökad byggnation och renoveringar.

Under 2015 bibehölls lönsamheten trots nedgången i den norska marknaden. Detta tack vare genomförda effektiviseringsåtgärder och god kostnadskontroll. Det återstår fortfarande en del till att uppnå det finansiella målet om 8 procents rörelsemarginal, men med redan genomförda åtgärder, samt beslutad att flytta Ire Möbels produktion till Lammhults Möbel, finns goda förutsättningar för lönsam tillväxt framöver.

Den finansiella ställningen stärktes under året, vilket resulterade i högre soliditet (61,9 procent) och lägre skuldsättningsgrad (0,22). Det har skapat förutsättningar för tillväxt, såväl organiskt som via förvärv.

MILJÖARBETET I KONCERNEN

Lammhults Design Group ska med stor hänsyn till miljömässiga aspekter utveckla, tillverka och marknadsföra säkra och kvalitativt fullvärdiga produkter som lever upp till marknads krav. Varje bolag i koncernen har fastlagt en miljöpolicy, som anpassats till den koncernövergripande policy som moderbolagets styrelse fastställt. Verksamheterna i Abstracta AB, Lammhults Möbel AB, Lammhults Biblioteksdesign AB, Ire Möbel AB och Fora Form AS är certifierade enligt ISO 14001. I denna årsredovisning redovisas koncernens hållbarhetsarbete inspirerat av Global Reporting Initiative G4. Lammhults Möbel AB bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt Miljöbalken, förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Miljöpåverkan består i huvudsak av avfall från avfettningsbad (slutna system) samt utsläpp av lösningsmedel från lackeringsanläggning. Inget av koncernens övriga bolag bedriver verksamhet som i sig kan klassificeras som speciellt miljöfarlig verksamhet, varvid ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken föreligger.

PERSONAL

Verksamheterna inom koncernen ska i så stor utsträckning som möjligt dra fördel av den kompetens och erfarenhet som byggs upp i moderbolaget och affärsrådena. Kunskapsöverföring avseende produktutveckling, marknadsföring, distribution och försäljning på export, samt inköp från lägst kostnadsländer utgör en central del i den strategiska utvecklingen. Lammhults Design Group verkar för att skapa goda arbetsmiljöer och personligt utvecklande arbetsuppgifter åt de anställda inom koncernen. Medelantalet anställda uppgick för koncernen till 352 (353). Av antalet anställda i koncernen var 43 procent (42) kvinnor. Kostnaderna för löner och ersättningar för koncernen uppgick till 164,4 mkr (163,2).

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämmans beslut. Därutöver beslutade årsstämman 2015 att ersättning för uppdrag i revisions- och ersättningskommittéerna ska utgå med 50 kkr till ordföranden och med 25 kkr till övriga två ledamöter i respektive kommitté. Till ledningen har årsstämman beslutat om följande riktlinjer för ersättning: Löner och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare ska vara marknadsmässiga och konkurrenskraftiga så att kompetenta och skickliga medarbetare kan rekryteras, motiveras och behållas. Koncernens ledande befattningshavare som utgör koncernledningen, har avtal om rörlig ersättning utöver fast lön. Storleken på den rörliga ersättningen är kopplad till på förhand bestämda mål avseende individuellt uppsatta mål, eller koncernens resultat och kassaflöden. Den rörliga ersättningen för ledande befattningshavare kan uppgå till maximalt fyra månadslöner per år. I den mån högre rörliga ersättningar är möjliga i förvärvade bolag korrigeras dessa så snart det är juridiskt och ekonomiskt möjligt. Den rörliga ersättningen för koncernledningen kan maximalt uppgå till 3,5 mkr inklusive sociala avgifter under kommande räkenskapsår. Även långsiktiga aktie- eller aktiekursrelaterade incitamentsprogram ska kunna förekomma.

Vid uppsägning av anställningsavtal från bolagets sida för verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare gäller att ersättning ska utgå motsvarande högst 18 månaders ersättning. Denna totala ersättning ska inte överstiga den ersättning som skulle ha utgått vid en fördelning på en uppsägningstid om sex månader och avgångsvederlag motsvarande ytterligare högst 12 månaders fast lön.

Avtal om förmån för pension träffas individuellt. För verkställande direktören betalas årligen en pensionspremie uppgående till 28 procent av månadslönen. För övriga ledande befattningshavare uppgår pensionskostnaden maximalt till 25 procent av den fasta och rörliga lönen. Pensionsvillkoren ska baseras på avgiftsbestämda lösningar och pensionsåldern ska vara 65 år.

Inga väsentliga ändringar föreslås av riktlinjerna för ersättningar till ledande befattningshavare till nästa årsstämma.

BOLAGSSTYRNING

Styrningen av bolaget sker via årsstämman, styrelsen och verkställande direktören i enlighet med aktiebolagslagen och bolagsordningen, samt Nasdaq OMX Stockholms regelverk för emittenter inklusive Svensk Kod för bolagsstyrning. Arbetet i styrelsen för Lamhults Design Group styrs av den arbetsordning som årligen fastställs vid konstituerande styrelsesammanträde. Under 2015 hölls totalt åtta styrelsesammanträden. Styrelsen har även utsett en revisionskommitté och en ersättningskommitté som fördjupar sig i och förbereder styrelsens beslut avseende de viktiga frågor som berör respektive område. Mer information om styrelsens arbete, bolagsstyrningen, koncernens system för intern kontroll och riskhantering finns i bolagsstyrningsrapporten på sidan 53.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Det totala antalet aktier i Lamhults Design Group är 8 448 104, fördelat på 1 103 798 A-aktier med vardera 10 röster och 7 344 306 B-aktier med vardera en röst. Scapa Capital AB äger aktier som motsvarar 25,8 procent av rösterna, medan Canola AB äger aktier som motsvarar 17,7 procent av rösterna. Enligt årsredovisningslagen 6 kap 2 § ska noterade bolag lämna uppgifter om vissa förhållanden som

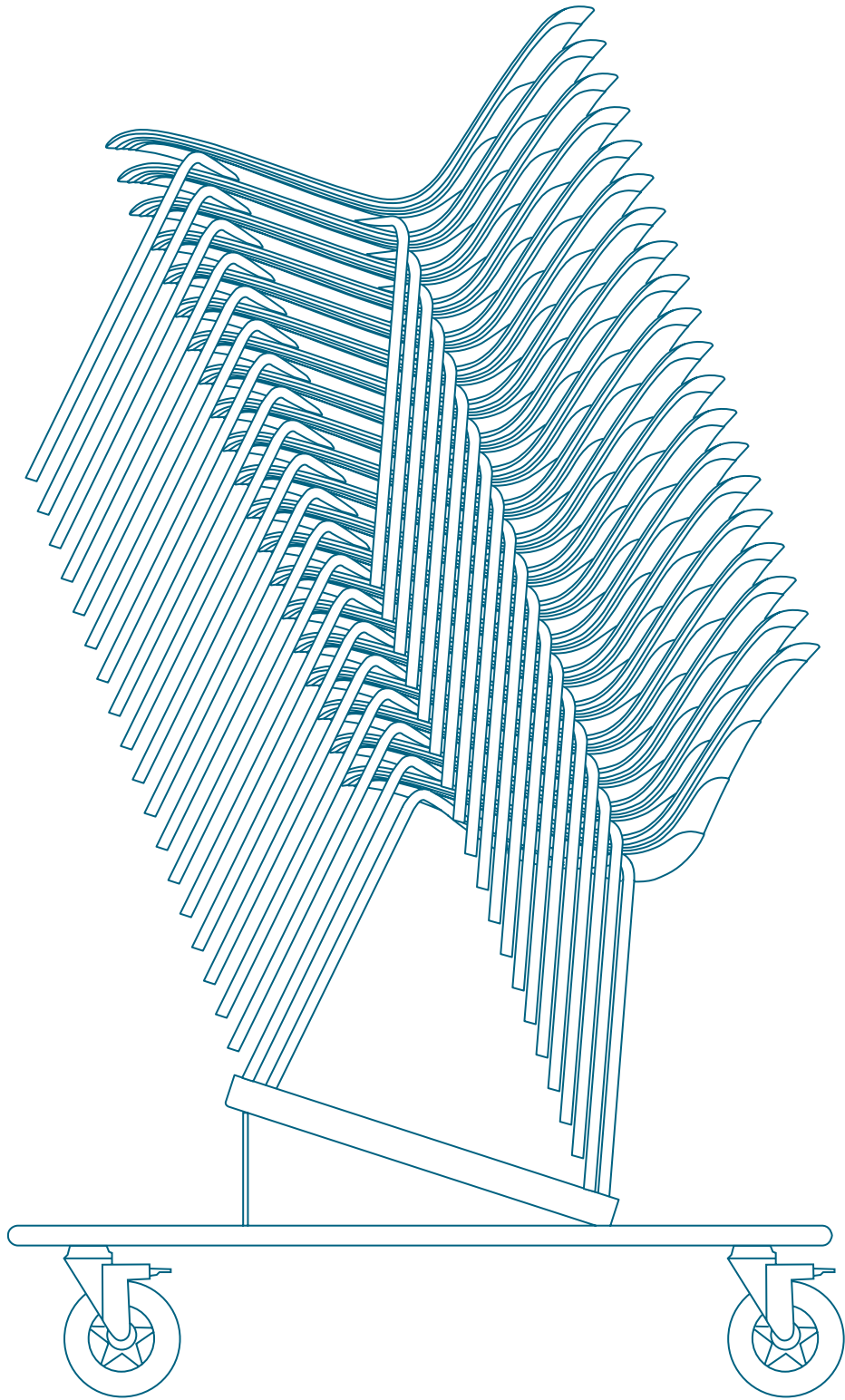
kan påverka möjligheterna att ta över bolaget genom ett offentligt uppköpserbud avseende aktierna i bolaget. Några sådana förhållanden råder inte i Lamhults Design Group AB.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel och fria fonder disponeras enligt följande: Utdelas till aktieägarna: 1,75 kronor per aktie (1,50). Den totala utdelningen uppgår till 14 784 182 kronor (12 672 156). Balanseras i ny räkning: 156 876 476 kronor, varav fond till verkligt värde -1143 600 kronor.

ÅRSSTÄMMAN

Årsstämman äger rum den 28 april i Lamhult. Styrelsen kommer, i likhet med föregående år, att föreslå årsstämman att besluta om bemyndigande för styrelsen att fatta beslut om nyemission av 800 000 B-aktier för framtida förvärv.

GRADE

Design Johannes Foersom & Peter Hiort-Lorenzen. Lammhults.

Rapport över resultat för koncernen

Belopp i mkr	Not	2015	2014
KVARVARANDE VERKSAMHETER			
Nettoomsättning	2, 3	733,1	756,0
Kostnad för sålda varor		-465,0	-482,7
BRUTTORESULTAT		268,1	273,3
Övriga rörelseintäkter	4	4,5	5,5
Försäljningskostnader		-141,3	-146,4
Administrationskostnader		-92,8	-94,8
Övriga rörelsekostnader	5	-5,7	-4,4
Andel i joint ventures resultat	14	1,0	0,5
RÖRELSERESULTAT	3, 6, 7, 8, 13, 22, 27	33,8	33,7
Finansiella intäkter		5,3	3,8
Finansiella kostnader		-5,4	-8,2
FINANSNETTO	9	-0,1	-4,4
RESULTAT FÖRE SKATT		33,7	29,3
Skatt	10	-5,9	-7,6
ÅRETS RESULTAT		27,8	21,7
ÅRETS RESULTAT HÄNFÖRLIGT TILL:			
Moderbolagets ägare		27,8	21,6
Innehav utan bestämmande inflytande		-	0,1
RESULTAT PER AKTIE, KR (INGEN UTSPÄDNING FINNS)	11	3,29	2,57

Rapport över resultat och övrigt totalresultat för koncernen

Belopp i mkr	Not	2015	2014
ÅRETS RESULTAT		27,8	21,7
ÖVRIGT TOTALRESULTAT			
POSTER SOM HAR OMFÖRTS ELLER KAN OMFÖRAS TILL ÅRETS RESULTAT:			
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter		-11,8	11,5
Årets förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar		0,5	-0,4
ÅRETS ÖVRIGT TOTALRESULTAT		-11,3	11,1
ÅRETS TOTALRESULTAT		16,5	32,8
ÅRETS TOTALRESULTAT HÄNFÖRLIGT TILL:			
Moderbolagets ägare		16,5	32,7
Innehav utan bestämmande inflytande		0,0	0,1

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Belopp i mkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR	14, 28		
Immateriella anläggningstillgångar	12	233,9	241,9
Materiella anläggningstillgångar	13	123,5	115,7
Andelar i joint ventures	14	4,5	3,5
Finansiella placeringar	15	0,2	0,2
Långfristiga fordringar		0,2	0,0
Uppskjutna skattefordringar	10	4,7	3,7
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		366,8	365,0
Varulager	16	99,2	99,2
Skattefordringar	10	12,3	12,1
Kundfordringar	17	120,9	140,7
Övriga fordringar		5,1	8,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		10,5	8,9
Likvida medel	18	32,0	27,9
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		280,0	297,4
SUMMA TILLGÅNGAR		646,8	662,4
EGET KAPITAL	19		
Aktiekapital		84,5	84,5
Övrigt tillskjutet kapital		41,2	41,2
Reserver		-10,9	0,4
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		285,1	270,0
EGET KAPITAL HÄNFÖRLIGT TILL MODERBOLAGETS ÄGARE		400,0	396,1
INNEHAV UTAN BESTÄMMANDE INFLYTANDE		0,4	0,4
EGET KAPITAL		400,4	396,5
SKULDER	14, 28		
Långfristiga räntebärande skulder	20, 25	37,7	50,9
Avsättningar till pensioner	22	1,1	1,5
Övriga avsättningar	23	0,6	0,6
Uppskjutna skatteskulder	10	10,0	8,7
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		49,4	61,7
Kortfristiga räntebärande skulder	20, 25	51,1	49,1
Förskott från kunder		4,5	4,3
Leverantörsskulder		67,0	65,2
Skatteskulder	10	7,2	5,5
Övriga skulder		29,8	45,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	37,4	34,5
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		197,0	204,2
SUMMA SKULDER		246,4	265,9
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		646,8	662,4

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 28.

Rapport över förändringar i koncernens eget kapital

Belopp i mkr	Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare					Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
	Aktie-kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Säkrings-reserv	Omräknings-reserv	Balanserad vinst inkl årets resultat			
Ingående eget kapital 2014-01-01	84,5	41,2	0,0	-10,7	256,7	371,7	0,3	372,0
Årets totalresultat:								
Årets resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	21,7	21,7	0,1	21,8
Årets omräkningsdifferenser	0,0	0,0	0,0	11,5	0,0	11,5	0,0	11,5
Årets förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar	0,0	0,0	-0,4	0,0	0,0	-0,4	0,0	-0,4
ÅRETS TOTALRESULTAT	0,0	0,0	-0,4	11,5	21,7	32,8	0,1	32,9
Lämnad utdelning	0,0	0,0	0,0	0,0	-8,4	-8,4	0,0	-8,4
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2014-12-31	84,5	41,2	-0,4	0,8	270,0	396,1	0,4	396,5
Ingående eget kapital 2015-01-01	84,5	41,2	-0,4	0,8	270,0	396,1	0,4	396,5
Årets totalresultat:								
Årets resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	27,8	27,8	0,1	27,9
Årets omräkningsdifferenser	0,0	0,0	0,0	-11,8	0,0	-11,8	0,0	-11,8
Årets förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5
ÅRETS TOTALRESULTAT	0,0	0,0	0,5	-11,8	27,8	16,5	0,1	16,6
Lämnad utdelning	0,0	0,0	0,0	0,0	-12,7	-12,7	0,0	-12,7
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2015-12-31	84,5	41,2	0,1	-11,0	285,1	399,9	0,5	400,4

Rapport över kassaflöden för koncernen

Belopp i mkr	Not	2015	2014
	32		
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat före skatt		33,7	29,3
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		12,6	10,2
Betald inkomstskatt		-4,1	-2,2
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRINGAR AV RÖRELSEKAPITAL		42,2	37,3
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Förändring av varulager ¹⁾		-0,1	1,1
Förändring av rörelsefordringar ¹⁾		19,8	-8,4
Förändring av rörelseskulder ²⁾		-11,3	21,7
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		50,6	51,7
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-20,1	-13,7
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		0,3	0,7
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-5,9	-6,0
Avyttring av dotterföretag, netto likviditetspåverkan		1,8	-
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-23,9	-19,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Upptagna lån		18,9	8,8
Amortering av lån		-27,9	-55,6
Utbetald utdelning till moderbolagets ägare		-12,7	-8,4
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-21,7	-55,2
ÅRETS KASSAFLÖDE			
Likvida medel vid årets början		27,9	44,5
Valutakursdifferens i likvida medel		-1,0	5,9
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		32,0	27,9

¹⁾ Ökning (-) / minskning (+)

²⁾ Ökning (+) / minskning (-)

Resultaträkning för moderbolaget

Belopp i mkr	Not	2015	2014
Nettoomsättning	2, 3	6,4	6,3
BRUTTORESULTAT		6,4	6,3
Administrationskostnader		-23,9	-22,6
RÖRELSERESULTAT	6, 7, 13, 22, 27	-17,5	-16,3
Resultat från finansiella poster	9		
Resultat från andelar i koncernföretag		18,6	26,9
Övriga ränteintäkter		5,1	3,6
Räntekostnader		-3,7	-6,6
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		2,5	7,6
Bokslutsdispositioner	29	28,6	20,7
RESULTAT FÖRE SKATT		31,0	28,3
Skatt	10	-2,7	-1,0
ÅRETS RESULTAT		28,3	27,3

Rapport över resultat och övrigt totalresultat för moderbolaget

Belopp i mkr	Not	2015	2014
ÅRETS RESULTAT		28,3	27,3
ÅRETS ÖVRIGA TOTALRESULTAT		-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT		28,3	27,3

Balansräkning för moderbolaget

Belopp i mkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	12	0,6	0,8
Materiella anläggningstillgångar	13	2,5	0,0
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	31	421,9	421,9
Summa finansiella anläggningstillgångar		421,9	421,9
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		425,0	422,7
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar på koncernföretag		233,5	190,6
Skattefordringar		8,3	8,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		0,7	0,7
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		242,5	199,3
Kassa och bank	18	0,0	0,0
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		242,5	199,3
SUMMA TILLGÅNGAR		667,5	622,0
EGET KAPITAL	19		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital			
(1 103 798 A-aktier med 10 röster/st och 7 344 306 B-aktier med 1 röst/st)		84,5	84,5
Reservfond		41,2	41,2
Fritt eget kapital			
Fond för verkligt värde		-1,1	-1,1
Balanserat resultat		144,5	129,9
Årets resultat		28,3	27,3
SUMMA EGET KAPITAL		297,4	281,7
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	21, 25	13,3	21,5
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		13,3	21,5
KORTFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	21, 25	45,3	29,8
Leverantörsskulder		1,5	0,5
Skulder till koncernföretag		300,9	281,8
Aktuella skatteskulder		2,7	0,3
Övriga skulder		0,7	2,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	5,7	4,4
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		356,8	318,8
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		667,5	622,0

Ställda säkerheter och eventalförpliktelser för moderbolaget

Belopp i mkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Ställda säkerheter	28	202,5	202,5
Eventalförpliktelser	28	3,6	3,4

Rapport över förändringar i moderbolagets eget kapital

Belopp i mkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för verkligt värde Omräknings- reserv	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2014-01-01	84,5	41,2	-1,1	131,6	6,7	262,9
Omföring av föregående års resultat	0,0	0,0	0,0	6,7	-6,7	0,0
Årets totalresultat:						
Årets resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	27,3	27,3
Årets övrigt totalresultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS TOTALRESULTAT	0,0	0,0	0,0	0,0	27,3	27,3
Lämnad utdelning	0,0	0,0	0,0	-8,4	0,0	-8,4
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2014-12-31	84,5	41,2	-1,1	129,9	27,3	281,7
Ingående eget kapital 2015-01-01	84,5	41,2	-1,1	129,9	27,3	281,7
Omföring av föregående års resultat	0,0	0,0	0,0	27,3	-27,3	0,0
Årets totalresultat:						
Årets resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	28,3	28,3
Årets övrigt totalresultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS TOTALRESULTAT	0,0	0,0	0,0	0,0	28,3	28,3
Lämnad utdelning	0,0	0,0	0,0	-12,7	0,0	-12,7
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2015-12-31	84,5	41,2	-1,1	144,5	28,3	297,4

Kassaflödesanalys moderbolaget

Belopp i mkr	Not	2015	2014
	32		
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat efter finansiella poster		2,5	7,6
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		-18,4	-26,8
Betald inkomstskatt		-0,6	1,2
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
FÖRE FÖRÄNDRINGAR AV RÖRELSEKAPITAL		-16,5	-18,0
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Förändring av rörelsefordringar ¹⁾		-27,5	9,5
Förändring av rörelseskulder ²⁾		21,2	7,8
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		-22,8	-0,7
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-2,5	-
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-	-0,1
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-2,5	-0,1
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Upptagna lån		15,5	-
Amortering av lån		-8,2	-46,7
Utbetald utdelning		-12,7	-8,4
Erhållen utdelning		10,0	27,7
Erhållna koncernbidrag		25,2	20,5
Lämnade koncernbidrag		-4,5	-8,9
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		25,3	-15,8
ÅRETS KASSAFLÖDE		0,0	-16,6
Likvida medel vid årets början		0,0	16,6
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		0,0	0,0

¹⁾ Ökning (-) / minskning (+)

²⁾ Ökning (+) / minskning (-)

Not 1. Väsentliga redovisningsprinciper

Belopp i mkr om inte annat anges

ÖVERENSSTÄMMELSE MED NORMGIVNING OCH LAG

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapportering rekommenderat RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper". De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av Årsredovisningslagen och Tryggandelagen, samt i vissa fall av skatteskal.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och Vd den 23 mars 2016. Koncernens rapport över resultat, rapport över resultat och övrigt totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultaträkning och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 28 april 2016.

VÄRDERINGSGRUNDER TILLÄMPADE VID UPPRÄTTANDET AV DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består i huvudsak av derivatinstrument. Anläggningstillgångar och avyttringsgrupper som innehas för försäljning redovisas, med vissa undantag, till det lägsta av det tidigare redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

FUNKTIONELL VALUTA OCH RAPPORTERINGSVALUTA

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till mkr.

BEDÖMNINGAR OCH UPPSKATTNINGAR I DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter beskrivs närmare i not 33.

VÄSENTLIGA TILLÄMPADE REDOVISNINGSPRINCIPER

De nedan angivna redovisningsprinciperna har, med de undantag som närmare beskrivs, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Koncernens redovisningsprinciper har vidare konsekvent tillämpats av koncernens företag.

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS. Inga nya eller ändrade IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2015 har haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

NYA IFRS SOM ÄNNU INTE BÖRJAT TILLÄMPAS

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar med framtida tillämpning planeras inte att förtidstillämpas.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har genom IFRS 9 färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder ikraft 1/1 2018 och tidigare tillämpning är tillåten givet att EU antar standarden. EU planerar att godkänna standarden under andra halvåret 2016.

De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av tre kategorier; där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet. Indelningen i de tre kategorierna görs utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Fair value option är möjlig att tillämpa för skuldinstrument i de fall detta eliminerar eller väsentligen reducerar en mismatch i redovisningen. För eget kapitalinstrument är utgångspunkten att värdering ska ske till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet att istället redovisa värdeförändringar som inte innehas för handel i övrigt totalresultat.

Vad gäller de delar som berör finansiella skulder överensstämmer merparten med de tidigare reglerna i IAS 39 förutom vad avser finansiella skulder som frivilligt värderas till verkligt värde enligt den s.k. "Fair Value Option". För dessa skulder ska värdeförändringen delas upp på förändringar som är hänförliga till egen kreditvärdighet respektive på förändringar i referensränta.

Den nya nedskrivningsmodellen kommer kräva en redovisning av ett års förväntad förlust redan vid den initiala redovisningen och vid en väsentlig ökning av kreditrisken så ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. De nya reglerna kring säkringsredovisning innebär bl a förenklingar av effektivitetstester samt utökning av vad som är tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster.

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning, vilka anges nedan, förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

- Ändrad IAS 7 Rapport över kassaflöden
- Ändrad IAS 12 Recognition of Deferred Tax Assets for Unrealised Losses
- Ändrad IAS 19 Ersättningar till anställda: Förmånsbestämda planer: Avgifter från anställda
- Ändrad IAS 16 och IAS 41: Producerande växter
- Ändrad IAS 16 och IAS 38: Klargörande av godkända avskrivningsmetoder
- Ändrad IFRS 10 och IAS 28: Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture
- Ändrad IFRS 11: Redovisning av andelsförvärv i gemensamma verksamheter
- IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers. Syftet med en ny intäktsstandard är att ha en enda principbaserad standard för samtliga branscher som ska ersätta befintliga standarder och uttalanden om intäkter. Upplysningskraven är väsentligt utökade. IFRS 15 ska tillämpas på räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2018 eller senare. Tidigare tillämpning är tillåten givet att EU har antagit standarden. EU väntas godkänna IFRS 15 under andra kvartalet 2016.
- IFRS 16 Leases: Ny standard avseende redovisning av leasing. För leasetagare försvinner klassificeringen enligt IAS 17 i operationell och finansiell leasing och ersätts med en modell där tillgångar och skulder för alla leasingavtal ska redovisas i balansräkningen. Undantag för redovisning i balansräkningen finns för leasingkontrakt av mindre värde samt kontrakt som har en löptid på högst 12 månader. I resultaträkningen ska avskrivningar redovisas separat från räntekostnader hänförliga till leasingkulden. Det bedöms inte bli några stora förändringar för leasegivare utan reglerna i IAS 17 behålls i princip med undantag för tillkommande upplysningskrav IFRS 16 ska tillämpas på räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Tidigare tillämpning är tillåten under förutsättning att även IFRS 15 tillämpas från samma tidpunkt. Det är fortfarande oklart när EU förväntas godkänna standarden.
- Ändrad IAS 27: Kapitalandelsmetoden i separata finansiella rapporter
- Ändrade IFRS 10, IFRS 12 och IAS 28: Investmentföretag: Applying the Consolidation Exception.
- Ändrad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter: Upplysningsinitiativ
- Årliga förbättringar av IFRS (2010-2012) och (2012-2014)

KLASSIFICERING MM

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen. För varje balanspost som inkluderar belopp som förväntas återvinnas eller betalas både inom och efter tolv månader från balansdagen, lämnas denna upplysning i not till respektive balanspost.

RÖRELSESEGMENTRAPPORTERING

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådrar sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ett rörelsesegments resultat följs vidare upp av företagets högste verkställande beslutsfattare för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till rörelsesegmentet. Se not 3 för ytterligare beskrivning av indelningen och presentationen av rörelsesegment.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER OCH RÖRELSEFÖRVÄRV

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Lammhults Design Group AB. Bestämmande inflytande föreligger

om Lammhults Design Group AB har inflytande över investeringsobjektet, är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang, samt kan använda sitt inflytande över investeringen till att påverka avkastningen. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier samt om de facto kontroll föreligger.

Förvärv den 1 januari 2010 eller senare

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärv dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av eget kapitalinstrument eller skuldinstrument, som uppkommer redovisas direkt i årets resultat. Vid rörelseförvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde på tidigare ägd andel (vid stegvisa förvärv) överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, så kallat förvärv till lågt pris redovisas denna direkt i årets resultat. Överförd ersättning i samband med förvärvet inkluderar inte betalningar som avser reglering av tidigare affärsförbindelser. Denna typ av regleringar redovisas vanligtvis i resultatet. Villkorade köpeskillingar redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. I de fall den villkorade köpeskillingen är klassificerad som eget kapitalinstrument, görs ingen omvärdering och reglering görs inom eget kapital. För övriga villkorade köpeskillingar omvärderas dessa vid varje rapporttidpunkt och förändringen redovisas i årets resultat. I de fall förvärvet inte avser 100 procent av dotterföretaget uppkommer innehav utan bestämmande inflytande. Det finns två alternativ att redovisa innehav utan bestämmande inflytande. Dessa två alternativ är att redovisa innehav utan bestämmande inflytandes andel av proportionella nettotillgångar alternativt att innehav utan bestämmande inflytande redovisas till verkligt värde, vilket innebär att innehav utan bestämmande inflytande har andel i goodwill. Valet mellan de olika alternativen att redovisa innehav utan bestämmande inflytande kan göras förvärv för förvärv. Vid förvärv som sker i steg fastställs goodwillen den dag då bestämmande inflytande uppkommer. Tidigare innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat. Kvarvarande innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat när avvyrningar leder till att bestämmande inflytande upphör.

Förvärv gjorda mellan 1 januari 2004 och 31 december 2009

Förvärv som är gjorda mellan den 1 januari 2004 och 31 december 2009 där anskaffningskostnaden överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventualförpliktelser som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ redovisas denna direkt i årets resultat. Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av eget kapitalinstrument eller skuldinstrument, som uppkommit har inkluderats i anskaffningskostnaden.

Förvärv gjorda före 1 januari 2004 (tidpunkt för övergång till IFRS)

Vid förvärv som ägt rum före den 1 januari 2004 har goodwill, efter nedskrivningsprövning, redovisats till ett anskaffningsvärde som motsvarar redovisat värde enligt tidigare tillämpade redovisningsprinciper. Klassificeringen och den redovisningsmässiga hanteringen av rörelseförvärv som inträffade före den 1 januari 2004 har inte omprövats enligt IFRS 3 vid upp-

rättandet av koncernens öppningsbalans enligt IFRS per den 1 januari 2004.

Dotterföretags finansiella rapporter inkluderas i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör. I de fall dotterbolagets redovisningsprinciper inte överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper har justeringar gjorts till koncernens redovisningsprinciper. Förluster hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande fördelas även i de fall innehav utan bestämmande inflytande kommer att vara negativt.

Förvärv av innehav utan bestämmande inflytande

Förvärv från innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en transaktion inom eget kapital, d v s mellan moderbolagets ägare (inom balanserade vinstmedel) och innehav utan bestämmande inflytande. Därför uppkommer inte goodwill i dessa transaktioner. Förändringen av innehav utan bestämmande inflytande baseras på dess proportionella andel av nettotillgångar.

Försäljning till innehav utan bestämmande inflytande

Försäljning till innehav utan bestämmande inflytande, där bestämmande inflytande kvarstår, redovisas som en transaktion inom eget kapital, d v s mellan moderbolagets ägare och innehav utan bestämmande inflytande. Skillnaden mellan erhållen likvid och innehav utan bestämmande inflytandes proportionella andel av förvärvade nettotillgångar redovisas under balanserade vinstmedel.

JOINT VENTURES

Joint ventures är redovisningsmässigt de företag för vilka koncernen genom samarbetsavtal med en eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande där koncernen har rätt till nettotillgångarna istället för direkt rätt till tillgångar och åtagande i skulder. I koncernredovisningen konsolideras innehav i joint ventures enligt kapitalandelsmetoden. Endast eget kapital som intjänats efter förvärvet redovisas i koncernens eget kapital. Kapitalandelsmetoden tillämpas från den tidpunkt då det gemensamma bestämmande inflytandet erhålls och fram till den tidpunkt då det gemensamma bestämmande inflytandet upphör.

TRANSAKTIONER SOM ELIMINERAS VID KONSOLIDERING

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med joint ventures elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

UTLÄNSK VALUTA

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden

omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsreserv.

Säkring av nettoinvestering i en utlandsverksamhet

Koncernen innefattar verksamheter i flera länder. I koncernens rapport över finansiell ställning representeras investeringarna i utländska verksamheter av redovisade nettotillgångar i dotterbolag. I viss utsträckning har åtgärder vidtagits för att reducera valutarisker som är förknippade med dessa investeringar. Det har skett genom upptagande av lån eller tecknande av termskontrakt i samma valuta som nettoinvesteringarna. Vid bokslutstillfället redovisas dessa lån omräknade till balansdagskurs och termskontrakten redovisas till verkligt värde. Den effektiva delen av periodens valutakursförändringar avseende säkringsinstrumenten redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, för att möta och helt eller delvis matcha de omräkningsdifferenser som redovisas avseende nettotillgångarna i de utlandsverksamheter som valutasäkrats. Omräkningsdifferenserna från både nettoinvestering och säkringsinstrument löses upp och redovisas i årets resultat, då utlandsverksamhet avyttras. I de fall säkringen inte är effektiv redovisas den ineffektiva delen direkt i årets resultat.

INTÄKTER

Försäljning av varor

Intäkter för försäljning av varor redovisas i årets resultat när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen. Intäkter redovisas inte om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna inte kommer att tillfalla koncernen. Om det råder betydande osäkerhet avseende betalning, vidhängande kostnader eller risk för retur och om säljaren behåller ett engagemang i den löpande förvaltningen som vanligtvis förknippas med ägandet sker ingen intäktsföring. Intäkterna redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits, eller förväntas komma att erhållas, med avdrag för lämnade rabatter.

LEASING

Operationella leasingavtal

Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas i årets resultat som en minskning av leasingavgifterna linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Finansiella leasingavtal

Minimileaseavgifterna fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Finansiella intäkter består av ränteutäkter på investerade medel och valutakursvinster vid omräkning av finansiella poster. Finansiella kostnader består av räntekostnader på lån, nettoräntekostnaden på förmånsbestämda pensioner och valutakursförluster vid omräkning av finansiella poster. Ränteutäkter och räntekostnader redovisas enligt effektivräntemetoden.

SKATTER

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte i koncernmässig goodwill och inte heller för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument som redovisas i rapporten över finansiell ställning inkluderar på tillgångssidan likvida medel, lånefordringar, kundfordringar, finansiella placeringar samt derivat. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Redovisning i och borttagande från rapporten över finansiell ställning

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i rapport över finansiell ställning när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i rapport över finansiell ställning när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument (förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultatet, om sådana skulle förekomma, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader). Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades.

Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kundfordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs. efter avdrag för osäkra fordringar. Nedskrivningsprövningar görs löpande utifrån objektiva kriterier för dessa tillgångar. Vid en konstaterad förlust skrivs tillgången ner. En avsättning görs då en förlust är befarad. Kriterier som beaktas då en avsättning görs kan till exempel vara uteblivna betalningar eller andra indikationer som kan tyda på finansiella svårigheter hos gäldenären.

Andra finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Till vilken kategori koncernens finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not Finansiella risker och finanspolicys.

Finansiella garantier

Koncernens finansiella garantiavtal innebär att koncernen har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster som denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt de ursprungliga eller ändrade avtalsvillkoren. Finansiella garantiavtal redovisas initialt till verkligt värde, dvs. i normalfallet det belopp som utställaren erhållit i ersättning för den utställda garantin. Vid den efterföljande värderingen redovisas skulden för den finansiella garantin till det högre av de belopp som redovisas enligt IAS 37 *Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar* och det belopp som ursprungligen redovisades efter avdrag, i tillämpliga fall, för ackumulerade periodiseringar, som redovisats i enlighet med IAS 18 *Intäkter*.

DERIVAT OCH SÄKRINGSREDOVISNING

Koncernens derivatinstrument har anskaffats för att ekonomiskt säkra de risker för valutakurs exponeringar som koncernen är utsatt för. Ett inbäddat derivat särredovisas om det inte är nära relaterat till värdkontraktet. Derivat redovisas initialt till verkligt värde. Efter den initiala redovisningen värderas derivatinstrument till verkligt värde och värdeförändringar redovisas på sätt som beskrivs nedan.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

För säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens valutakurs och valutakursförändringarna redovisas över årets resultat. Valutakursförändringar avseende rörelserelaterade fordringar och skulder redovisas i rörelseresultatet medan valutakursförändringar avseende

finansiella fordringar och skulder redovisas i finansnettot.

Kassaflödessäkringar av osäkerhet i prognostiserad försäljning i utländsk valuta

De valutaterminer som används för säkring av mycket sannolik prognostiserad försäljning i utländsk valuta redovisas i rapport över finansiell ställning till verkligt värde. Periodens värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent av eget kapital (säkringsreserven) tills dess att det säkrade flödet påverkar årets resultat, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar omklassificeras till årets resultat i samband med att den säkrade posten (försäljningsintäkten) påverkar årets resultat.

Säkring av valutakursrisk i utländska nettoinvesteringar

Investeringar i utländska dotterbolag (nettotillgångar inklusive goodwill) har i viss utsträckning säkrats genom upptagande av valutalån som på balansdagen omräknats till balansdagens kurs. Periodens omräkningsdifferenser på finansiella instrument som används som säkringsinstrument i en säkring av nettoinvestering i ett koncernföretag redovisas, i den mån säkningen är effektiv, i övrigt totalresultat och de ackumulerade förändringarna i en särskild komponent av eget kapital (omräkningsreserven). Detta för att neutralisera de omräkningsdifferenser som påverkar övrigt totalresultat när koncernföretagen konsolideras.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Låneutgifter som är direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av tillgångar som tar en betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning eller försäljning ingår i anskaffningsvärdet. Redovisningsprinciper för nedskrivningar framgår nedan.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur rapport över finansiell ställning vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/–kostnad.

Leasade tillgångar

Leasingavtal klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. När så ej är fallet är det fråga om operationell leasing.

Tillgångar som hyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgång i rapport över finansiell ställning och värderas initialt till det lägsta av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileasingavgifterna vid ingången av avtalet. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristiga skulder. De leasade

tillgångarna skrivs av över respektive tillgångs nyttjandeperiod medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Tillgångar som hyrs enligt operationell leasing redovisas som regel inte som tillgång i rapport över finansiell ställning. Operationella leasingavtal ger inte heller upphov till en skuld.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. En tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter eller delar därav. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer kostnadsförs löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen.

Beräknade nyttjandeperioder:

Byggnader	10 – 100 år
Markanläggningar	20 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5 – 10 år
Inventarier, verktyg och installationer	3 – 10 år

Byggnaderna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består av flera komponenter vars nyttjandeperioder varierar.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

Stomme	100 år
Stomkompletteringar, innerväggar m.m.	50 år
Installationer; värme, el, VVS, ventilation m.m.	35 – 50 år
Yttre ytskikt; fasader, yttertak m.m.	10 – 40 år
Inre ytskikt, maskinell utrustning m.m.	10 – 15 år

Använda avskrivningsmetoder, restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och prövas minst årligen för nedskrivningsbehov. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag.

Beträffande goodwill i förvärv som ägt rum före den 1 januari 2004 har koncernen vid övergången till IFRS inte tillämpat IFRS retroaktivt utan

det per denna dag redovisade värdet utgör fortsättningsvis koncernens anskaffningsvärde, efter nedskrivningsprövning.

Utveckling

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i rapporten över finansiell ställning, om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar samtliga direkt hänförliga utgifter, t.ex. för material och tjänster, ersättningar till anställda, registrering av en juridisk rättighet, avskrivningar på patent och licenser, låneutgifter i enlighet med IAS 23. Övriga utgifter för utveckling redovisas i årets resultat som kostnad när de uppkommer. I rapport över finansiell ställning redovisade utvecklingsutgifter är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Nedlagda kostnader för internt genererad goodwill och internt genererade varumärken redovisas i årets resultat när kostnaden uppkommer.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i årets resultat linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Nyttjandeperioderna omprövas minst årligen. Goodwill och andra immateriella tillgångar med en obestämbar nyttjandeperiod eller som ännu inte är färdiga att användas prövas för nedskrivningsbehov årligen och dessutom så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången ifråga har minskat i värde. Immateriella tillgångar med bestämbara nyttjandeperioder skrivs av från den tidpunkt då de är tillgängliga för användning.

De beräknade nyttjandeperioderna är:

Varumärken	10 år
Balanserade utvecklingsutgifter	3 - 5 år

VARULAGER

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Därvid har inkuransrisk beaktats. Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFO) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor och pågående arbete inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på en normal kapacitet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

NEDSKRIVNINGAR

Koncernens redovisade tillgångar bedöms vid varje balansdag för att avgöra om det finns indikation på nedskrivningsbehov. IAS 36 tillämpas avseende nedskrivningar av andra tillgångar än finansiella tillgångar vilka redovisas enligt IAS 39, tillgångar för försäljning och avyttringsgrupper

som redovisas enligt IFRS 5, varulager och uppskjutna skattefordringar.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar samt andelar i joint ventures

Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. För goodwill, andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod och immateriella tillgångar som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet dessutom årligen. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång, och dess verkliga värde minus försäljningskostnader inte kan användas, grupperas tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden – en så kallad kassagenererande enhet.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning redovisas som kostnad i årets resultat. Då nedskrivningsbehov identifierats för en kassagenererande enhet fördelas nedskrivningsbeloppet i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning av tillgångar som ingår i IAS 36 tillämpningsområde reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

RESULTAT PER AKTIE

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Vid beräkningen av resultat per aktie efter utspädning justeras resultatet och det genomsnittliga antalet aktier för att ta hänsyn till effekter av utspädande potentiella stamaktier, vilka under rapporterade perioder härrör från konvertibla skuldebrev och optioner utgivna till anställda. Utspädning från optioner påverkar antalet aktier och uppstår endast när lösenkursen är lägre än börskursen och är större ju större skillnaden är mellan lösenkursen och börskursen. Per den 31 december 2015 fanns inga optioner eller konvertibla skuldebrev i koncernen.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företaget förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder; denna ersättning diskonteras till ett nuvärde och det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar dras av.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering (UFR 10), är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2015 har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

AVSÄTTNINGAR

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder osäkerhet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i rapporten över finansiell ställning när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Garantier

En avsättning för garantier redovisas när de underliggande produkterna eller tjänsterna säljs. Avsättningen baseras på historiska data om garantier och en sammanvägning av tänkbara utfall i förhållande till de sannolikheter som utfallen är förknippade med.

Omstrukturering

En avsättning för omstrukturering redovisas när det finns en fastställd utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

EVENTUALFÖRPLIKTELSE (ANSVARSFÖBINDELSER)

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Även av Rådet för finansiell rapporterings utgivna uttalanden gällande för noterade företag tillämpas. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska

personen ska tillämpa samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, tryggningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras.

SKILLNADER MELLAN KONCERNENS OCH MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Ändrade redovisningsprinciper

Om inte annat anges nedan har moderbolagets redovisningsprinciper under 2015 förändrats i enlighet med vad som anges ovan för koncernen.

Klassificering och uppställningsformer

För moderbolaget används benämningarna balansräkning respektive kassaflödesanalys för de rapporter som i koncernen har titlarna rapport över finansiell ställning respektive rapport över kassaflöden. Resultaträkning och balansräkning är för moderbolaget uppställda enligt årsredovisningslagens scheman, medan rapporten över resultat och övrigt totalresultat, rapporten över förändringar i eget kapital och kassaflödesanalysen baseras på IAS 1 Utformning av finansiella rapporter respektive IAS 7 Rapport över kassaflöden. De skillnader mot koncernens rapporter som gör sig gällande i moderbolagets resultat- och balansräkningar utgörs främst av redovisning av finansiella intäkter och kostnader, anläggningstillgångar och eget kapital.

Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i koncernen enligt förvärvsmetoden. Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterföretag. I koncernredovisningen redovisas transaktionsutgifter direkt i resultatet när dessa uppkommer.

Villkorade köpeskillingar värderas utifrån sannolikheten av att köpeskillingen kommer att utgå. Eventuella förändringar av avsättningen/fordran läggs på/reducerar anskaffningsvärdet. I koncernredovisningen redovisas villkorade köpeskillingar till verkligt värde med värdeförändringar över resultatet.

Förvärv till lågt pris som motsvarar framtida förväntade förluster och kostnader upplöses under de förväntade perioderna då förlusterna och kostnader uppkommer. Förvärv till lågt pris som uppkommer av andra orsaker redovisas som avsättning till den del som inte överstiger verkligt värde på förvärvade identifierbara icke-monetära tillgångar. Den del som överstiger verkligt värde intäktsförs omedelbart. Den del som inte överstiger verkligt värde på förvärvade identifierbara icke-monetära tillgångar intäktsförs på ett systematiskt sätt över en period som beräknas som kvarvarande vägd genomsnittlig nyttjandeperiod för de förvärvade identifierbara tillgångarna som är avskrivningsbara. I koncernredovisningen redovisas förvärv till lågt pris direkt i resultatet.

Anteciperade utdelningar

Anteciperad utdelning från dotterföretag redovisas i de fall moderföretaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget har fattat beslut om utdelningens storlek innan moderföretaget publicerat sina finansiella rapporter.

Nettoinvesteringar

Investeringar i utländska dotterbolag (nettotillgångar inklusive goodwill) har i viss utsträckning säkrats genom upptagande av valutalån och utnyttjande av checkräkningskrediter i utländsk valuta. Vid bokslutstillfället upptas dessa till balansdagskurs, med undantag för moderbolagets redovisning till anskaffningskurs av lån och checkräkningskrediter i utländsk valuta för förvärv av andelar i koncernföretag.

Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

Låneutgifter

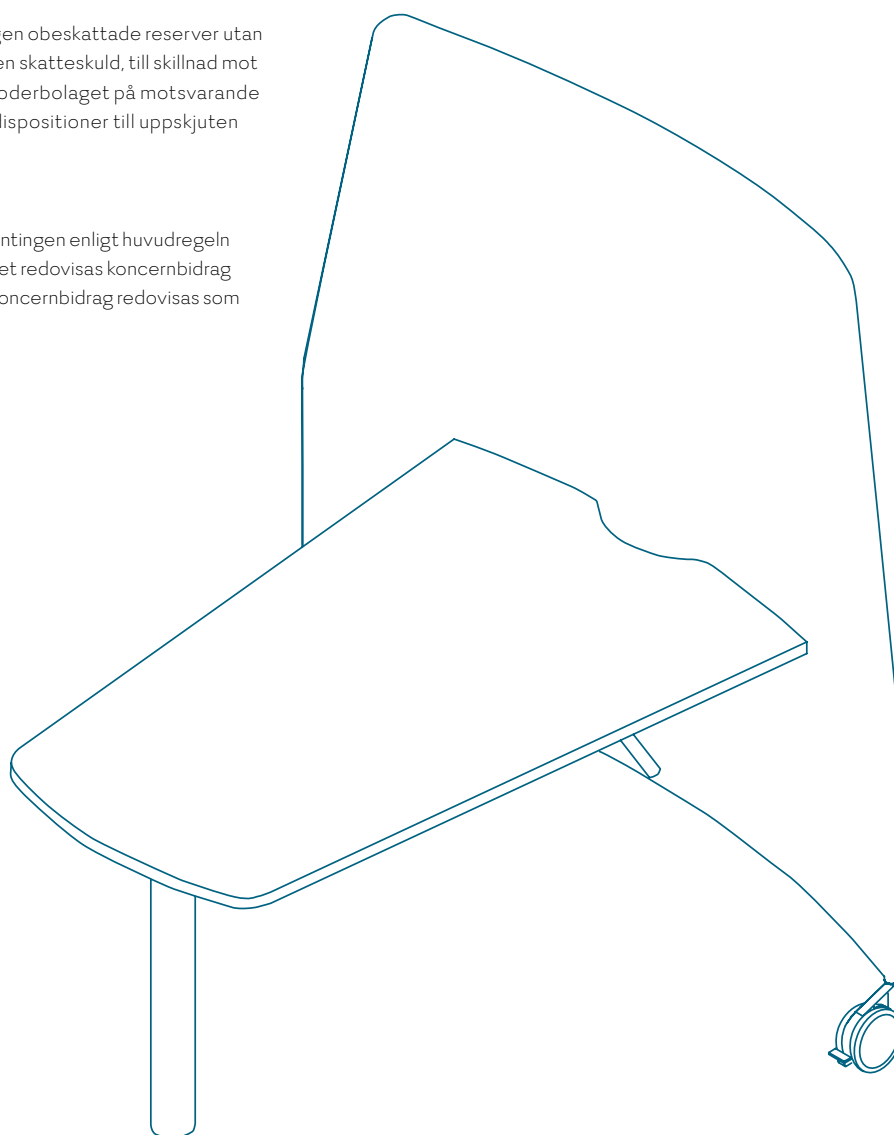
I moderbolaget belastar låneutgifter resultatet under den period till vilken de hänför sig till. Inga låneutgifter aktiveras på tillgångar.

Skatter

I moderbolaget redovisas i balansräkningen obeskattade reserver utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernen. I resultaträkningen görs i moderbolaget på motsvarande sätt ingen fördelning av del av bokslutsdispositioner till uppskjuten skatteskuld.

Koncernbidrag

Redovisning av koncernbidrag kan göras antingen enligt huvudregeln eller enligt alternativregeln. I moderbolaget redovisas koncernbidrag enligt alternativregeln, vilket innebär att koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

MOBI

Design Andrea Ruggiero, Abstracta

Not 2. Intäkternas fördelning

Koncernens nettoomsättning på 733,1 mkr (756,0) avser varuförsäljning. Moderbolagets nettoomsättning uppgår till 6,4 mkr (6,3) och avser administrationsersättning från dotterbolagen i koncernen.

Not 3. Rörelsesegment

Koncernens verksamhet delas upp i rörelsesegment baserat på vilka delar av verksamheten företaget högste verkställande beslutsfattare följer upp, så kallad "management approach" eller företagsledningsperspektiv. Koncernens verksamhet är organiserad på det sätt att koncernledningen följer upp det resultat, avkastning och kassaflöde som koncernens olika affärsområden genererar. Varje rörelsesegment har en affärsområdeschef som är ansvarig för den dagliga verksamheten och som regelbundet rapporterar utfallet av rörelsesegmentets prestationer samt behov av resurser till koncernledningen. Då koncernledningen följer upp verksamhetens resultat och beslutar om resursfördelning utifrån de affärsområden koncernen har utgör dessa koncernens rörelsesegment. Koncernens interna rapportering är därför uppbyggd så att koncernledningen kan följa upp affärsområdenas prestationer och resultat. Det är utifrån denna interna rapportering som koncernens segment har identifierats, genom att de olika delarna har genomgått en process som syftar till att slå ihop segment som är likartade. Det innebär att segment har slagits ihop när de har likartade ekonomiska egenskaper, och att produkterna, produktionsprocesserna, kunderna och distributionssättet är likartat samt att de verkar i en omgivning med likartade regelverk. I rörelsesegmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på segmenten på ett rimligt och tillförlitligt sätt. De redovisade posterna i rörelsesegmentens resultat, tillgångar och skulder är värderade i enlighet med det resultat, tillgångar och skulder som företaget koncernledning följer upp. Internpris mellan koncernens olika rörelsesegment är satta utifrån principen om "armslängds avstånd" dvs. mellan parter som är oberoende av varandra, välinformerade och med ett intresse av att transaktionerna genomförs. Ej fördelade poster består av vinster vid avyttring av finansiella placeringar, förluster vid avyttring av finansiella placeringar, skattekostnader och allmänna administrationskostnader. Tillgångar och skulder som inte har fördelats ut på segment är uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder, finansiella placeringar och finansiella skulder.

AFFÄRSOMRÅDEN

Affärsområdet Public Interiors utvecklar, marknadsför och säljer attraktiva och funktionella inredningar och produktlösningar för främst offentliga miljöer. Verksamheten omfattar dels projektförsäljning av totala inredningslösningar och dels eftermarknadsförsäljning av möbler och förbrukningsmaterial. Affärsområdet består av bolagen Lamnhults Biblioteksdesign AB i Sverige, Lamnhults Biblioteksdesign A/S i Danmark och Schulz Speyer Bibliothekstechnik AG i Tyskland med dotterbolag. I affärsområdet finns varumärkena Eurobib Direct, BCI och Schulz Speyer.

Affärsområdet Office & Home Interiors utvecklar och marknadsför produkter för såväl inredningar till offentliga miljöer som hemmiljöer. Affärsområdet har tre varumärken med höga designvärden riktade mot offentlig miljö. Lamnhults och Fora Form med formstarka och tidlösa möbler, samt Abstracta med akustikprodukter, produkter för visuell kommunikation och förvaring. Affärsområdet har två varumärken riktade mot hemmiljö i form av Voice för innovativa förvaringslösningar och Ire

för stoppmöbler av tidlös design, rena linjer och hållbar kvalitet. Såväl Voice som Ire sortimenten utvecklas successivt mot att också omfatta offentliga miljöer.

Moderbolaget med koncerngemensamma funktioner, vilande bolag och elimineringsredovisas i posten koncerngemensamt och elimineringsredovisas. Årets koncerngemensamma kostnader inkluderar kostnader av engångskaraktär uppgående till 3,5 mkr, avseende kostnader för avgående VD.

KONCERNENS RÖRELSESEGMENT

Koncernen	Public Interiors		Office & Home Interiors		Koncerngemensamt och eliminerings		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Intäkter från externa kunder	244,8	237,0	488,3	519,0	0,0	0,0	733,1	756,0
Intäkter från andra segment	0,0	0,0	0,9	1,4	-0,9	-1,4	0,0	0,0
SUMMA NETTOOMSÄTTNING	244,8	237,0	489,2	520,4	-0,9	-1,4	733,1	756,0
Avskrivningar	3,7	3,5	11,2	11,5	0,2	0,1	15,1	15,1
Rörelseresultat	23,8	20,3	34,0	36,9	-23,9	-23,5	33,8	33,7
Ränteutäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3	3,8
Räntekostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-5,4	-8,2
RESULTAT FÖRE SKATT							33,7	29,3
Tillgångar	221,8	234,7	375,9	383,5	12,3	9,7	610,0	627,9
Ofördelade tillgångar	-	-	-	-	-	-	36,8	34,5
SUMMA TILLGÅNGAR							646,8	662,4
Andelar i joint venture	4,5	3,5	-	-	-	-	4,5	3,5
Investeringar i anläggningstillgångar	1,9	3,4	24,1	18,9	0,0	0,1	26,0	22,4
Skulder	45,1	54,3	93,7	87,8	10,6	7,5	149,4	149,6
Ofördelade skulder	-	-	-	-	-	-	97,0	116,3
SUMMA SKULDER							246,4	265,9

GEOGRAFISKA OMRÅDEN

Koncernens segment är indelade i följande tre geografiska områden: Sverige, Övriga Europa och Övriga världen. Den information som presenteras avseende segmentets intäkter är grupperade efter var kunderna är lokaliserade. Informationen avseende segmentens tillgångar och

periodens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar är baserade på geografiska områden grupperade efter var tillgångarna är lokaliserade. Koncernens verksamhetens nettoomsättning utanför Sverige utgör 68 procent (70) av den totala nettoomsättningen.

Koncernen	Sverige		Övriga Europa		Övriga världen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Nettoomsättning per geografisk marknad	235,5	230,8	454,7	474,4	43,0	50,8	733,1	756,0
Anläggningstillgångar per geografisk marknad	163,6	147,2	203,2	217,8	0,0	0,0	366,8	365,0
Investeringar per geografisk marknad	18,1	12,5	7,9	9,9	0,0	0,0	26,5	22,4

Not 4. Övriga rörelseintäkter

Koncernen	2015	2014
Valutakursvinster	3,7	4,4
Övriga rörelseintäkter	0,8	1,1
	4,5	5,5

Not 5. Övriga rörelsekostnader

Koncernen	2015	2014
Valutakursförluster	-5,0	-3,8
Upplösning förvärvad orderstock	0,0	-0,6
Övriga rörelsekostnader	-0,7	0,0
	-5,7	-4,4

Utgifter för utveckling har kostnadsförts med 12,0 mkr (12,0) och ingår i rörelsens kostnader som administrationskostnader. Utveckling bedrivs i viss mån i form av orderbaserad utveckling som redovisas enligt IAS 2 och sålunda bekostas av specifik kund. Information om aktiverade utvecklingskostnader finns i not 12.

Upplösning av förvärvad orderstock på 0 mkr (0,6) avser förbrukningen av marknadsvärdet på förvärvad orderstock hos Fora Form.

Not 6. Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar

Kostnader för ersättningar till anställda	2015	2014
KONCERNEN		
Löner och ersättningar mm	164,4	163,2
Pensionskostnader	10,4	9,1
Sociala avgifter	31,9	30,7
KONCERNEN TOTALT	206,7	203,0

Medelantalet anställda	2015		2014	
	varav män, %	varav män, %	varav män, %	varav män, %
MODERFÖRETAGET				
Sverige	5	80	5	80
DOTTERFÖRETAG				
Sverige	194	59	187	60
Norge	57	60	62	57
Danmark	39	36	43	35
Tyskland	34	63	34	68
Övriga länder	23	57	22	64
Totalt i dotterföretag			348	58
KONCERNEN TOTALT	352	57	353	58

Könsfördelning i företagsledning	2015-12-31		2014-12-31	
	Andel kvinnor, %	Andel kvinnor, %	Andel kvinnor, %	Andel kvinnor, %

MODERFÖRETAGET

Styrelsen	33	33
Övriga ledande befattningshavare	0	0

KONCERNEN TOTALT

Styrelser	9	8
Övriga ledande befattningshavare	29	27

ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Riktlinjer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Därutöver beslutade bolagsstämman 2015 att ersättning för uppdrag i revisions- och ersättningskommittéerna ska utgå med 50 kkr till ordföranden och med 25 kkr till övriga två ledamöter i respektive kommitté. Några överenskommelser om framtida pensioner eller avgångsvederlag finns varken för styrelsens ordförande eller övriga ledamöter.

Till ledningen har bolagsstämman beslutat om följande riktlinjer avseende ersättning. Löner och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare ska vara marknadsmässiga och konkurrenskraftiga så att kompetenta och skickliga medarbetare kan rekryteras, motiveras och behållas. Koncernens ledande befattningshavare som utgör koncernledningen, har avtal om rörlig ersättning utöver fast lön. Storleken på den rörliga ersättningen är kopplad till på förhand bestämda mål avseende individuellt uppsatta mål, eller koncernens resultat och kassaflöden. Den rörliga ersättningen för ledande befattningshavare kan uppgå till maximalt fyra månadslöner per år. I den mån högre rörliga ersättningar är möjliga i förvärvade bolag korrigeras dessa så snart det är juridiskt och ekonomiskt möjligt. Även långsiktiga aktie- eller aktierelaterade incitamentsprogram ska kunna förekomma.

Vid uppsägning av anställningsavtal från bolagets sida för verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare gäller att ersättning ska utgå motsvarande högst 18 månaders ersättning. Denna totala ersättning ska inte överstiga den ersättning som skulle utgått vid en fördelning på en uppsägningstid om sex månader och avgångsvederlag motsvarande högst 12 månaders fast lön.

Avtal om förmån för pension träffas individuellt. För Vd betalas årligen en pensionspremie som uppgår till 28 procent av månadslönen. Pensionen är avgiftsbestämd. Avtal om förtida pensionering finns inte. För övriga ledande befattningshavare uppgår pensionskostnaden maximalt till 25 procent av den fasta och rörliga lönen. Pensionerna är avgiftsbestämda och det finns inte några avtal om förtida pensionering.

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELADE MELLAN LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE OCH ÖVRIGA ANSTÄLLDA SAMT SOCIALA KOSTNADER I MODERBOLAGET

	2015		2014	
	Ledande befattningshavare (11 pers.)	Övriga anställda (1 pers.)	Ledande befattningshavare (10 pers.)	Övriga anställda (1 pers.)
Moderföretaget				
Löner och andra ersättningar (varav tantiem o.d)	8,7 (0,2)	0,7 (0,0)	7,7 (1,3)	0,6 (0,1)
Sociala kostnader	4,7	0,3	4,5	0,2
varav pensionskostnader	1,5	0,1	1,7	0,1

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR, PENSIONS-KOSTNADER SAMT PENSIONS-FÖRPLIKTELSE R FÖRDELADE PER LAND FÖR LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE I KONCERNEN

	2015 Ledande befattningshavare (54 pers.)	2014 Ledande befattningshavare (52 pers.)
Koncernen		
SVERIGE		
Löner och andra ersättningar (varav tantiem o.d)	24,3 (1,2)	21,9 (2,3)
Pensionskostnader	3,4	2,8
DANMARK		
Löner och andra ersättningar (varav tantiem o.d)	7,2 (0,8)	6,1 (0,7)
Pensionskostnader	–	–
TYSKLAND		
Löner och andra ersättningar (varav tantiem o.d)	1,2 (0,2)	1,1 (0,1)
Pensionskostnader	–	–
NORGE		
Löner och andra ersättningar (varav tantiem o.d)	6,9 (–)	7,0 (–)
Pensionskostnader	–	–
KONCERNEN TOTALT (VARAV TANTIEM O.D)	39,6 (2,2)	36,1 (3,1)
PENSIONS-KOSTNADER	3,4	2,8

Det finns inga pensionsförpliktelser för ledande befattningshavare i koncernen. Ledande befattningshavare avser personer som ingår i respektive dotterbolags ledningsgrupp, inklusive Vd och chefer som är direkt underställda Vd, samt styrelseledamöter.

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES ERSÄTTNINGAR

Ersättningar och övriga förmåner, moderbolaget, 2015

Tkr	Grundlön, styrelsearvode	Rörlig ersättning	Avgångs- vederlag	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Ersättning kommittéarbete	Summa
STYRELSENS ORDFÖRANDE							
Anders Pålsson							
Ersättning från moderbolaget	290	–	–	–	–	50	340
STYRELSELEDAMOT							
Jörgen Ekdahl							
Ersättning från moderbolaget	145	–	–	–	–	50	195
STYRELSELEDAMOT							
Jerry Fredriksson							
Ersättning från moderbolaget	145	–	–	–	–	25	170
STYRELSELEDAMOT							
Lotta Lundén							
Ersättning från moderbolaget	33	–	–	–	–	6	39
STYRELSELEDAMOT							
Maria Bergving							
Ersättning från moderbolaget	113	–	–	–	–	19	131
STYRELSELEDAMOT							
Maria Öqvist							
Ersättning från moderbolaget	145	–	–	–	–	25	170
STYRELSELEDAMOT							
Peter Conradsson							
Ersättning från moderbolaget	145	–	–	–	–	25	170
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR							
Anders Rothstein (avgående VD)							
Ersättning från moderbolaget	2 265	67	1 110	103	553	–	4 098
Fredrik Asplund	1 024	43	–	23	315	–	1 405
Andra ledande befattningssahavare (3 personer)	3 056	89	–	226	638	–	4 008
SUMMA	7 360	199	1 110	352	1 505	200	10 726

Övriga förmåner avser tjänstebilar. Pensionskostnaderna avser avgiftsbestämda pensionsplaner.
Det finns inga aktierelaterade ersättningar i koncernen.

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES ERSÄTTNINGAR

Ersättningar och övriga förmåner, moderbolaget, 2014

Tkr	Grundlön, styrelsearvode	Rörlig ersättning	Avgångs- vederlag	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Ersättning kommittéarbete	Summa
STYRELSENS ORDFÖRANDE							
Anders Pålsson							
Ersättning från moderbolaget	255	–	–	–	–	50	305
STYRELSELEDAMOT							
Jörgen Ekdahl							
Ersättning från moderbolaget	128	–	–	–	–	50	178
STYRELSELEDAMOT							
Jerry Fredriksson							
Ersättning från moderbolaget	128	–	–	–	–	25	153
STYRELSELEDAMOT							
Lotta Lundén							
Ersättning från moderbolaget	128	–	–	–	–	25	153
STYRELSELEDAMOT							
Maria Edsman							
Ersättning från moderbolaget	128	–	–	–	–	25	153
STYRELSELEDAMOT							
Peter Conradsson							
Ersättning från moderbolaget	128	–	–	–	–	25	153
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR							
Anders Rothstein							
Ersättning från moderbolaget	2 129	511	–	92	600	–	3 332
Andra ledande							
befattningshavare (3 personer)	3 340	806	–	267	1 056	–	5 469
SUMMA	6 361	1 317	0	359	1 656	200	9 893

Övriga förmåner avser tjänstebilar. Pensionskostnaderna avser avgiftsbestämda pensionsplaner.

Det finns inga aktierelaterade ersättningar i koncernen.

Not 7. Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
KPMG / EMIL ANDERSSON				
Revisionsuppdrag	0,9	1,2	0,3	0,3
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	–	–	–	–
Skatterådgivning	0,0	0,1	0,0	0,0
Andra uppdrag	1,4	1,4	1,2	1,1
ÖVRIGA REVISORER				
Revisionsuppdrag	0,4	0,3	–	–
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	–	–	–	–
Skatterådgivning	–	–	–	–
Andra uppdrag	0,6	0,2	–	–

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal.

Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 8. Rörelsens kostnader fördelade på kostnadslag

Koncernen	2015	2014
Kostnader för varor och material	303,8	314,2
Personalkostnader	206,5	206,1
Avskrivningar	15,1	15,1
Övriga rörelsekostnader	179,4	192,9
	704,8	728,3

Not 9. Finansnetto

Koncernen	2015	2014
Ränteintäkter på ej nedskrivna låne- och kundfordringar	0,1	0,1
Ränteintäkter på banktillgodohavanden	0,1	0,8
Valutakursförändringar	5,1	2,9
FINANSIELLA INTÄKTER	5,3	3,8
Räntekostnader på finansiella skulder redovisade till upplupet anskaffningsvärde	-2,0	-3,8
Valutakursförändringar	-3,4	-4,2
Övriga räntekostnader	–	-0,2
FINANSIELLA KOSTNADER	-5,4	-8,2
FINANSNETTO	-0,1	-4,4

Moderföretaget	Resultat från andelar i koncernföretag	
	2015	2014
Utdelning	18,6	27,7
Nedskrivningar	0,0	-0,8
	18,6	26,9

Moderföretaget	Ränteintäkter och liknande resultatposter	
	2015	2014
Ränteintäkter, koncernföretag	0,6	0,7
Ränteintäkter på banktillgodohavanden	–	–
Valutakursförändringar	4,4	2,9
	5,1	3,6

Moderföretaget	Räntekostnader och liknande resultatposter	
	2015	2014
Räntekostnader, koncernföretag	0,0	-0,1
Räntekostnader, finansiella skulder	-1,3	-2,4
Valutakursförändringar	-2,3	-4,1
	-3,6	-6,6

Not 10. Skatter

Redovisat i resultaträkningen

Koncernen	2015	2014
AKTUELL SKATTEKOSTNAD		
Årets skattekostnad	-6,9	-8,4
UPPSKJUTEN SKATTEINTÅKT		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader och underskottsavdrag	1,0	0,8
TOTALT REDOVISAD SKATTEKOSTNAD I KONCERNEN	-5,9	-7,6

Moderföretaget	2015	2014
Aktuell skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)		
Årets skatteintäkt	-2,7	-0,3
Justering av skatt hänförlig till tidigare år		-
	-2,7	-0,3

Uppskjuten skattekostnad (-)

Uppskjuten skatt till följd av förändringar av skattesatser	-	-0,7
---	---	------

TOTALT REDOVISAD

SKATTEKOSTNAD/SKATTEINTÅKT I MODERFÖRETAGET	-2,7	-1,0
--	-------------	-------------

AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT

Koncernen	2015	2014
Resultat före skatt	33,7	29,3
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget	7,4	6,4
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag*	0,4	1,0
Ej avdragsgilla kostnader	0,4	0,6
Ej skattepliktiga intäkter	-0,6	-0,2
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	-	0,2
Effekt av ändrade skattesatser	-	0,7
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-1,7	-1,1
REDOVISAD EFFEKTIV SKATT	5,9	7,6

* Skatt enligt gällande skattesats beräknas utifrån ett vägt genomsnitt av lokala skattesatser för respektive land.

Moderföretaget	2015	2014
Resultat före skatt	31,1	28,3
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget	6,8	6,2
Ej avdragsgilla kostnader	-	0,2
Ej skattepliktiga intäkter	-4,1	-6,1
Effekt av ändrade skattesatser	-	0,7
REDOVISAD EFFEKTIV SKATT	2,7	1,0

SKATT HÄNFÖRLIG TILL ÖVRIGT TOTALRESULTAT

Koncernen	2015			2014		
	Före skatt	Skatt	Efter skatt	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Årets omr. diff. vid omräkning av utländska verksamheter	-11,8	-	-	11,3	0,2	11,5
Årets förändringar i verkligt värde på kassaflödessäkringar	0,5	-	-	-0,5	0,1	-0,4
ÖVRIGT						
TOTALRESULTAT	-11,3	-	-	10,8	0,3	11,1

REDOVISAT I RAPPORTEN ÖVER FINANSIELL STÄLLNING

Uppskjutna skattefordringar och -skulder

Koncernen	Uppskjuten Skattefordran		Uppskjuten Skatteskuld		Netto	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Materiella						
anläggningstillgångar	-	-	9,8	8,9	-9,8	-8,9
Immateriella tillgångar	0,9	0,8	-0,3	-0,3	1,2	1,1
Varulager	0,2	0,6	-	-	0,2	0,6
Räntebärande skulder	-	-	0,5	0,1	-0,5	-0,1
Pensionsavsättningar	0,2	0,3	-	-	0,2	0,3
Uppplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0,1	0,3	-	-	0,1	0,3
Underskottsavdrag	3,3	1,7	-	-	3,3	1,7
SKATTEFORDRINGAR/SKULDER, NETTO	4,7	3,7	10,0	8,7	-5,3	-5,0

I BC Interieur S.A.R.L. i Frankrike, ett dotterbolag till Lamnhults Biblioteksdesign A/S i Danmark, finns ej aktiverade underskottsavdrag uppgående till 14,7 mkr med obegränsad framrullning. I koncernen har dock per 2015-12-31 aktiverats en uppskjuten skattefordran på 1,5 mkr, vilket motsvarar 5 gånger resultat före skatt 2015 i BC Interieur S.A.R.L och med hänsyn tagen till fransk bolagsskatt (38%). Detta är det belopp bolaget bedömer som sannolikt att kunna utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott.

MODERFÖRETAGET

Moderföretaget redovisar varken någon uppskjuten skattefordran eller uppskjuten skatteskuld. Uppskjutna skatter hänförliga till andelar i koncernföretag har ej redovisats.

Not 11. Resultat per aktie

Belopp i kr	Före utspädning		Efter utspädning	
	2015	2014	2015	2014
Resultat per aktie	3,29	2,57	3,29	2,57

Vägt genomsnittligt antal utestående aktier uppgick till 8 448 tusen (8 448).

Not 12. Immateriella anläggningstillgångar

Koncernen	Internt utvecklade immateriella tillgångar		Förvärvade immateriella tillgångar		Totalt
	Utvecklings- utgifter	Hyses- rätter	Good- will	Övriga immateriella anl.tillgångar	
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>					
Ingående balans 2014-01-01	10,1	0,3	223,7	2,5	236,6
Övriga investeringar	4,7	0,1	–	0,4	5,2
Upplösning förvärvad orderstock	–	–	–	-0,6	-0,6
Omklassificeringar	–	–	–	0,8	0,8
Årets valutakursdifferenser	–	–	6,5	–	6,5
UTGÅENDE BALANS 2014-12-31	14,8	0,4	230,2	3,1	248,5
Ingående balans 2015-01-01	14,8	0,4	230,2	3,1	248,5
Övriga investeringar	5,8	–	–	–	5,8
Upplösning förvärvad orderstock	–	–	–	–	–
Omklassificeringar	–	–	–	–	–
Årets valutakursdifferenser	-0,5	–	-9,2	-0,1	-9,8
UTGÅENDE BALANS 2015-12-31	20,2	0,4	221,0	3,0	244,5
Ingående balans 2014-01-01	-3,4	-0,1	–	-0,1	-3,6
Årets avskrivningar	-2,5	–	–	-0,5	-3,0
UTGÅENDE BALANS 2014-12-31	-5,9	-0,1	–	-0,6	-6,6
Ingående balans 2015-01-01	-5,9	-0,1	–	-0,6	-6,6
Årets avskrivningar	-3,3	–	–	-0,7	-4,0
UTGÅENDE BALANS 2015-12-31	-9,2	-0,1	–	-1,3	-10,6
Redovisade värden					
Per 2014-01-01	6,7	0,2	223,7	2,4	233,0
PER 2014-12-31	8,9	0,3	230,2	2,5	241,9
Per 2015-01-01	8,9	0,3	230,2	2,5	241,9
PER 2015-12-31	11,0	0,3	221,0	1,7	233,9

Alla immateriella tillgångar, utom goodwill, skrivs av. Avskrivningskostnader immateriella tillgångar redovisas under raden administrationskostnader. För information om avskrivningar, se redovisningsprinciperna i not 1.

NEDSKRIVNINGSPRÖVNINGAR FÖR KASSAGENERERANDE ENHETER INNEHÅLLANDE GOODWILL

Följande kassagenererande enheter har redovisade goodwill-värden i koncernen.

	2015	2014
Public Interiors	114,7	118,9
Office & Home Interiors	106,3	111,3
	221,0	230,2

METOD FÖR BERÄKNING AV ÅTERVINNINGSVÄRDEN

Värdet på koncernens immateriella tillgångar prövas årligen genom nedskrivningsprövningar. De ovan nämnda kassagenererande enheternas återvinningsvärden baseras på ett antal viktiga antaganden som beskrivs nedan. Återvinningsvärden utgörs av nyttjandevärden. För antaganden om de framtida kassaflödena under den närmaste femårsperioden har använts budgetar för år 2016, prognoser för år 2017 och 2018 med utgångspunkt ifrån koncernens finansiella strategiska planer, samt företagsledningens bedömningar för de därefter kommande två åren. Ovan nämnda antaganden avser utveckling av försäljning, kostnader, rörelsemarginaler, samt de kassagenererade enheternas finansiella ställningar. De kassaflöden som prognostiserats efter de första fem åren har baserats på en årlig tillväxttakt på två procent, vilket bedöms motsvara den långsiktiga tillväxttakten på enheternas marknader.

VIKTIGA VARIABLER VID BERÄKNING AV ÅTERVINNINGSVÄRDEN

Följande variabler är väsentliga och gemensamma vid beräkningar av de kassagenererande enheternas återvinningsvärden.

Omställning: Verksamhetens konkurrenskraft, förväntad konjunkturutveckling för företagssektorn och privata konsumenter, allmän samhälls-ekonomisk utveckling, investeringsbudgetar för offentliga och kommunala beställare, ränteläge och lokala marknadsförutsättningar.

Rörelsemarginal: Verksamhetens effektivitet, tillvaratagande av synergimöjligheter inom koncernen, tillgång till kompetent och engagerad personal, samarbeten med formgivare, arkitekter, återförsäljare och agenter, kostnadsutveckling för löner och material.

Diskonteringsränta: De diskonteringsräntor före skatt som har använts vid utgången av år 2015 är 11,9 procent (11,9) för eget kapitalfinansiering och 1,9 procent (1,9) för skuldfinansiering för Public Interiors. För Office & Home Interiors uppgick diskonteringsräntan före skatt till 10,9 procent (10,9) för eget kapitalfinansiering och till 1,9 procent (1,9) för skuldfinansiering. Den vägda kapitalkostnaden enligt WACC (Weighted average cost of capital) uppgick för Public Interiors till 7,7 procent före skatt (7,7). För Office & Home Interiors uppgick WACC före skatt till 7,1 procent (7,1). De skilda riskpremier som används för affärsområdena har sin grund i stabiliteten i den historiska lönsamheten. Det operativa kapitalets långsiktiga finansiering för samtliga ovanstående enheter har bedömts bestå av eget kapital till 60 procent och av lån till 40 procent.

AFFÄRSOMRÅDENAS VERKSAMHETER

Public Interiors säljer huvudsakligen till offentliga kunder på en rad europeiska marknader samt exporterar till bland annat USA, Mellanöstern och enskilda afrikanska länder. Det sker fortsatt spännande förändringar inom biblioteksmarknaden, där de utvecklas till sociala mötesplatser för upplevelser, lärande och service, starkt drivet av den digitala utvecklingen. Public Interiors står väl rustade för denna förändring och är drivande i att skapa framtidens bibliotek, genom att kunna erbjuda helhetslösningar. Affärsområdets erbjudande utökas också genom att erbjuda kunderna ett större sortiment av tredjepartsprodukter än tidigare. Säljstyrkan har utökats på flera marknader, vilket också ska bidra till framtida tillväxt. Samtidigt sker ett intensivt arbete med att harmonisera sortimentet mellan varumärkena BCI och Schulz Speyer, samt effektivisera produktförsörjningen inom affärsområdet i syfte att tillvarata synergimöjligheter och skapa förutsättningar för lönsam tillväxt. En växande del av verksamheten utgörs av Eurobib Direct som är ett digitalt shoppingcenter för bibliotekens förbrukningsmaterial, inredningsartiklar och enstaka möbler.

Tidigare års avyttringar av dotterbolag med svag lönsamhet samt produktionsflyttar har lett till betydande kostnadsänkningar. Public Interiors har inte längre någon egen produktion utan endast enklare montage, lagerhantering och projektkonsolidering.

Under 2012 samordnades de tidigare affärsområdena Lammhults Home och Lammhults Office i ett affärsområde, Office & Home Interiors. Detta skedde successivt, då först Borks och sedan Voice verksamheter integrerades med Abstractas. Dessa strukturåtgärder gav en effektivare produktionsenhet i Lammhult. Samtidigt integrerades Voice sälj- och marknadsresurser i Abstracta för att bredda erbjudandet och bearbeta även den offentliga marknaden med förvaringsmöbler. Även inköp, administration och produktutveckling integrerades mellan verksamheterna

för att tillvarata synergier. Tack vare dessa åtgärder sänktes affärsområdets framtida kostnadsbas betydligt.

Under 2015 har Office & Homes haft utmaningar på grund av nedgången i den norska marknaden, men tack vare god kostnadskontroll och god lönsamhet för Lammhults Möbel har affärsområdet försvarat marginaler och resultat på ett bra sätt. Flytten av produktionen av Ire möbler till fabriken i Lammhult förväntas ge årliga besparingar om cirka 7 mkr, med helårseffekt från och med 2017.

Bolagen Lammhults, Abstracta och Fora Form har starka positioner på hemmamarknaderna. Med stort fokus på kärnmarknaderna i Nordeuropa och en satsning på exportmarknaderna förväntas försäljningen öka de närmaste åren. Inom dessa bolag finns en lång tradition av att erbjuda kunderna moderna inredningar med skandinavisk design och kvalitet i världsklass. Konsekvent och trovärdigt varumärkesarbete skapar, tillsammans med aktivt inköpsarbete, förutsättningar för förbättrade bruttomarginaler framöver. Ett intensivt produktutvecklingsarbete har också fått till följd att ett flertal nya produkter både har lanserats på senare tid och kommer att lanseras under 2016, vilket skapar förutsättningar för god volymtillväxt framöver. Genom de åtgärder som vidtagits för att såväl öka försäljningen som minska kostnaderna finns det goda förutsättningar för starka kassaflöden under de kommande åren.

KÄNSLIGHETSANALYS FÖR PUBLIC INTERIORS

För Public Interiors är marginalen mindre till att det beräknade återvinningsvärdet blir lägre än enhetens redovisade värde än för Office & Home Interiors, varför känslighetsanalys för Public Interiors presenteras nedan. I grundantagandet överstiger återvinningsvärdet det redovisade värdet med 117,0 mkr (78,5), dvs. marginalen har ökat jämfört med föregående år. Viktiga variabler som påverkar återvinningsvärdet är uppskattad tillväxttakt, uppskattad rörelsemarginal och uppskattade vägda kapitalkostnader för diskonterade kassaflöden. I grundantagandet uppgår den genomsnittliga årliga tillväxttakten under den kommande femårsperioden till 3,4 procent, medan den genomsnittliga rörelsemarginalen uppgår till 9,7 procent och den vägda kapitalkostnaden uppgår till 7,7 procent.

Om den uppskattade tillväxttakten för att extrapolera kassaflöden bortom budgetperioden 2016 hade varit 10 procent (8,5) lägre än grundantagandet med oförändrad rörelsemarginal som i grundantagandet, skulle det samlade återvinningsvärdet vara lika med det redovisade värdet.

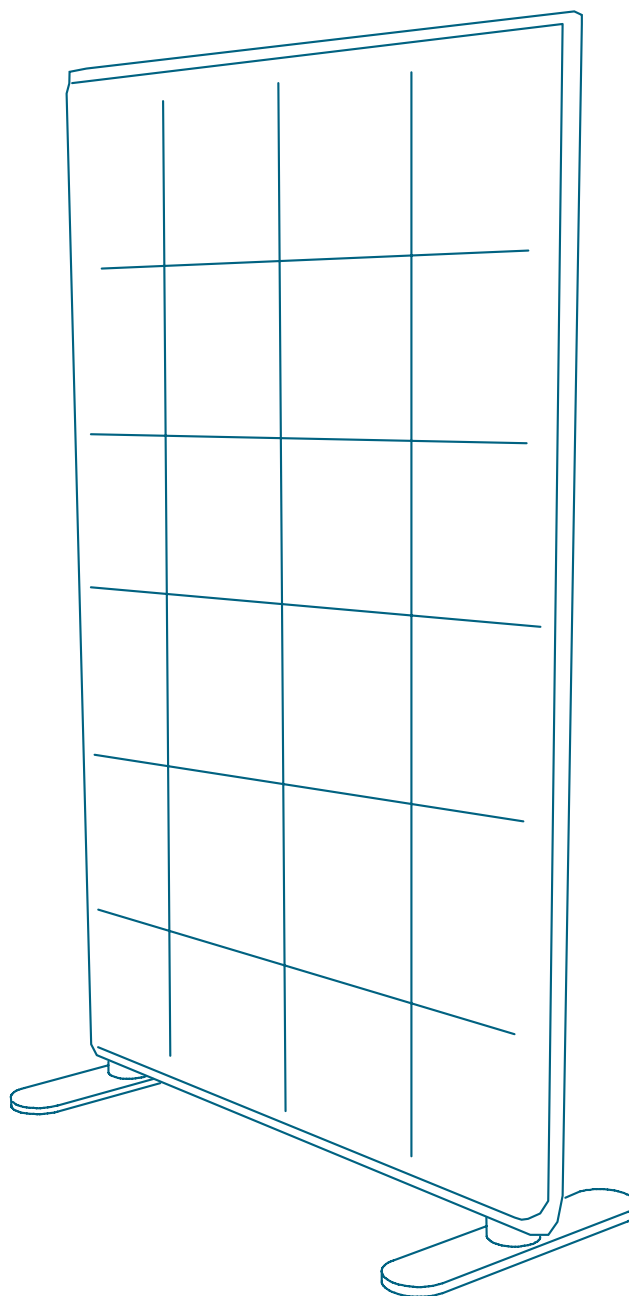
Om den uppskattade rörelsemarginalen för att extrapolera kassaflöden från och med budgetperioden 2016 hade varit 2,8 procent (2,1) lägre än grundantagandet, skulle det samlade återvinningsvärdet vara lika med det redovisade värdet.

Om den uppskattade vägda kapitalkostnaden som tillämpats för diskonterade kassaflöden för Public Interiors varit 3,0 procent (1,9) högre än grundantagandet och uppgått till 10,0 procent (9,6), skulle det samlade återvinningsvärdet vara lika med det redovisade värdet.

Känslighetsanalysernas beräkningar är hypotetiska och ska ses som en indikation på att faktorerna är mer eller mindre troliga att förändras, samt att känslighetsanalyserna därför bör tolkas med försiktighet. I de tre hypotetiska fallen ovan uppgår återvinningsvärdena till värden som motsvarar det koncernmässiga värdet på Public Interiors.

FÖRVÄRVADE IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Moderbolaget	Övriga teknik- / kontraktsbaserade tillgångar
Akkumulerade anskaffningsvärden	
Ingående balans 2015-01-01	0,9
Övriga investeringar	0,0
Omklassificeringar	0,0
UTGÅENDE BALANS 2015-12-31	0,9
Akkumulerade avskrivningar	
Ingående balans 2015-01-01	-0,1
Årets avskrivningar	-0,2
UTGÅENDE BALANS 2015-12-31	-0,3
REDOVISADE VÄRDEN	
Per 2014-01-01	0,0
PER 2014-12-31	0,8
Per 2015-01-01	0,8
PER 2015-12-31	0,6

STITCH

Design Stefan Borselius, Abstracta

Not 13. Materiella anläggningstillgångar

Koncernen	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Totalt
ANSKAFNINGSVÄRDE					
Ingående balans 1 januari 2014	139,1	77,2	84,4	2,9	303,6
Nyanskaffningar	1,0	7,3	7,7	1,2	17,2
Omklassificeringar	–	–	–	-0,8	-0,8
Avyttringar och utrangeringar	–	-11,3	-1,1	–	-12,4
Valutakursdifferenser	1,8	-0,1	0,4	–	2,1
UTGÅENDE BALANS 31 DECEMBER 2014	141,9	73,1	91,1	3,3	309,7
Ingående balans 1 januari 2015	141,9	73,1	91,1	3,3	309,7
Nyanskaffningar	9,7	6,4	3,7	2,6	22,4
Omklassificeringar	–	–	–	-1,7	-1,7
Avyttringar och utrangeringar	–	-0,4	-0,2	–	-0,6
Valutakursdifferenser	-0,5	-0,7	-0,2	–	-0,6
UTGÅENDE BALANS 31 DECEMBER 2015	151,1	78,4	94,7	3,9	328,4
<i>Akkumulerade av- och nedskrivningar</i>					
Ingående balans 1 januari 2014	-68,3	-62,0	-63,1	–	-193,4
Förvärvat via rörelseförvärv	–	–	–	–	–
Årets avskrivningar	-2,7	-3,6	-5,9	–	-12,2
Avyttringar och utrangeringar	–	10,6	1,0	–	11,6
UTGÅENDE BALANS 31 DECEMBER 2014	-71,0	-55,0	-68,0	–	-194,0
Ingående balans 1 januari 2015	-71,0	-55,0	-68,0	–	-194,0
Förvärvat via rörelseförvärv	–	–	–	–	–
Årets avskrivningar	-2,9	-3,8	-4,2	–	-10,9
Avyttringar och utrangeringar	–	–	–	–	–
UTGÅENDE BALANS 31 DECEMBER 2015	-73,9	-76,2	-76,2	–	-204,9
REDOVISADE VÄRDEN					
1 januari 2014	70,8	15,2	21,3	2,9	110,2
31 DECEMBER 2014	70,9	18,1	23,4	3,3	115,7
1 januari 2015	70,9	18,1	23,4	3,3	115,7
31 DECEMBER 2015	77,3	19,5	22,5	3,9	123,5

Moderföretaget	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Ingående balans 1 januari 2014	0,8	0,8	1,6
Nyanskaffningar	–	–0,8	–0,8
UTGÅENDE BALANS 31 DECEMBER 2014	0,8	–	0,8
Ingående balans 1 januari 2015	0,8	–	0,8
Nyanskaffningar	–	2,5	2,5
UTGÅENDE BALANS 31 DECEMBER 2015	0,8	2,5	0,8
Ackumulerade avskrivningar			
Ingående balans 1 januari 2014	–0,8	–	–0,8
Årets avskrivningar	–	–	–
UTGÅENDE BALANS 31 DECEMBER 2014	0,0	–	0,0
Ingående balans 1 januari 2015	0,0	–	0,0
Årets avskrivningar	0,0	–	0,0
UTGÅENDE BALANS 31 DECEMBER 2015	0,0	–	0,0
Redovisade värden			
1 januari 2014	0,0	0,8	0,8
31 DECEMBER 2014	0,0	0,0	0,0
1 januari 2015	0,0	0,0	0,0
31 DECEMBER 2015	0,0	2,5	2,5

Avskrivningar fördelar sig på nedanstående rader i resultaträkningen.

Koncernen	2015	2014
Kostnad för sålda varor	–7,8	–6,7
Försäljningskostnader	–1,8	–1,8
Administrationskostnader	–5,5	–6,6
	–15,1	–15,1

Moderföretaget	2015	2014
Administrationskostnader	–0,0	–0,0

FINANSIELL LEASING

Koncernen

Inventarier som innehas under finansiella leasingavtal ingår med ett bokfört värde om 8,5 mkr (8,2). Koncernen leasar produktions- och IT utrustning under ett flertal olika finansiella leasingavtal. I leasingavtalen förekommer indexklausuler. De leasade tillgångarna är säkerhet för leaseingskuldena. Leasingavtalen innehåller restriktioner vad gäller möjligheterna att lämna utdelning, ta upp nya lån samt ingå nya leasingavtal.

Not 14. Andelar i joint ventures

Nedan specificeras finansiell information i sammandrag för ej väsentliga innehav i joint venture.

Koncernen	2015-12-31	2014-12-31
Redovisat värde	4,5	3,5
Koncernens andel av:		
Resultat från kvarvarande verksamheter	1,0	0,5
Övrigt totalresultat	–	–
SUMMA TOTALRESULTAT	1,0	0,5

Not 15. Finansiella placeringar

Koncernen	2015-12-31	2014-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
REDOVISAT VÄRDE VID PERIODENS BÖRJAN OCH SLUT	0,2	0,2

Not 16. Varulager

Koncernen	2015-12-31	2014-12-31
Råvaror och förnödenheter	67,6	69,8
Varor under tillverkning	0,9	1,6
Färdiga varor och handelsvaror	30,7	27,8
REDOVISAT VÄRDE VID PERIODENS SLUT	99,2	99,2

Not 17. Kundfordringar

Kundfordringar redovisas efter hänsyn tagen till under året uppkomna kundförluster som uppgick till 1,3 mkr (1,1) i koncernen. I moderbolaget har inga kundförluster uppkommit.

	2015	2014
	Redovisat värde ej nedskr. fordring	Redovisat värde ej nedskr. fordring
Ej förfallna kundfordringar	94,2	106,5
Förfallna kundfordringar 0 – 30 dagar	19,2	20,1
Förfallna kundfordringar 31 – 60 dagar	2,4	3,8
Förfallna kundfordringar 61 – 90 dagar	1,7	2,0
Förfallna kundfordringar 91 – 120 dagar	2,6	7,1
Fordringar förfallna > 120 dagar	0,7	1,2
SUMMA	120,9	140,7
AVSATT FÖR KREDITFÖRLUSTER	1,3	1,1

Not 18. Likvida medel

Koncernen	2015-12-31	2014-12-31
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassa och banktillgodohavanden	32,0	27,9
Tillgodohavande på koncernkonto hos moderföretaget	–	–
SUMMA ENLIGT RAPPORTEN ÖVER FINANSIELL STÄLLNING OCH KASSAFLÖDESANALYSEN	32,0	27,9

Not 19. Eget kapital

UTDELNING

Efter balansdagen har styrelsen föreslagit följande utdelning. Utdelningen blir föremål för fastställelse på årsstämman den 28 april 2016.

	2015	2014
Total utdelning, mkr	14,8	12,7
Redovisad utdelning per aktie, kr	1,75	1,50

Reserver för ackumulerat övrigt totalresultat och innehav utan bestämmande inflytande

KONCERNEN

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder som upptagits som säkringsinstrument av en nettoinvestering i en utländsk verksamhet.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

MODERBOLAGET

Bundna fonder

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Uppskrivningsfond

Vid en uppskrivning av en materiell eller finansiell anläggningstillgång avsätts uppskrivningsbeloppet till en uppskrivningsfond.

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust. Belopp som före 1 januari 2006 tillförts överkursfonden har överfört till och ingår i reservfonden.

Fritt eget kapital

Följande fonder utgör tillsammans med årets resultat fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Överkursfond

När aktier emitteras till överkurs, det vill säga för aktierna ska betalas mer än aktiernas kvotvärde, ska ett belopp motsvarande det erhållna beloppet utöver aktiernas kvotvärde, föras till överkursfonden. Belopp som tillförts överkursfonden fr.o.m. 1 januari 2006 ingår i fritt eget kapital.

Fond för verkligt värde

Företaget tillämpar ÅRLs regler avseende värdering av finansiella instrument till verkliga värden enligt 4 kap. 14a–e§§. Redovisning sker direkt mot fond för verkligt värde när värdeförändringen avser ett säkringsinstrument och de tillämpade principerna för säkringsredovisning tillåter att en del av eller hela värdeförändringen redovisas i eget kapital. Värdeförändring som är orsakad av en kursförändring på en monetär post som utgör en del av företagets nettoinvestering i en utländsk enhet redovisas i eget kapital.

Balanserade vinstmedel

Balanserade vinstmedel utgörs av föregående års balanserade vinstmedel och resultat efter avdrag för under året lämnad vinstutdelning.

KAPITALHANTERING

Koncernens finansiella målsättning är att ha en god kapitalstruktur och finansiell stabilitet som bidrar till att behålla investera, kreditgivare och marknadens förtroende, samt utgör en grund för fortsatt utveckling av affärsverksamheten. Därför har koncernens finansiella mål för skuldsättningsgrad satts till intervallet 0,7–1,0 och för soliditet till minst 35 procent. Utfallen per 2015-12-31 blev 0,22 (0,25) för skuldsättningsgraden och 61,9 procent (59,9) för soliditeten. Koncernens kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till 50,6 mkr (51,7) under 2015. Kapital definieras som totalt eget kapital. Koncernens kapital uppgick till 400,4 mkr (396,4) och moderbolagets kapital uppgick till 297,4 mkr (281,7).

Styrelsens ambition är att behålla en balans mellan hög avkastning som kan möjliggöras genom en högre belåning, samt fördelarna och tryggheten som en sund kapitalstruktur erbjuder. Koncernens finansiella mål över en konjunkturcykel är att avkastningen på sysselsatt kapital ska uppgå till minst 15 procent. 2015 uppgick avkastningen på sysselsatt kapital till 7,9 procent (7,4).

Koncernen ska lämna en utdelning, med beaktande av det långsiktiga kapitalbehovet, som uppgår till ca 40 procent av vinsten efter skatt. Föranlett av den starka finansiella ställningen har styrelsen föreslagit en utdelning om 1,75 kronor per aktie till årsstämman 2016, vilket motsvarar 53 procent av vinsten efter skatt. Under de senaste fem åren har den totala utdelningen i genomsnitt uppgått till 68 procent av vinsten efter skatt. Koncernen ska lämna extra utdelning när kapitalstrukturen och verksamhetens finansieringsbehov möjliggör detta. Beslut om extra utdelning återspeglar en ambition att till aktieägarna dela ut medel som inte bedöms vara erforderliga för koncernens utveckling. Utöver ordinarie utdelning har koncernen lämnat extra utdelningar vid två tillfällen, 2006 och 2007.

Styrelsen föreslår, i likhet med föregående år, årsstämman ett bemyndigande om nyemission av åttahundratusen aktier för framtida förvärv.

Under året har inga förändringar skett i koncernens kapitalhantering. Varken moderbolaget eller något av dotterbolagen står under externa kapitalkrav.

Not 20. Räntebärande skulder

Noten innehåller information om företagets avtalsmässiga villkor avseende räntebärande skulder. För mer information om företagets exponering för ränterisk och risk för valutakursförändringar hänvisas till not 2.

Koncernen	2015-12-31	2014-12-31
Långfristiga skulder		
Banklån, förfallotid 1-5 år från balansdagen	30,3	39,8
Banklån, förfallotid senare än 5 år från balansdagen	7,4	11,1
	37,7	50,9
Kortfristiga skulder		
Checkräkningskredit	37,4	22,0
Kortfristiga banklån	13,7	27,1
	51,1	49,1
SUMMA RÄNTEBÄRANDE SKULDER	88,8	100,0

FINANSIELLA LEASINGSKULDER

Koncernens skulder avseende finansiella leasingavtal uppgår till 8,2 mkr (7,4). Skulder avseende finansiella leasingavtal i koncernen avser framtida leasingavgifter hänförliga till avtal under finansiell leasing. Leasingavgifter som förfaller inom ett år redovisas som kortfristig skuld.

Not 21. Skulder till kreditinstitut

Moderföretaget	2015-12-31	2014-12-31
Långfristiga skulder		
Banklån, förfallotid 1-5 år från balansdagen	13,3	21,5
Kortfristiga skulder		
Checkräkningskredit	37,5	22,0
Kortfristig del av banklån	7,8	7,8
	45,3	29,8

Not 22. Pensioner

FÖRMÅNSBESTÄMDA PENSIONSPLANER

En del av Ire Möbels åtagande för ålderspension och familjepension är tryggt genom pensionsavsättningar i balansräkningen som är försäkrad hos FPG/PRI. Det är en förmånsbestämd pensionsplan och avsättningen uppgick till 0,2 mkr (0,2) per 2015-12-31. Åtaganden för ålderspension och familjepension för övriga tjänstemän i Sverige tryggt genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10 Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2015 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjligt att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggt genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 1,6 mkr (1,8). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premierreduktioner. Vid utgången av 2015 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 154 procent (143).

AVGIFTSBESTÄMDA PENSIONSPLANER

I Sverige har koncernen avgiftsbestämda pensionsplaner för arbetare som helt bekostas av företagen. I utlandet finns avgiftsbestämda planer vilka till del bekostas av dotterföretagen och delvis täcks genom avgifter som de anställda betalar. Betalning till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Kostnader för avgiftsbestämda planer	10,4	9,1	1,6	1,8

PENSIONSFRÖPLIKTELSE

I BC Interieur SARL, Frankrike, finns en pensionsförpliktelse som bolaget enligt fransk GAAP inte reserverar för. Pensionsförpliktelsen utlöses enbart om de anställda är kvar i bolaget vid 65 års ålder. Enligt IFRS ska reservering göras utifrån bedömd sannolikhet för att pensionsförpliktelsen utlöses. I koncernen är pensionsförpliktelsen reserverad till 0,7 mkr (0,7).

Not 23. Övriga avsättningar

Koncernen	2015-12-31	2014-12-31
Garantiåtaganden i Lammhults Möbel AB, Sverige	0,3	0,3
Garantiåtaganden i Fora Form AS, Norge	0,3	0,3
	0,6	0,6

Såväl garantiåtaganden i Lammhults Möbel AB på 0,3 (0,3) mkr som garantiåtaganden i Fora Form AS på 0,3 (0,3) mkr är kortfristiga.

Not 24. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Upplupna personalrelaterade kostnader	22,4	20,9	3,3	2,2
Övriga poster	15,1	13,6	2,4	2,2
	37,4	34,5	5,7	4,4

Not 25. Finansiella risker och riskhantering

Lammhults Design Group är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av finansiella risker. Med finansiella risker avses fluktuationer i företagets resultat och kassaflöde till följd av förändringar i valutakurser, räntenivåer, refinansierings- och kreditrisker. Koncernens ramar och riktlinjer för hantering av finansiella risker har utformats av styrelsen och bildar ett ramverk för finansverksamheten. Ansvar för koncernens finansiella transaktioner och risker hanteras centralt av koncernledningen. Den övergripande målsättningen är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering samt att minimera negativa effekter på koncernens resultat genom marknadsfluktuationer.

LIKVIDITETSRISKER

Med likviditetsrisk avses risken att koncernen kan få problem att fullgöra sina skyldigheter som är förknippade med finansiella skulder. Målsättningen är att koncernen ska kunna klara sina finansiella åtaganden i uppgångar såväl som nedgångar utan betydande oförutsedda kostnader och utan att riskera koncernens rykte. Enligt styrelsebeslut ska likviditetsutrymmet i form av likvida medel och outnyttjad checkräkningskredit motsvara minst 10 procent av balansomslutningen. Vid årsskiftet uppgick likviditetsutrymmet till 18,8 procent (21,7). Koncernen strävar efter att minimera upplåningsbehovet genom att använda överskottlikviditet inom koncernen genom cash pools som har inrättats av finansfunktionen i moderbolaget. Cash pools finns i följande valutor: SEK, EUR, DKK, USD och NOK. Likviditetsriskerna hanteras centralt för hela koncernen av finansfunktionen i moderbolaget.

Förfallstruktur på finansiella skulder som ingår i den finansiella nettoskuden framgår av tabellen nedan. Tabellen visar redovisade värden där förväntade räntebetalningar inte ingår.

FINANSIELLA SKULDER

Koncernen	2016	2017	2018	2019	2020–	Totalt
Banklån	13,4	13,5	9,4	3,3	11,6	51,1
Checkräkningskrediter	37,7	–	–	–	–	37,7
TOTALT FINANSIELLA SKULDER	51,1	11,5	8,1	2,3	11,6	88,8

KREDITRISKER

Den kommersiella kreditrisken omfattar kundernas betalningsförmåga och hanteras av respektive dotterbolag genom noggrann bevakning av betalningsmoral, uppföljning av kundernas finansiella rapporter, samt genom kontinuerlig kommunikation. Kunderna kreditkontrolleras varvid information om kundernas finansiella ställning inhämtas från olika kreditupplysningsföretag. För att minimera kreditriskerna använder sig koncernens bolag av rembursar, bankgarantier, kreditförsäkringar och förskotts- betalningar från kunderna. Vid större projekt säkras betalningsflödena innan leverans sker. På balansdagen föreligger ingen signifikant koncentration av kreditexponering.

MARKNADSRISKER

Med marknadsrisk menas risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Marknadsriskerna indelas av IFRS i tre typer, valutarisk, ränterisk och andra prISRISKER. De marknadsriskerna som främst påverkar koncernen utgörs av ränterisker och valutarisker.

RÄNTERISKER

Ränterisk är risken att värdet på finansiella instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Koncernens finansnetto och resultat påverkas av fluktuationer i räntenivåerna. Indirekt påverkas koncernen också av räntenivåernas inverkan på ekonomin i stort. Lammhults Design Groups uppfattning är att kort räntebindning är riskmässigt förenlig med den verksamhet som koncernen bedriver. Därför har merparten av koncernens lån på senare år haft rörliga räntor. De rörliga räntorna har under senare år också ofta varit lägre än långräntorna vilket har påverkat koncernens resultat positivt. Hantering av koncernens räntexponering är centraliserad, vilket innebär att koncernledningen ansvarar för att identifiera och hantera denna exponering. Företagets räntebärande skulder uppgick vid årsskiftet till 88,8 mkr (100,0). Av de räntebärande skulderna per 2015-12-31 hade samtliga rörlig ränta. Det finns ett rörligt lån i EUR för finansiering av en byggnad som uppgick till 1,8 mkr (3,2) vid årsskiftet och som har kombinerats med en räntecap genom vilken koncernen har försäkrat sig om att räntelnivån aldrig kan överstiga 5,0 procent.

VALUTARISKER

Risken att verkliga värden och kassaflöden avseende finansiella instrument kan fluktuera när värdet på främmande valutor förändras kallas valutarisk. Koncernen är exponerad för olika typer av valutarisker. Den främsta exponeringen avser inköp och försäljning i utländska valutor, där risken dels kan bestå av fluktuationer i valutan på det finansiella instrumentet, kund- eller leverantörsfakturan, dels valutarisken i förväntade eller kontrakterade betalningsflödena benämnd transaktionsexponering. Valutariskfluktuationer återfinns också i omräkningen av utländska dotterföretags tillgångar och skulder till moderbolagets funktionella valuta, så kallad omräknings- exponering. Ett annat område som är utsatt för valutarisker är betalningsflöden i lån och placeringar i utländsk valuta.

Investeringar i utländska dotterbolag har i viss utsträckning säkrats genom upptagande av valutalån eller utnyttjande av valutalån eller utnyttjande av checkräkningskredit i utländsk valuta. Vid bokslutstillfället upptas dessa till balansdagskurs i koncernen, med undantag för moderbolagets redovisning till anskaffningskurs av lån eller checkräkningskrediter i utländsk valuta för förvärv av andelar i koncernföretag.

TRANSAKTIONSEXPONERING

Koncernens fakturering till marknader utanför Sverige uppgick under året till 502,8 mkr (525,2). Fakturering i utländsk valuta uppgick till 489,3 mkr (510,2) enligt nedanstående fördelning.

FAKTURERING I UTLÄNDSK VALUTA (OMRÄKNAT TILL SEK)

Valuta	2015		2014	
	Belopp	%	Belopp	%
EUR	185,4	38	194,6	38
NOK	165,7	34	194,1	38
DKK	93,8	19	86,0	17
GBP	32,1	6	31,4	6
Övriga utländska valutor	12,3	3	4,1	1
TOTALT	489,3	100	510,2	100

Koncernens inköp i utländsk valuta uppgick till 286,6 mkr (307,5) enligt nedanstående fördelning.

INKÖP I UTLÄNDSK VALUTA (OMRÄKNAT TILL SEK)

Valuta	2015		2014	
	Belopp	%	Belopp	%
EUR	127,0	46	165,3	54
DKK	82,1	30	75,5	25
NOK	44,6	16	40,4	13
GBP	14,6	5	18,9	6
Övriga utländska valutor	5,8	3	7,4	2
TOTALT	274,1	100	307,5	100

Koncernens målsättning är att med hjälp av terminskontrakt begränsa valutariskerna avseende kommande betalningsflöden. Baserat på bästa möjliga information avseende framtida flöden ska cirka 50 procent av förväntade nettoflöden de närmaste 12 månaderna säkras. Från och med 1 januari 2005 tillämpas IAS 39. Koncernen klassificerar sina terminskontrakt som används för säkring av prognostiserade transaktioner som kassaflödessäkringar. Förändringar av verkligt värde på terminskontrakten redovisas därför i eget kapital. Vid utgången av 2015 fanns ett undervärde i terminskontrakten på 0,5 mkr, jämfört med ett övervärde på 0,3 mkr vid utgången av föregående år.

OMRÄKNINGSEXPONERING

I normalfallet skyddar inte koncernen omräkningsexponeringar i utländsk valuta. För förvärven av aktierna i Lammhults Biblioteksdesign A/S 2002, i Schulz Speyer Bibliothekstechnik AG 2006, i Abstracta Interiör A/S 2010, samt i Fora Form AS 2013 upptog dock koncernen lån i DKK, EUR respektive NOK för att parera valutaexponeringarna. Årets valutakursdifferens på dessa lån uppgår till -2,3 mkr (-0,5) och har förts direkt mot eget kapital. För hantering i redovisningen se vidare not 1 Väsentliga redovisningsprinciper, Säkring av valutakursrisk i utländska nettoinvesteringar.

KÄNSLIGHETSANALYSER

För att hantera ränte- och valutakursrisker har koncernen som syfte att minska påverkan av kortsiktiga fluktuationer av koncernens resultat. På lång sikt kommer emellertid varaktiga förändringar i valutakurser och räntor få en påverkan på det konsoliderade resultatet. Per den 31 december 2015 beräknas en generell höjning av räntan med 1 procentenhet minska koncernens resultat före skatt med approximativt 0,5 mkr (0,7) givet de räntebärande tillgångar och skulder som finns per balansdagen. En generell höjning med 1 procent av SEK gentemot andra utländska valutor har för 2015 beräknats minska koncernens bruttoresultat med approximativt 2,2 mkr (2,0 mkr) och resultat före skatt med approximativt 1,2 mkr (0,9 mkr). Värdeförändringar i valutaterminer har exkluderats i denna beräkning.

Not 26. Värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde samt kategoriindelning

Redovisat värde för finansiella tillgångar och skulder fördelar sig per värderingskategori enligt följande:

Koncernen	Låne- och			Totalt
	Säkringsinstrument	kundfordringar	Övriga skulder	
2015-12-31				
Finansiella placeringar	–	0,2	–	0,2
Kundfordringar	–	120,9	–	120,9
Övriga fordringar	–	5,1	–	5,1
Likvida medel	–	32	–	32
Valutaterminskontrakt (skulder)	0,5	–	–	0,5
Långfristiga räntebärande skulder	–	–	37,7	37,7
Kortfristiga räntebärande skulder	–	–	51,1	51,1
Leverantörsskulder	–	–	67,0	67,0
Övriga skulder	–	–	29,6	29,6

Koncernen	Låne- och			Totalt
	Säkringsinstrument	kundfordringar	Övriga skulder	
2014-12-31				
Finansiella placeringar	–	0,2	–	0,2
Kundfordringar	–	140,7	–	140,7
Övriga fordringar	–	8,6	–	8,6
Likvida medel	–	27,9	–	27,9
Valutaterminskontrakt (skulder)	0,4	–	–	0,4
Långfristiga räntebärande skulder	–	–	50,9	50,9
Kortfristiga räntebärande skulder	–	–	49,1	49,1
Leverantörsskulder	–	–	65,2	65,2
Övriga skulder	–	–	45,6	45,6

De redovisade värdena utgör en rimlig approximation av de finansiella instrumentens verkliga värden. De långfristiga räntebärande skulderna löper med rörlig ränta som väl stämmer överens med den som skulle erhållas vid utgången av året. Övriga poster har kort löptid.

Verkliga värden på valutaterminskontrakt baseras på noteringar hos mäklare och tillhör nivå 2 i verkligtvärdehierarkin. Liknande kontrakt handlas på en aktiv marknad och kurserna speglar faktiska transaktioner på jämförbara instrument.

Moderbolaget	Låne- och			Totalt
	kundfordringar	Övriga skulder		
2015-12-31				
Likvida medel	–	–		0
Banklån	–	7,8		7,8
Checkräkningskredit	–	37,5		37,5
Leverantörsskulder	–	1,5		1,5
Övriga skulder	–	0,7		0,7

Moderbolaget	Låne- och		Totalt
	kundfordringar	Övriga skulder	
2014-12-31			
Likvida medel	0,0	–	0,0
Banklån	–	7,8	7,8
Checkräkningskredit	–	22,0	22,0
Leverantörsskulder	–	0,5	0,5
Övriga skulder	–	2,0	2,0

De redovisade värdena utgör en rimlig approximation av de finansiella instrumentens verkliga värden. De långfristiga räntebärande skulderna löper med rörlig ränta som väl stämmer överens med den som skulle erhållas vid utgången av året. Övriga poster har kort löptid.

Not 27. Operationell leasing

LEASINGAVTAL DÄR FÖRETAGET ÄR LEASETAGARE

icke uppsägningsbara leasingbetalningar uppgår till:

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Årets leasingavgifter	5,5	5,4	–	–
Inom ett år	4,5	5,1	–	–
Mellan ett och fem år	4,7	3,0	–	–

Det finns inga icke uppsägningsbara leasingbetalningar som förfaller om mer än fem år. Under räkenskapsåret 2015 ingicks inte några leasingavtal av betydelse för verksamheten. Ingen vidareuthyrning har skett.

Not 28. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Ställda säkerheter				
För egna skulder och avsättningar				
Fastighetsinteckningar	71,0	72,0	–	–
Företagsinteckningar	40,0	40,0	–	–
Nettotillgångar i				
dotterbolag	513,8	533,9	–	–
Övriga säkerheter	0,9	0,9	–	–
Aktier i dotterbolag	–	–	202,5	202,5
SUMMA STÄLLDA				
SÄKERHETER	625,7	646,8	202,5	202,5
Eventalförpliktelser				
Borgensförbindelser, övriga	3,6	3,4	3,6	3,4
Garantieförbindelser	4,2	2,9	–	–
Övriga eventalförpliktelser	1,4	1,7	–	–
SUMMA EVENTUAL-				
FÖRPLIKTELSE	9,2	8,0	3,6	3,4

Moderbolaget har avgivit generell obegränsad propäborgen för kredittagare Abstracta AB vars skuld uppgår till 23,3 mkr, samt Voice AB och Lammhults Möbel AB vars skulder uppgår till 0,0 mkr.

Not 29. Bokslutsdispositioner

	2015	2014
Moderbolaget		
Erhållna koncernbidrag	31,9	25,2
Lämande koncernbidrag	-3,3	-4,5
SUMMA	28,6	20,7

Not 30. Närstående

NÄRSTÅENDERELATIONER

Moderföretaget har en närstående relation till dotterföretagen redovisade i not 31 och joint venture företag enligt not 14.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER NÄRSTÅENDETRANSAKTIONER

Av moderföretagets totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 0,6 mkr (0,3) av inköpen och 6,4 mkr (6,3) av försäljningen andra företag inom den företagsgrupp som företaget tillhör. Det motsvarar 1 procent (1) av moderföretagets inköp och 100 procent (100) av moderföretagets försäljning. Mellan moderföretaget och dotterföretagen finns betydande finansiella fordringar och skulder. Per 2015-12-31 uppgick moderföretagets fordringar på koncernföretag till 233,5 mkr (190,6), medan moderföretagets skulder till koncernföretag uppgick till 300,9 mkr (281,8). Inga transaktioner eller utestående mellanhavanden föreligger med joint venture företaget. Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

TRANSAKTIONER MED NYCKELPERSONER I LEDANDE STÄLLNING

Företagets styrelseledamöter kontrollerar tillsammans med nära familjemedlemmar och hel- eller delägda bolag 44 procent (44) av rösterna i företaget. Peter Conradsson kontrollerar 25,8 procent (25,8) av rösterna genom ägande i Scapa Capital AB och Jerry Fredriksson kontrollerar 17,7 procent (17,7) av rösterna genom ägande i Canola AB.

Beträffande löner och ersättningar för styrelseledamöter och ledande befattningshavare se not 6.

Not 31. Koncernföretag

Moderföretaget	2015-12-31	2014-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	456,5	456,5
Inköp	–	–
UTGÅENDE BALANS 31 DECEMBER	456,5	456,5
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-34,6	-33,9
Årets nedskrivningar	–	-0,7
UTGÅENDE BALANS 31 DECEMBER	-34,6	-34,6
REDOVISAT VÄRDE DEN 31 DECEMBER	421,9	421,9

Om nedskrivningar förekommer redovisas dessa i resultaträkningen på raden "Resultat från andelar i koncernföretag".

SPECIFIKATION AV MODERFÖRETAGETS OCH KONCERNENS INNEHAV AV ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Dotterföretag / Organisationsnummer / Säte	Antal andelar	Andeli %	2015-12-31	2014-12-31
			Redovisat värde	Redovisat värde
Lammhults Möbel AB / 556058-2602 / Växjö	30 000	100	34,3	34,3
Lammhults Biblioteksdesign AB / 556038-8851 / Lund	50 000	100	39,8	39,8
Lammhults Biblioteksdesign A/S / 87719715 / Holsted, Danmark	50 000	100	73,9	73,9
BC Interieur SARL / 33058132300046 / Paris, Frankrike				
The designconcept Ltd / 06482850 / Bellshill, Glasgow, Storbritannien				
Schulz Speyer Bibliothekstechnik AG / HRB 2951SP / Speyer, Tyskland	11 250	100	65,4	65,4
Schulz Benelux BVBA / BE421869331 / Rotselaar, Belgien				
Voice AB / 556541-0700 / Jönköping	10 000	100	40,7	40,7
Ire Möbel AB / 556065-2710 / Tibro				
Expanda Invest AB / 556535-2290 / Växjö	300 000	100	94,3	94,3
Abstracta AB / 556046-3852 / Växjö				
Abstracta Interiör A/S / 20 95 95 09 / Bjert, Danmark				
Fora Form AS / 986 581 421 / Ørsta, Norge	5 100	100	72,8	72,8
Atran AB / 556035-8508 / Falkenberg	6 000	100	0,4	0,4
Skaga AB / 556551-6480 / Jönköping	1 000	100	0,1	0,1
Sydoinvest AB / 556210-3498 / Växjö	1 000	100	0,2	0,2
			421,9	421,9

Not 32. Specifikationer till rapport över kassaflöden

Betalda räntor och erhållen utdelning

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Erhållen ränta	5,3	3,8	5,1	3,6
Erlagd ränta	-5,5	-8,2	-3,6	-6,6
Erhållen utdelning	-	-	18,6	27,7

JUSTERINGAR FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Avskrivningar	15,1	15,1	0,2	0,1
Nedskrivningar	-	-	-	0,8
Orealiserade kursdifferenser	-1,5	-5,0	-	-
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-1,0	-0,5	-	-
Realisationsresultat vid försäljning av dotterföretag	0,3	0,7	-	-
Avsättningar till pensioner	-0,4	-0,1	-	-
Utdelning från koncernföretag	-	-	-18,6	-27,7
	12,6	10,2	-18,4	-26,8

EJ UTNYTTJADE KREDITER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Ej utnyttjade krediter uppgår till	121,8	115,9	89,8	101,5

Not 33. Viktiga uppskattningar och bedömningar

Företagsledningen har tillsammans med revisionskommittén diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende koncernens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

VIKTIGA KÄLLOR TILL OSÄKERHETER I UPPSKATTNINGAR

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuellt nedskrivningsbehov på goodwill, har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. En redogörelse av dessa återfinns i not 12. Som förstås av beskrivningen i not 12 skulle ändringar under 2016 av förutsättningarna för dessa antaganden och uppskattningar kunna ha en effekt på värdet på goodwill. Det anses dock inte föreligga någon signifikant risk för väsentlig justering av goodwill under det nästkommande året.

Skatter

Betydande bedömningar görs för att bestämma såväl aktuella som uppskjutna skatteskulder/tillgångar, inte minst vad gäller värdet av uppskjutna skattetillgångar. Lamnhults Design Group måste därvid bedöma sannolikheten för att de uppskjutna skattefordringarna kommer att utnyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Det verkliga resultatet kan avvika från dessa bedömningar på grund av, bland annat, ändrat framtida affärsklimat, ändrade skatteregler eller utfallet av myndigheters eller skattedomstolars ännu ej slutförda granskning av avgivna deklarationer. Mer information finns i not 10.

Not 34. Uppgifter om moderbolaget

Lammhults Design Group AB är ett svenskt registrerat aktiebolag med säte i Växjö. Moderbolagets B-aktier är noterade på Nasdaq OMX Nordic Exchange Stockholm, Nordic Small Cap. Adressen till huvudkontoret är Lammhults Design Group AB, Box 75, 360 30 Lammhult. Koncernredovisningen för år 2015 består av moderbolaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnd koncernen. I koncernen ingår även ägd andel av innehavet i joint venture företag.

STYRELSENS INTYGANDE

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av

internationella redovisningsstandarder. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för moderbolaget respektive koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 23 mars 2016. Koncernens rapport över resultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 28 april 2016.

Lammhult, 23 mars 2016

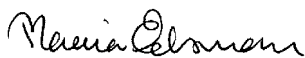
Anders Pålsson
Ordförande

Peter Conradsson
Styrelseledamot

Maria Bergving
Styrelseledamot

Maria Edsman
Styrelseledamot

Jörgen Ekdahl
Styrelseledamot

Jerry Fredriksson
Styrelseledamot

Fredrik Asplund
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 23 mars 2016
KPMG AB

Emil Andersson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

TILL ÅRSSTÄMMAN I LAMMHULTS DESIGN GROUP AB (PUBL) ORG NR 556541-2094

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Lammhults Design Group AB (publ) för år 2015. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 65 – 106.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt rapport över totalresultat och rapport över finansiell ställning för koncernen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Lammhults Design Group AB (publ) för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Växjö den 23 mars 2016
KPMG AB

Emil Andersson
Auktoriserad revisor

DESIGN OCH PRODUKTION
GRAND PUBLIC

FOTO
Pelle Wahlgren, Sam Sylvén m fl.

REPRO OCH TRYCK
Vettertryck AB, Jönköping 2016

LAMMHULTS

Lammhults Design Group på Stockholm Furniture Fair 2016

ABSTRACTA

FORA FORM

IRE

VOICE

Lammhults Design Group.

OFFICE & HOME INTERIORS

LAMMHULTS DESIGN GROUP AB

Lammengatan 2, Box 75
360 30 Lammhult

Telefon: 0472 26 96 70
Fax: 0472 26 96 73

www.lammhultsdesigngroup.com

LAMMHULTS MÖBEL AB

Växjövägen 41
360 30 Lammhult

Telefon: 0472 26 95 00
Fax: 0472 26 05 70

www.lammhults.se

ABSTRACTA AB

Lammengatan 2
360 30 Lammhult

Telefon: 0472 26 96 00
Fax: 0472 26 96 01

www.abstracta.se

IRE MÖBEL AB

Fabriksgatan 5
543 50 Tibro

Telefon: 0504 191 00
Fax: 0504 156 75

www.iremobel.se

FORA FORM AS

Mosflatevegen
6154 Ørsta
Norge

Telefon: +47 70 04 60 00
Fax: +47 70 04 60 01

www.foraform.no

PUBLIC INTERIORS

LAMMHULTS BIBLIOTEKSDESIGN AB

Odlarevägen 16
226 60 Lund

Telefon: 046 31 18 00
Fax: 046 32 05 29

www.lammhultsbiblioteksdesign.se

LAMMHULTS BIBLIOTEKSDESIGN A/S

Dalbækvej 1
6670 Holsted
Danmark

Telefon: +45 76 78 26 11
Fax: +45 76 78 26 22

www.lammhultsbiblioteksdesign.dk

SCHULZ SPEYER BIBLIOTHEKSTECHNIK AG

Friedrich-Ebert-Strasse 2a
67346 Speyer
Tyskland

Telefon: +49 6232 3181 0
Fax: +49 6232 3181 800

www.schulzspeyer.de

Lammhults Design Group
skapar positiva upplevelser
genom moderna inredningar
för en global publik.

Kundinsikt, innovation,
design management, hållbarhet
och starka varumärken
är grunden i vår verksamhet.

Vi utvecklar produkter
i samarbete med flera
av marknadens
främsta formgivare.